

NA PULZE

Časopis Prešovskej univerzity v Prešove

Ročník X, číslo 1, marec 2017

ROZHOVOR S REKTOROM

Najbližším podujatím, ktoré sa uskutoční pri príležitosti sviatku Dňa učiteľov, je slávnostné zasadnutie Akademického senátu PU a zhromaždenie členov Akademickkej obce PU, na ktorom budú odovzdávané medaily pedagogickým zamestnancom. Za svoju prácu bude ocenených 42 tvorivých pracovníkov. Aké aspekty ich činnosti budú týmito medailami vyzdvihnuté?

Medaily budú udeľované na základe návrhov fakúlt, v niektorých prípadoch priamo na návrh rektora, a to za celoživotné dielo, zásluhy o rozvoj vedeckovýskumnej a vzdelávacej činnosti univerzity a prínos pre rozvoj univerzity. Popri tvorivých zamestnancoch budú medailami ocenení traja administratívni pracovníci a traja vyznamenaní budú z externého prostredia.

Takéto podujatie sa pod Vašou záštitou realizuje už druhýkrát, v čom vidíte jeho prínos a dôležitosť?

V prvom rade v pripomenutí si Dňa učiteľov, pretože v dnešnom uponáhľanom svete je veľmi dôležité zamyslieť sa aj nad vlastnou prácou, jej významom, prínosom a vyzdvihnúť pozoruhodné osobnosti s ich zásluhami z vlastných radov. Na našej univerzite pôsobí viac ako šesťsto tvorivých pracovníkov, z ktorých mnohí strávili v jej priestoroch niekoľko desiatok rokov, dali jej časť svojho života a zdravia a zaslúžili sa nemalou mierou o jej úspechy na poli vedy a vzdelávania.

Vy sám máte za sebou dlhoročnú bohatú pedagogickú prax, akými

vlastnosťami by podľa Vás mal disponovať pedagóg, aby dokázal pozitívne motivovať a zaujať študentov?

Myslím si, že táto otázka by mala skôr smerovať na našich kolegov – odborníkov pedagógov z Pedagogickej fakulty alebo z Fakulty humanitných a prírodných vied našej univerzity. Osobne si myslím, že vysokoškolskí pedagógovia sú v neobyčajne ťažkej pozícii. Musia totiž rovnako pôsobiť ako vedci výskumníci a učitelia. Svojím študentom pritom odovzdávajú nielen istú sumu vedomostí, návykov či zručností, „zdedenú“ po predchádzajúcich generáciách, ale takisto aj výsledky svojho súčasného vlastného výskumu. Toto ich postavenie neulahčuje ani fakt, že ich poslucháči sú už dospelí ľudia, s vytvoreným názorom a často dobrou znalosťou odbornej literatúry. Okrem toho by mal byť trochu aj spisovateľom a najmä v humanitných odboroch vedieť pútať formou publikovať časť výsledkov svojich vedeckých bádání. Vysokoškolský pedagóg by mal teda disponovať všetkými týmito schopnosťami.

S kvalitou vyučovacieho procesu a profesionalitou pedagógov rastie aj záujem o štúdium. Prešovská univerzita, čo do počtu študentov, je v súčasnosti treťou najväčšou univerzitou na Slovensku a aj napriek výraznému populačnému poklesu zaznamenala druhý najnižší úbytok študentov. Čím si to vysvetľujete?

Najradšej by som povedal, že preto, lebo sme najlepší, v skutočnosti však má na tom podiel viacero skutočností. Popri nesporenej kvalite niektorých

našich odborov, čo jasne dokázali výsledky komplexnej akreditácie, je to iste aj skladba ponúkaných študijných programov. Svoju úlohu určite zohráva aj skutočnosť, že z východu Slovenska študuje menej mladých v Českej republike ako zo západných oblastí. Myslím si však, že svoju úlohu zohráva aj intenzívnejšia propagácia možností štúdia u nás na stredných školách. V každom prípade tretie miesto v rebríčku našich univerzít z hľadiska počtu študentov je pre nás veľkým úspechom, ale aj veľkou výzvou a záväzkom. Fakt, že aj v tejto situácii má o nás záujem takýto vysoký počet mladých ľudí, nás môže veľmi tešiť, musíme však myslieť aj na to, aby sme si tento záujem udržali.

Pre dostatočné pracovné nasadenie je potrebná aj istá dávka odpočinku. O niekoľko týždňov nás čakajú veľkonočné sviatky, ako ich zvyknete tráviť, ste zástancom tradičných zvykov a obyčajov?

Veľkonočné sviatky trávim doma so svojou rodinou. Po pracovných povinnostiach je to príležitosť aspoň trochu si oddýchnuť, samozrejme, ak nerátam varenie šunky, prípravu cvikly či nedeľného obeda. V tomto zmysle som zástancom tradičných zvykov a obyčajov, pokiaľ pod nimi rozumieme návštevu kostola, veľkonočnú misu a pondelňajšiu oblievačku. Tú absolvujem so svojimi synmi tradične v ľahkej, mestskej verzii bez vedier, spŕch či sífonových fliaš.

Za rozhovor ďakuje
Mgr. Anna Polačková, PhD.

VÁŽENÉ KOLEGYNE, VÁŽENÍ KOLEGOVIA, MILÍ ŠTUDENTI,

vonku sa začína ozývať jar, výučba sa rozbehla v plnom prúde a dostáva sa Vám do rúk prvé, tohtoročné číslo nášho časopisu, samozrejme, ak neberiem do úvahy špeciálne vydanie ku Dňu otvorených dverí. Verím, že si každý počas prvých týždňov roku oddýchol od zhonu zo záveru semestra, mnohí aj od skúšania a príliš nás nezaťažujú ani jarná únava. Aj keď nám pomaly ubíha prvý štvrťrok, stále stojíme na začiatku nového roku a nebolo by seriózne nezamyslieť sa nad tým, čo prinesie našej univerzite a každému z nás. Niektoré globálne signály, ako pokračujúci pokles populačnej krivky, vysoký podiel maturantov chystajúcich sa na štúdiá k susedom, vykonané aj avizované zmeny v posudzovaní publikačnej činnosti i permanentná politická a mediálna kritika vysokých škôl s paralelným hľadaním ciest, ako pripraviť pre prax čím menej vzdelanú, avšak o to lacnejšiu pracovnú silu naznačujú, že ani tento rok nebude ľahší ako tie predchádzajúce. Uplynulé týždne priniesli však aj pozitívne udalosti. Deň otvorených dverí ukázal, že záujem o štúdium na našej univerzite zatiaľ neklesá, čísla odovzdaných publikačných jednotiek do univerzitnej knižnice v niektorých kategóriách mierne stúpili a takisto pridelený rozpočet máme o niečo vyšší ako v minulom roku. Schválené rozvojové projekty zasa dávajú prísľub, že v priebehu roka sa konečne dočkáme novej fasády „starého internátu“, opravenej prístupovej cesty k rektorátu i rekonštruovanej auly vo VŠA. Do nového roku vstupujeme ako tretia najväčšia univerzita na Slovensku. Je však isté, že nielen o túto svoju pozíciu budeme aj naďalej musieť bojovať, ale tiež v konkurenčnom boji o študenta, o vyššiu priečku v hodnotení výsledkov vedeckého výskumu, o pridelenie nových prostriedkov na infraštruktúrne projekty, no takisto sami so sebou, so zažitými, avšak dnes už neudržateľnými stereotypmi v publikačných zvyklostiach, vzdelávacích aktivitách a v neposlednom rade i v prístupe ku študentom. Iba pričinením každého z nás si naša univerzita udrží svoje pozície, dokáže držať krok s dobou a bude sa naďalej rozvíjať.

Dr. h. c. prof. PhDr. Peter Kónya, PhD.
rektor univerzity

KRAKOV A WIELICZKA – EXKURZIA ŠTUDENTOV FAKULTY MANAŽMENTU V PREDVIANOČNOM ČASE

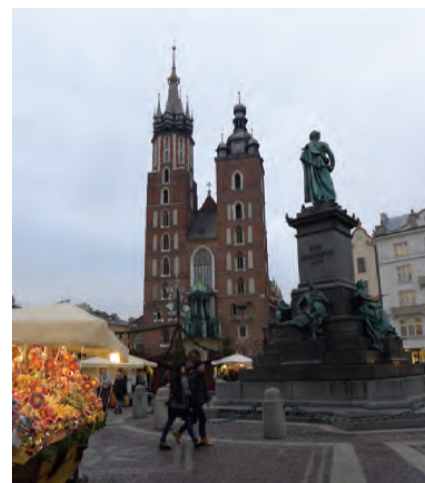
Po októbrovej exkurzii v Budapešti študenti 3. roč. študijného programu turizmus, hotelierstvo a kúpeľníctvo FM PU v Prešove, absolvovali 15. 12. 2016 exkurziu Krakova a Wieliczky. Našou sprievodkyňou bola počas celého dňa Mgr. Marta Czekaj, absolventka Fakulty histórie na Jagiellonskej univerzite v Krakove. Študovala špecializáciu história, slovanská filológia a slovenský jazyk. Slovenský jazyk si zdokonaľovala na ERASMUS pobytoch na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici a teraz je slovensky hovoriacou sprievodkyňou vo Vieličke a v Krakove.

Solnú baňu Wieliczka ročne navštívi okolo 1,5 milióna turistov, patrí medzi najstaršie bane na svete a je od roku 1978 zapísaná v zozname pamiatok UNESCO. Ťažba v nej prebiehala od 13. storočia, dnes sa soľ ťaží v malých množstvách pre potreby predaja soli a pre turistov v obchodoch so suvenírmi. Z približne 300 km je pre turistov sprístupnených 3,5 km podzemných chodieb. Medzi najväčšie atrakcie v bani patria lustre z kryštálov kamennej soli, obrovská **Kaplnka sv. Kingy** (kde je možnosť konania svadobných obradov). Nachádzajú sa tu aj reprezentačné priestory na usporadúvanie rôznych osláv (reprezentačných, svadobných

hostín či rodinných osláv), reštaurácie a časť využívaná ako rehabilitačné a wellness stredisko. Turisti môžu v solnej bani aj prenocovať, čo je obľúbené zvlášť u návštevníkov trpiacich astmou či inými respiračnými ťažkosťami.

Krakov, kráľovské mesto ležiace na hornom toku Wisly, je centrom južného Poľska. Našou prvou zastávkou bol **Wawel** – kráľovský zámok, kde bolo korunovaných mnoho poľských panovníkov, peši sme sa dostali do historického centra mesta, kde na Hlavnom námestí (**Rynek Główny**) je jedným z najvýraznejších objektov **Sukiennica** – kedysi hlavné centrum medzinárodného obchodu (v 15. storočí napr. korenie, hodváb, koža, vosk; Krakov exportoval

napr. textil, olovo a soľ). Ďalšou dominantnou budovou je budova sakrálna – **Bazilika Nanebovzatia najsvätejšej panny Márie** (Kościół Mariacki) i **radničná veža**. Nakoľko sme toto mesto navštívili v predvianočnom čase, mali sme možnosť zažiť aj atmosféru vianočných trhov. Okrem vzdelávacej funkcie (história a geografia) a poznávacej funkcie, mala táto exkurzia význam pre študentov aj z pohľadu priameho pozorovania práce profesionálnej turistickej sprievodkyne. Nakoľko všetci študenti absolvovali disciplínu

sprievodcovské služby v cestovnom ruchu, bola táto exkurzia pre všetkých študentov veľkým prínosom.

RNDr. Jana Mitříková, PhD.
Katedra turizmu a hotelového manažmentu FM PU

Foto:
RNDr. Jana Mitříková, PhD.
Bibiána Karpáčová a Miroslava Poláčková

12. PRACOVNÝ MÍTING FILOZOFICKEJ FAKULTY

Dňa 9. 2. 2017 sa v aule VŠA uskutočnil 12. pracovný míting Filozofickej fakulty PU v Prešove. Dekan FF PU prof. PhDr. Vasil Gluchman, CSc. na ňom sumarizoval výsledky fakulty za uplynulé obdobie a aktuálny stav fakulty z pohľadu financovania a výkonov. Vyzdvihol tiež úspech tvorivých pracovníkov fakulty, ktorí v predchádzajúcom roku 2016 publikovali výsledky svojich výskumov v karentovaných časopisoch. Fakulta v uplynulom roku zazname-

nala spolu 24 výstupov v renomovaných zahraničných a domácich vedeckých časopisoch, registrovaných v databáze Current Contents. Tento trend korešponduje so stratégiou kvality FF PU, ktorú vytýčilo vedenie fakulty po vyhodnotení výsledkov komplexnej akreditácie. Cieľom úsilia fakulty je dosahovať vysokú kvalitu na všetkých úrovniach jej činnosti, teda hlavne v oblasti vedeckovýskumnej, publikačnej, umeleckej a pedagogickej činnosti, ale rovnako aj v oblasti riadiacej, organizátorskej a marketingovej činnosti. Dekan FF PU pripomenul základné tézy stratégie, pričom zdôraznil, že je nevyhnutné udržať fakultu v dobrej kondícii a snažiť sa o dosahovanie vynikajúcich výsledkov vo všetkých oblastiach. Napriek neistote, ktorá doposiaľ sprevádza

diskurz o reforme vysokého školstva a o budúcej podobe kritérií komplexnej akreditácie, je potrebné kláŕť dôraz na dosahovanie špičkových medzinárodne porovnateľných výsledkov a budovať kultúru kvality. Na záver sa dekan prítomným zamestnancom poďakoval za odvedenú prácu v prospech fakulty, poprial im veľa tvorivých síl počas letného semestra.

Ing. Martin Lačný, PhD.

ENVIRONMENTÁLNI MANAŽÉRI FAKULTY MANAŽMENTU NA MEDZINÁRODNEJ KONFERENCII „ENERGIE VE MĚSTE CHYTŘE“.

Koncom roka 2016 (24.11.2016) sa uskutočnila v susednej českej republike medzinárodná konferencia s názvom „Energie ve městě chytře“. Miestom konania bol hotel International Praha. Konferencia je zameraná na trend súčasnosti – Smart City. Mnoho českých, ale i slovenských miest sa ku konceptu Smart City hlási, mnoho z nich už začína minimálne zvažovať konkrétne implementačné projekty. Nie je však možné jednoznačne konštatovať, že by si myšlienka „chytého“ mesta získala v našich končinách popredné miesta. Aj keď myšlienka Smart City prvoplánovo spočíva v nákupe „chytých“ technológií od parkovacích systémov až po lavičky na dobíjanie mobilov, nie je tomu tak. Myšlienka „chytého“ mesta je viac o riadení miest, pro-

jektov, financovania a to bez ohľadu na to, ako sa tento proces volá. Na konferencii boli prezentované príspevky zástupcov od akademickej a komerčnej sféry až po zástupcov mestskej správy a samosprávy. Fakultu manažmentu PU na konferencii zastupoval Ing. Martin Rovňák, PhD., vedúci Katedry environmentálneho manažmentu Fakulty manažmentu PU v Prešove, a Ing. Alexander Tokarčík z tej istej

katedry, ktorí obohatili obsahovú náplň konferencie s prednáškou na tému „Zvyšovanie energetickej efektívnosti a využitie obnoviteľných zdrojov na území Prešovského samosprávneho kraja za podpory európskeho projektu ELENA“.

**Autor: Ing. Martin Rovňák, PhD.,
vedúci Katedry environmentálneho
manažmentu FM PU v Prešove
Foto: Ing. Martin Rovňák, PhD.**

BLÍZKA EXOTIKA

NA SKOK V KRAJINE VYCHÁDZAJÚCEHO SLNKA

Tá kniha, ktorá mi prišla z Nemecka pár týždňov pred odletom, ma, netajím, vylákala. Na takmer tristo stranách sa v nej opisovalo, kde a za akých okolností sa možno v Japonsku strápiť. Vyhnúť sa blamáži, ukazovalo sa, nie je fakticky možné, na našinca striehne na každom kroku. Usiloval som sa zapamätať si aspoň podstatné: nepodávať ruku, dbať, aby sako bolo stále zapnuté, nikdy nedávať prednosť žene (nepochopila by), holiť sa pred spaním v nádeji, že do rána vyvetrám (Japonci neznášajú cudzie pachy vrátane voní, stačí, že ich musia znášať v metre v čase špičky). Prepitné je tu pojem neznámy (veľmi sympatické!), zato používanie toaliet vyžaduje osobitné poučenie (do podrobností nezachádzam).

Kadečo z teórie bolo treba po príchode – desať a pol hodiny trvá let z Mníchova do Tokia – revidovať. Predklon hornou časťou tela v pätnáststupňovom uhle som si nacvičoval zbytočne, moji dočasní kolegovia na oddelení, či „po našom“ inštitúte, cudzích jazykov ekonomickej fakulty univerzity Toyo mi spontánne podávali ruku – Európu a jej obyvateľov poznajú, tunajšie zvyky nielen ovládajú, ale si ich do značnej miery aj osvojili. Napríklad rozopnúť si sako, akurát nie počas prednášky. Paličky namiesto príboru pre mňa znamenali zápas i výzvu hneď tri

razy denne, najmä keď som si doma nenašiel čas natrénovať si to. Pochopte, bol by som dostal príbor, ba som si ho pre istotu aj doniesol, ibaže ješť inak ako ostatní, sa mi akosi nevidelo vhodné. Za desať dní som v tomto smere dosiahol isté majstrovstvo, aspoň podľa môjho názoru. Pripúšťam, domáci mohli mať o čosi odlišnejší názor, našťastie, ako je v krajine zvykom, neformulovali ho verbálne.

Univerzita Toyo, ktorá pred štyrmi rokmi oslávila 125. výročie, patrí medzi najväčšie v Japonsku. Keďže je súkromná, je aj lepšie vybavená ako štátne. Skladá sa z jedenástich fakúlt, ktoré majú 44 inštitútov (v našej terminológii), vlastní štyri kampusy v Tokiu a okolí. Okrem 30 000 Japoncov sa tu nájdu zahraniční študenti z približne tridsiatich krajín.

Odo mňa ako účastníka seminára (moja téma *Vyučovanie cudzích jazykov na Slovensku*) sa očakávalo, že budem prítomný aj na ostatných prednáškach, hoci odzneli v jazyku či jazykoch, ktoré boli pre mňa ešte viac ako španielska dedina. Aj toto má svoj pôvab: proste počúvať, dať sa unášať rytmom reči, až kým časom nezačnete akoby tušiť, o čom je reč. Povedzme ako vo vyučovaní nemčiny využiť v krajine neobyčajne obľúbenú, u nás zatiaľ neznámu mangu, obdobu komiksu. Na záverečnom spoločnom posedení v reštaurácii – medzi samými domorodcami s výnimkou rodenej Novozélandanky, ibaže trvale žijúcej v Tokiu a perfektne ovládajúcej japončinu – som si pripadal menej exoticky ako čosi vyše stovky kilometrov na východ od Prešova.

Druhá prednáška o integrácii postkomunistických krajín do európskych štruktúr bola určená študentom, pre istotu tlmočená. Téma ich, zdá sa, zaujala, usudzujúc z položených otázok, ktoré mi podľa tamojšieho zvyku položili písomne (napríklad, ako sme prijali euro) a na ktoré som, popravde,

odpovedal až po príchode domov, skôr na to nebol čas.

Japonsko je krajina neprehliadnuteľného pôvabu a priateľskými obyvateľmi, v porovnaní s nami značne odlišná, ale nie až tak, aby sa nedala pochopiť. Napokon do cudziny sa nevyberáme v očakávaní, že tam nájdeme to isté, čo doma. Mne pripravili priatelia perfektný program i na zvyšné tri dni, totiž výlet do kúpeľov Kinugawa s neskutočne horúcou vodou, na ktorú si organizmus napočudovanie zvykne, a pätnástichodovou večerou ani pre nich nie bežnou. Nadšená majiteľka hotela ma obdarovala bomboniérou, prvého hosťa z krajiny, o ktorej ešte nepočula.

Prekážať nám môže akurát písmo, dokonca trojaké, vďaka čomu sa priebežne cítite ako analfabet, a pravdaže jazyk, ten dokonca so siedmimi úrovňami komunikácie (čo vraj niekedy aj samých Japoncov privádza do pomýkova). Návštevníka azda zarazí, ako ochotne preberajú Japonci kadečo zo Západu – povedzme vianočný ošial na americký spôsob, bez akéhokoľvek duchovného či iného obsahu – jednako nie do takej miery, aby zabúdali na tradície a príslušné rituály, ako ich predstavujú budhistické a šintoistické svätyne. Nejedno klíšé o krajine, kultivované v zahraničí médiami, si tu skorigujete.

Deň po mojom odchode postihlo Japonsko zemetrasenie, dva dni po návrate vstúpili do štrajku piloti Lufthansy (ich lietadlom som sa viezol z Mníchova do Viedne). Ktovie, možno som tam mal ešte chvíľu ostať – čomu by som sa ani nebol bránil.

Ludovít Petraško

BOROVÍČKA SA PO PRVÝ RAZ PILA AJ V ĎALEKEJ AUSTRÁLII

20. až 26.11.2016 sa v austrálskom meste Cairns konali Medzinárodné sympóziá záhradníctva tropického a mierneho pásma. Dôvodom uskutočnenia predmetného vedeckého podujatia práve v hlavnom meste veľkej koralovej bariéry a vstupu do austrálskeho dažďového pralesa bola skutočnosť, že v rokoch 2040 až 2050 dosiahne svetová populácia 9,0 miliardy obyvateľov. Z tohto počtu skoro polovica bude obývať tropické pásmo. Súčasná štatistika však dokazuje, že najchudobnejšie obyvateľstvo sveta žije práve v týchto regiónoch. Východiskom zlepšenia životnej úrovne sa musí stať zvýšenie potenciálu produkcie a introdukcie nových špeciálnych plodín, zeleniny a ovocia.

Medzinárodné sympóziá združili celkovo 10 vedeckých oblastí so zameraním na rôzne aspekty záhradníckej a poľnohospodárskej produkcie. Jedným z nich bolo I. medzinárodné sympóziu o rastlinách využívajú-

cich sa pri výrobe nápojov. V globálne aktuálny oficiálny predaj nápojov predstavuje viac než 2 trilióny litrov ročne. Ich výroba a pestovanie plodín využívaných na ich produkciu má obrovský dopad na ľudstvo z hľadiska zamestnanosti, ekonomiky, výživy, životnej úrovne, ako aj ich liečebnej hodnoty. Spotreba nápojov v celosvetovom meradle poskytuje veľmi dôležitý zdroj príjmu pre vidiecke obyvateľstvo vo všetkých rozvojových krajinách.

Medzi hlavné plodiny, z ktorých sa nápoje vyrábajú, patria káva, čaj, kakao, ovocie, zelenina, obilniny, strukoviny, chmeľ, ale aj liečivé rastliny. Prezentácia výsledkov projektu APVV-14-0843: „Výskum možností

pestovania borievky (*Juniperus communis* L.) na produkciu plodov“ umožnila predstaviť účastníkom vedeckého podujatia technológiu spracovania borievkových plodov a výroby národného nápoja Slovákov – borovíčky. Oficiálne sa produkcia tohto alkoholického nápoja na našom území začala v roku 1905 registráciou najstaršieho slovenského patentu, prezentujúceho jeho výrobný proces

vo švajčiarskej Ženeve. Najväčšia vlna vysťahovalectva zo Slovenska v prvých desaťročiach 20. storočia dostáva borovíčku v dostatočnom množstve do USA. Masová degustácia slovenského národného alkoholu na sympóziu v Austrálii sa teda uskutočnila po prvý raz v histórii aj na tomto kontinente.

Dnes naši liehovarníci potrebujú ročne na výrobu borovíčky vyše 500 ton plodov borievok. Paradoxne surovina nevyhnutná pre izoláciu destilátov je zabezpečovaná výlučne importom z Albánska a Macedónska. Dovoz borievok negatívne ovplyvňuje bilanciu medzinárodného obchodu a vytvára pre náš liehovarnícky priemysel trvalú závislosť na zahraničí. Hlavným účelom riešenia vedeckého projektu je monitoring a introdukcia rastlín borievok do veľkoplošného pestovania.

Mestečko Cairns so svojimi parkami, pešími zónami, obrovským bazénom v centre, množstvom kaviarní a reštaurácií je oázou skutočného odychu domácich a zahraničných hostí, hlavne z Japonska a Číny. Okrem možnosti potápania sa a preletu vrtuľníkmi nad veľkou koralovou bariérou, odporúčam návštevu mestečka Kuranda. Možnosť vidieť krokodíliu farmu, les plný exotických motýľov, pohľad na koály a započúvanie sa do škrekú asi stovky papagájov dáva nezabudnuteľný zážitok a spomienky na celý život.

doc. RNDr. Ivan Šalamon, CSc.
Katedra ekológie FHPV PU
v Prešove

POSLUCHÁČI PRAVOSLÁVNEJ BOHOSLOVECKEJ FAKULTY V DYNAMICKOM TEMPE „NAČÚVAJÚ“ PRAKTICKEJ SOCIÁLNEJ PRÁCI

• 5 •

Mesiace október a november sa na Katedre kresťanskej antropológie a sociálnej práce Pravoslávnej bohosloveckej fakulty PU už tradične nesú v duchu spoznávania praktickej sociálnej práce. Študenti tak majú príležitosť reálne participovať na každodenných „rituáloch“ rôznych typov sociálnych zariadení v Prešove a okolí. Jedným z takýchto typov je aj dobre zabehnuté OZ Barlička v Prešove. Ich manažment

ponúkol možnosť nazrieť do svojej „kuchyne“ kontaktu s klientom. Študenti sa zapájali do ergoterapie a diferentných špecializovaných činností pri práci s jedincami s mentálnym a iným druhom postihnutia ako i s nemenej dôležitou rizikovou skupinou – seniorov.

PhDr. ThDr. Maroš Šip, PhD.
Katedra kresťanskej antropológie
a sociálnej práce

Prešovská univerzita v Prešove

DEŇ ZÁKLADNÝCH ŠKÔL A ŠKOLSKÝCH KLUBOV DETÍ

Pedagogická fakulta PU v Prešove uskutočnila dňa **30. novembra 2016** už po druhýkrát pre cvičné základné školy podujatie pod názvom **Učíme sa a hráme s budú- cimi učiteľmi – Deň ZŠ a ŠKD**, ktoré sa uskutočnilo v priestoroch Pedagogickej fakulty doobeda v čase od 8.30 do 11.00 a poobede od 13.45 – 15.30.

Študenti 2. ročníka magisterského študijného programu učiteľstvo pre

primárne vzdelávanie v spolupráci s mladšími kolegami pripravili pre žiakov v dopoludňajších hodinách zaujímavé výchovno-vzdelávacie aktivity (90 min. vyučovacie bloky) zamerané na matematiku a výtvarnú výchovu. Popoludní študenti bakalárskeho stupňa štúdia pripravili pre deti zo školských klubov aktivity zamerané na estetickú (výtvarnú), telovýchovnú a spoločenskovednú záujmovú činnosť. Akcie sa zúčastnilo 140 detí spolu so svojimi učiteľkami/vychovávateľmi z piatich základných škôl.

Fakultné podujatie pod názvom Učíme sa a hráme s budú- cimi učiteľmi,

organizované študentmi a učiteľmi Pedagogickej fakulty PU, má ambíciu stať sa tradičnou aktivitou pre cvičné základné školy Pedagogickej fakul- ty. Aktivitou chceme najmä rozšíriť spoluprácu s fakultnými základnými školami a zároveň vytvoriť priestor pre sebarealizáciu študentov na pôde fakulty pri príprave výchovných a vz- delávacích aktivít a zároveň vytvoriť priestor pre inšpiráciu cvičných peda- gógov.

Mgr. Hedviga Kochová, PhD.

Foto: Peter Holdok

Video dostupné na:

<https://www.youtube.com/watch?v=-BWYdO38xNo>

viac ako vzdelanie...

na fakultách

V novembri 2016 sa konalo krajské kolo – MARATÓN AEROBIK žiakov a žiačok stredných škôl Prešovského samosprávneho kraja, ktorú organizoval Okresný úrad Prešov – Odbor školstva a Krajské športové centrum v Prešove v spolupráci s Fakultou športu Prešovskej univerzity v Prešove. Ide o dlhoročnú spoluprácu, ktorá spočíva v návrhu jednotlivých lekcii (druhová aerobika) maratónu a zabezpečení inštruktoriek aerobiku. Na Fakulte športu PU v rámci povinnej voliteľných predmetov si študenti majú možnosť vybrať predmet, tzv. špecializáciu – Aerobik, ktorý vyučuje doc. Mgr. Rút Lenková, PhD. Cieľom predmetu je získanie špecifických pohybovotanečných schopností a zručností, aby študenti mohli pôsobiť v rámci rekreačnej telesnej výchovy ako inštruktori aerobiku vo fitnesscentrách, športových kluboch a pod. Účasť na takomto podujatí je vítaná, pretože si tu môžu overiť svoje kompetencie inštruktora. Takto začínali aj inštruktorky aerobiku z Fakulty športu Mgr. Beáta Ružbarská, PhD., a Mgr. Petra Tomková, ktoré vyučujú aerobik v rámci celouniverzitných výberových predmetov pre študentov PU v Prešove.

Súťaž sa konala v zrekonštruovanej telocvični SPŠ elektrotechnickej v Prešove, ktorá poskytla veľmi dobré podmienky pre realizáciu krajského kola súťaže Maratón aerobiku. Vyše 40 stredoškôľčok bojovalo o postup do celoštátneho kola počas štyroch hodín intenzívneho cvičenia. Dievčatá sa „potrápili“ na hodinách dance aerobiku, posilňovacej časti, tae-bo aerobiku a zumbi. Moderné tanečné aerobikové štýly preverili ich fyzickú pripravenosť, rytmickú schopnosť a pohybový prejav. Súťažiaci hodnotila štvorčlenná komisia rozhodkyň, zostavená z učiteľov telesnej a športovej výchovy na stredných školách. Každá hodina trvala 50 minút s 10 minútovými prestávkami. Ako prvá nastúpila do čela telocvične Beáta Ružbarská, ktorá dievčatá poriadne rozhýbala a pripravila si pre súťažiaci náročnú zostavu tanečného aerobiku s modernými prvkami. Niektoré stredoškôľčiky pocítili značnú záťaž už po prvej hodine a to už na nich čakala Petra Tomková s posilňovaním. Druhá 50-minútovka bola fyzicky naozaj náročná. Pri kombinácii aerobikových väzieb s posilňovacími prvkami na všetky svalové skupiny sa zapotil určite každý, vrátane lektorky Petry. Aj napriek počiatkovej únave sa dievčatá nevzdávali a plné radosti, ešte aj sily a s úsmevom na tvári nadšene preskakali do tretej, tiež neľahkej hodiny tae-bo aerobiku s in-

štruktorkou Beátou. Energickú bojovú hodinu zvládli všetky žiačky, avšak rozhodcom sa už rysovali dievčatá hodné postupu na celoštátne kolo. Posledná hodina zumbi s Petrou sa niesla vo voľnejšom tanečnom štýle, kde sa súťažiaci doslova vytriasli. Štvrtá hodina bola vyvrcholením či už predvedením pohybového talentu, ale hlavne kondičnej zdatnosti. Napokon sa tempo zmiernilo, vykonal sa záverečný strečing, zameraný na najviac namáhané svalové skupiny. Súťažiaci sa oddýchlí a všetci sme netrpezlivo čakali na verdikt poroty. Víťazky a jednu náhradníčku vyhlásila hlavná rozhodkyňa súťaže PaedDr. Eva Buzgová. Víťazkou sa stala Ivana Ki-

záková z Gymnázia sv. Moniky, druhé miesto patrilo Patrícii Minárovej zo Sukromného bilingválneho gymnázia, tretia skončila Dominika Toďorová z Gymnázia sv. Moniky, štvrtá bola Timea Balhová z domácej školy SPŠ elektrotechnickej a na piatom mieste sa umiestnila Simona Perečinská z Gymnázia, Konštantínová 2. Päť najšikovnejších postupujúcich dievčat v aerobiku z Prešova si zmeria sily na Školských majstrovstvách Slovenska v druhom polroku 2017/2018.

V spolupráci s Diagnostickým centrom Fakulty športu PU bola súťažiacim žiačkam ponúknutá kvalitná športová diagnostika s možnosťou diagnostiky telesného zloženia a overenia odozvy organizmu na pohybovú záťaž. Diagnostika telesného zloženia prebiehala pomocou bioelektrickej impedančnej analýzy prístrojom InBody 230. Bioelektrická impedancia je rýchla a neinvazívna metóda pre odhad telesného zloženia. Princíp metódy je založený na rozdieloch v šírení elektrického prúdu nízkej intenzity v rôznych biologických štruktúrach. Záujem žiačok bol zameraný najmä na informácie týkajúce sa percentuálneho podielu telesného tuku, svalovej hmoty a viscerálneho tuku. Odozva organizmu na pohybovú záťaž bola zaznamenávaná pomocou systému Polar Team2 Pro. Tento systém sleduje a zaznamenáva srdcovú frekvenciu, ktorú možno považovať za reprezentatívnu veličinu pri posudzovaní zaťaženia srdcovo-cievneho systému a teda spoľahlivú veličinu pri posudzovaní intenzity zaťaženia. Počas cvičebných jednotiek boli tiež využívané krokometry Garmin, ktoré sú na rozdiel od ostatných prístrojov dostupné širokej verejnosti, vhodné na každodenné využívanie ako orientačný ukazovateľ objemu pohybovej aktivity vykonávanej počas dňa.

Pohybová aktivita môže pozitívne ovplyvniť stav telesného zloženia jednotlivca, resp. ho udržať bez negatívnych zmien a tiež eliminovať riziko civilizačných ochorení súčasnej doby, vyplývajúce z nezdravého spôsobu života. Aj z tohto dôvodu sa Fakulta športu Prešovskej univerzity v Prešove teší z tejto spolupráce, prostredníctvom ktorej došlo k splynutiu príjemného s užitočným. Aj touto formou sme sa snažili mladých ľudí motivovať k pohybovej aktivite a k zdravému životnému štýlu.

doc. Mgr. Rút Lenková, PhD.
Mgr. Beáta Ružbarská, PhD.
Mgr. Petra Tomková

INŠTITÚT HISTÓRIE PRIVÍTAL STREDOŠKOLSKÝCH ŠTUDENTOV

Aj tento rok predstavil Inštitút histórie Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove svoje pracovisko a možnosti štúdia potenciálnym uchádzačom – stredoškolským študentom a ich pedagógom na už šiestom pokračovaní podujatia s názvom *Jeden deň vysokoškolským*, tentokrát na tému *Po stopách histórie Prešova*. Podujatia, ktoré sa uskutočnilo 8. februára 2017 v priestoroch Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove, sa zúčastnilo približne 170 študentov stredných škôl Košického a Prešovského samosprávneho kraja. Podujatím zúčastnených sloвне sprevádzala Mgr. Monika Bizoňová, PhD. Prítomných na úvod privítala riaditeľka Inštitútu histórie Filozofickej fakulty

Prešovskej univerzity v Prešove doc. PhDr. Ľubica Harbuľová, CSc., a Mgr. Marcela Domenová, PhD., predstavila pracovisko Inštitútu histórie a jeho študijné programy. Následne si záujemcovia o štúdium a podujatie vypočuli prednášku doc. PhDr. Mariána Vizdala, CSc., *Prešovská mezopotámia ako praveký životný priestor*, v ktorej prednášajúci priblížil praveké osídlenie na území dnešného Prešova. Mgr. Annamária Kónyová, PhD., v prednáške *Krvavé prešovské divadlo a jeho obete* prítomných oboznámila s tragickou udalosťou v dejinách Prešova – Prešovským krvavým súdom, ktorý sa odohral v roku 1687. Po zaujímavých prednáškach a krátkej prestávke nasledoval historický kvíz, kde si súťaživí študenti mohli zmerať svoje sily

v poznaní vybraných dejinných udalostí. Zaujímavé vecné ceny víťazom odovzdala doc. PhDr. Ľubica Harbuľová, CSc. Program pokračoval prehliadkou priestorov Inštitútu histórie, univerzitného areálu, Centra excelentnosti sociohistorického a kultúrohistorického výskumu Prešovskej univerzity v Prešove a odbornou exkurziou po meste Prešov, kde študenti mohli o niečo bližšie spoznať nielen priestory školy, ale aj širšie okolie univerzity a mesto, v ktorom možno budú v budúcnosti študovať.

Podujatie *Jeden deň vysokoškolským VI. – Po stopách histórie Prešova* sa nieslo v priateľskej a podnetnej atmosfére. Stretlo sa s veľkým záujmom zo strany stredných škôl.

Mgr. Michaela Kurinová

GRÉCKOKATOLÍCKA TEOLOGICKÁ FAKULTA V PREŠOVE USPORIADALA SVOJ VIII. PLES

Na VIII. plese Gréckokatolíckej teologickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove (GTF PU), ktorý sa uskutočnil 10. februára v študentskej jedálni PU, sa zabávalo 160 hostí. Do tanca im hrala hudobná skupina Dual Relax zo Svidníka. Ples otvoril dekan fakulty Mons. prof. Pe-

ter Šturák. Prijemnú atmosféru umocnili spevom moderných aj ľudových piesní ukrajinskí študenti fakulty. Súčasťou programu bola tradične aj tombola s rôznymi zaujímavými cenami. Ples opäť ukázal, že pedagógovia a študenti spolu dokážu komunikovať nielen na akademickej pôde,

ale aj vo voľných chvíľach. Zúčastnili sa ho aj hostia, ktorí neštudujú a nepracujú na fakulte, ale sa na tomto plese pravidelne zúčastňujú, pretože sa na ňom veľmi dobre cítia. Ples GTF bol opäť ukázkou vynikajúcej a pri tom slušnej zábavy mladých ľudí.

Ľubomír Petřík

HRA A UČENIE V PREDŠKOLSKÉJ EDUKÁCI

Prešovská univerzita v Prešove a jej **Pedagogická fakulta v spolupráci s** Państwom Wyższou Szkołą Zawodową w Nowym Sączu a Instytutom Pedagogicznym a Materską szkołą Bajkalską 31, Prešov zrealizovali **dňa 22. – 23. novembra 2016 prvý ročník medzinárodného študentského odborného seminára z odboru predškolská pedagogika pod názvom Hra a učenie v predškolskej edukácii. V dopoludňajších hodinách sa dňa 22. novembra 2016 konalo slávnostné otvorenie seminára,**

predškolskej pedagogiky, ktorú im pripravili študentky 2. ročníka magisterského stupňa štúdia predškolskej pedagogiky, aby ich tak oficiálne prijali do svojej predškolskej rodiny. Po úvodnom programe študentky 1. ročníka magisterského stupňa štúdia predškolskej pedagogiky realizovali tvorivé hrovo-edukačné aktivity, plné zábavy a poučenia. Všetky tieto hrovo-edukačné aktivity boli vytvorené tematicky s názvom *Papierové kráľovstvo*.

Po obedňajšej prestávke dostali slovo poľské študentky tretieho ročníka bakalárskeho štúdia. Ich vystúpenie malo názov Edukacja poprzez zabawę, teda Učenie prostredníctvom hry. Poľské študentky sa zamerali hlavne na hudobno-pohybové hry. Treba podotknúť, že spolupráca s poľskými študentkami sa uskutočnila úspešne, so vzájomným porozumením,

danie niekoľkých rolí – rola dieťaťa, študenta a učiteľa. Avšak hlavnou a kľúčovou bola rola odborníka, ktorý si nielen overoval a upevňoval svoje vedomosti a schopnosti, ale ich aj obohacoval.

Dňa 23. novembra 2016 sa v Materskej škole Bajkalská v Prešove realizovalo metodické praktikum. Zúčastnili sa ho poľské študentky so svojimi pedagógmi – dr Miroslawou Sochou, dr Beatou Lisowskou a garantkou medzinárodného študentského odborného seminára prof. Máriou Podhájeckou. Program sa začal vystúpením hudobno-pohybovej hry detí, do ktorej boli následne zapojení všetci účastníci. **Riaditeľka materskej školy PaedDr. Renáta Gumanová** oboznámila všetkých účastníkov s jednotlivými triedami a s bazénom, ktorý je súčasťou tejto predškolskej inštitúcie. Po tejto časti nasledovalo hlavné zameranie odborného stretnutia, kedy Mgr. Daniela Fabianová **s účastníkmi realizovala metodické praktikum Fenomén hry a učenia v kontexte európskych rozprávok.**

ktorý otvorila prof. Mária Podhájecká spoločne s kolegynami – zástupkyňou direktora (prodekanou) dr Beatou Lisowskou a dr Miroslawou Sochou z Instytutu Pedagogicznego Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Sączu. Prítomných srdečne privítala prodekanka PF doc. Iveta Scholtzová, ktorá vyjadrila radosť nad zorganizovaním 1. ročníka medzinárodného študentského odborného seminára v odbore predškolská pedagogika. Seminára sa zúčastnila aj vedúca Katedry predškolskej a elementárnej pedagogiky a psychológie PF PU prof. Ľudmila Belášová. Po slávnostných príhovoroch nasledovala ukážka programu z internej imatrikulácie študentiek 1. ročníka magisterského stupňa štúdia

výmenou skúseností a vďaka hre aj bez jazykovej bariéry. Po popoludňajšom občerstvení nasledovali v hrovo-edukačnom dni študentky 2. ročníka magisterského stupňa štúdia predškolskej pedagogiky, ktoré realizovali hrovo-edukačné aktivity **s cieľom poukázať na to, ako to funguje v takom Gombíkovom kráľovstve.**

Do všetkých hrovo-edukačných aktivít boli zapojené všetky študentky, a to formou buď frontálnou, alebo skupinovú. Celý deň bol plný hier, zábavy, zážitkov a smiechu, prostredníctvom ktorých bolo možné nadobudnúť nielen mnoho nových poznatkov či hier, ale taktiež naučiť sa veľa o sebe, o komunikácii v kolektíve a o prepojení hry a učenia.

Podakovanie patrí zvlášť študentkám 1. ročníka magisterského stupňa štúdia, ktoré zabezpečili plynulú organizáciu dňa, spojenú s papierovou výzdobou miestnosti a chutným občerstvením. Fascinujúcim fenoménom bola práve aktívna účasť všetkých zúčastnených v týchto hrovo-edukačných aktivitách, ktorá si vyžadovala počas jedného dňa striedanie

Na záver prof. Mária Podhájecká zhodnotila celý hrovo-edukačný seminár a realizovala odborný diskurz. Nemožno vynechať slávnostné odovzdávanie certifikátov za účasti prof. Márie Podhájeckej, dr Miroslawy Sochy a Mgr. Ing. Vladimíra Gerku. Vzájomné poďakovanie a prisľuby do budúcej spolupráce a ďalších úspešných ročníkov tohto medzinárodného študentského odborného seminára boli výzvou a povzbudením do ďalšej tvorivej práce.

prof. PhDr. Mária Podhájecká, CSc.
Foto: dr Miroslawa Socha

JESENNÝ DEŇ MATERSKÝCH ŠKÔL 2016

Z iniciatívy Slovenského výboru Svetovej organizácie pre predškolskú výchovu (SV OMEP) vznikla myšlienka usporiadať **Deň materských škôl na Slovensku**. Tento významný deň nielen pre materské školy, ale aj pre náš štát, sa bude organizovať každoročne 4. novembra. Prečo sa SV OMEP rozhodol pre túto aktivitu?

Významným medzníkom v dejinách predškolskej pedagogiky na Slovensku sa stal dátum **4. november 1829**.

V tento deň vznikla a bola založená v Banskej Bystrici prvá detská **opatrovnica na území Slovenska**. Jej zakladateľkou bola grófka Mária Terézia Brunswická. Česť a vďaka patrí tejto grófke za to, že vystihla špecifikum didaktiky materskej školy už v jej počiatkoch:

„Tieto malé deti tak vyučujú, že ani nevedia, že sa učili, a celý čas trávia tak, že si myslia, že sa len hrali.“

Ďalším dôležitým medzníkom v slovenskom inštitucionálnom predprimárnom vzdelávaní bolo schválenie zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým bola materská škola zaradená do sústavy škôl, aj keď jej

absolvovanie nie je zo zákona povinné.

Jedným z kľúčových dôvodov prečo podporiť myšlienku Dňa materských škôl na Slovensku je podpora Svetovej organizácie pre predškolskú výchovu (OMEP) a jej jednotlivých členských štátov. V našom širšom regióne najmä Poľského OMEP, ktorému Poľský parlament schválil v roku 2013 Národný Deň materských škôl (predškolského vzdelávania).

Tieto tri významné medzníky podnietili SV OMEP k myšlienke zvýrazniť význam, poslanie a opodstatnenosť materských škôl na Slovensku organizovaním celonárodných, ale aj lokálnych, cieľených, ale aj spontánnych aktivít, ktoré by materské školy, zriaďovatelia, rôzne inštitúcie a organizácie realizovali priamo v tento deň. Pedagogická fakulta Prešovskej univerzity už druhý rok oslavuje tento deň a nazvala si ho **Jesenný deň materských škôl**, ktorý sa uskutočnil dňa 19. októbra 2016. Do priestorov fakulty prišli deti s pani učiteľkami z piatich fakultných materských škôl, ktoré prijali naše pozvanie v čase od 9.00 do 11.00 hod. Študenti 2. ročníka študijného magisterského programu predškolská pedagogika a dve študentky bakalárskej formy štúdia pripravili pre deti v tento deň aktivity plné hier, tvorivosti a ra-

dosti. Detičky sa na chvíľu stali veľkými školákmi, ktorí plnili rôzne zaujímavé úlohy. Aktivity boli rozdelené do štyroch učební a každá mala svoj názov, napr.

Farebná jeseň, Tanec jesene (Dubidubi dup), Jesenný karneval a Jesenné pocity. Jesenné bláznenie sa uskutočnilo na chodbe lebo deti spolu so šašami potrebovali veľa priestoru na to ich šantenie a bláznenie. Akcie sa zúčastnilo 60 detí spolu so svojimi učiteľkami. Pre deti bolo pripravené malé občerstvenie a spoločné zážitky umocnil spev Hymny Dňa materských škôl na Slovensku, záverečné tancovanie a spoločné fotenie.

Fakultné podujatie pod názvom Jesenný deň materských škôl, organizované študentmi a učiteľmi Pedagogickej fakulty PU, má ambíciu stať sa tradičnou aktivitou pre fakultné materské školy. Aktivitou chceme rozšíriť spoluprácu s fakultnými materskými školami a zároveň zapojiť sa do sprievodných aktivít k Dňu materských škôl na Slovensku a tak podporiť význam, poslanie a opodstatnenie materskej školy v živote dieťaťa.

PaedDr. Monika Miňová, PhD.

Foto: Archív PF PU

viac ako vzdelanie...

na fakultách

KATEDRA MANAŽÉRSKEJ PSYCHOLÓGIE FAKULTY MANAŽMENTU ÚSPEŠNE REPREZENTOVALA NA MEDZINÁRODNEJ KONFERENCII ME16 DUBAI OCTOBER CONFERENCE V DUBAJI

V dňoch od 14.10. do 18.10.2016 sa členovia Katedry manažérskej psychológie a členka Katedry marketingu a medzinárodného obchodu Fakulty manažmentu Prešovskej univerzity v Prešove zúčastnili medzinárodnej konferencie ME16 Dubai October Conference v Spojených arabských emirátoch. Doc. PhDr. Miroslav Frankovský, CSc., doc. PaedDr. Zuzana Birknerová, PhD., MBA, a Mgr. Lucia Zbihlejová vystúpili s problematikou identifikácie a špecifikácie atribútov manažérskeho rozhodovania, pričom sa aktívne vystúpili Mgr. Lucie

Zbihlejovej stretlo s veľmi pozitívnym ohlasom členov medzinárodnej konferencie. Komparácia vybraných osobnostných charakteristík marketingových výkonných a riadiacich pracovníkov bola predmetom výskumu prof. Ing. Róberta Štefka, Ph.D., PhDr. Tatiany Lorincovej, PhD., PhDr. Jaroslavy Gburovej, PhD., a PhDr. Anny Lelkovej, ktorý odznel v podaní PhDr. Tatiany Lorincovej, PhD., v sekcii Global Business, Eco-

nomics & Sustainability rovnako ako vyššie uvedené vystúpenie. Katedra manažérskej psychológie FM PU sa úspešne prezentovala na medzinárodnej vedeckej konferencii ME16 Dubai October Conference aj vďaka kvalitným výskumom, ktoré boli ocenené vedeckým organizačným výborom konferencie. Výskum doc. PhDr. Miroslava Frankovského, CSc., doc. PaedDr. Zuzany Birknerovej, PhD., MBA, Mgr. Lucie Zbihlejovej a doc. Ing. Ladislava Suhányiho, PhD., získal významné ocenenie v podobe najkvalitnejšieho a najlepšieho vedeckého príspevku

na konferencii (Best Paper Award). Prezentačné zručnosti a značný výskumný potenciál boli ocenené u PhDr. Tatiany Lorincovej, PhD., vo forme ceny Enthusiastic Researcher Award. Účasť Katedry manažérskej psychológie na medzinárodnej vedeckej konferencii ME16 Dubai October Conference je spojená aj s úspešným nadviazaním medzinárodných kontaktov so samotným organizátorom konferencie Dr. Elangom Rengasamym, ktorý prejavil záujem o organizáciu podobnej konferencie v slovenských podmienkach. Zároveň ponúkol doc. PhDr. Miroslavovi Frankovskému, CSc., doc. PaedDr. Zuzane Birknerovej, PhD., MBA, a PhDr. Tatiane Lorincovej, PhD., pozície v Editorial Review Board & Advisory Board for Conferences & Journals.

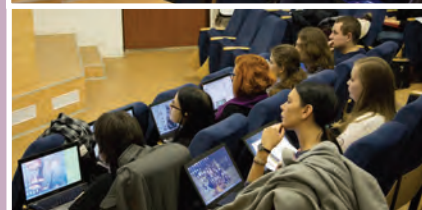
PhDr. Tatiana Lorincová, PhD.
Katedra manažérskej psychológie
FM PU v Prešove

PREPOJENIE ŠTÚDIA PREKLADATEĽSTVA A TLMOČNÍCTVA S PRAXOU

24. 11. 2016 sa na pôde Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove uskutočnil celodenný workshop významnej lokalizačnej spoločnosti Moravia IT z Brna, určený pre študentov odboru prekladateľstva a tlmočníctva, ktorý na tejto fakulte možno študovať na bakalárskom, magisterskom i doktorandskom stupni štúdia. Študenti v aprobácii s anglickým jazykom absolvovali 6 interaktívnych blokov, v ktorých im boli postupne predstavené témy lokalizácie, terminologických databáz, tvorby glosárov, strojového prekladu, ako aj manažmentu kvality. S touto aktuálnou problematikou sa mohli zoznámiť študenti ovládajúci prácu s CAT nástrojmi, určenými na počítačom

tačom podporovaný preklad a disponujúci individuálnymi licenciami nástroja MemoQ. Ten v rámci svojho akademického programu, do ktorého je Filozofická fakulta PU zapojená, poskytla firma Kilgray. Prakticky zamerané prezentácie firmy Moravia IT s aktívnou participáciou účastníkov workshopu sú základom i zárukou ďalšej spolupráce akademického prostredia s externými prekladateľskými subjektmi, na ktorú sa v súčasnosti kladie dôraz pri praktickej príprave študentov. Súčasne je takto zameraný workshop príslubom lepšej prípravy budúcich absolventov odboru prekladateľstvo a tlmočníctvo na ich vstup na trh práce.

PhDr. Miroslava Gavurová, PhD.

MOYZESIANA 2016

14. ročník tradičnej speváckej súťaže v znamení životného jubilea jedného z jej zakladateľov

Medzinárodná spevácka súťaž **Moyzesiana** už štrnásť rokov vytvára priestor pre naplnenie speváckych ambícií študentov vysokých škôl pedagogického smeru. Jej organizátori, Katedra hudobnej a výtvarnej výchovy PF PU, Prešovský hudobný spolok Súzvuk a Rektorát Prešovskej univerzity, sa pomaly blížia k jubilejnému pätnástemu ročníku. Vychádzajúc z vlastných skúseností a na základe požiadaviek a pripomienok súťažiacich sa v tomto roku po prvý raz súťažilo podľa inovovaných propozícií súťaže. Pribeh súťaže a i reakcie

samotných súťažiacich a ich pedagógov potvrdzovali, že zmeny prospeli jej skvalitneniu a dali priestor pre prezentáciu v plnej šírke. Súťaže sa zúčastnili študenti z Karlovej univerzity v Prahe, zo Žilinskej univerzity, Katolíckej univerzity v Ružomberku a domácej Prešovskej univerzity, ktorá bola zastúpená Filozofickou fakultou a Pedagogickou fakultou, ktorej Katedra hudobnej a výtvarnej výchovy bola i jedným z organizátorov. Garantom celého podujatia bol rektor Prešovskej univerzity prof. PhDr. Peter Konya, PhD.

Súťaže sa zúčastnilo 13 súťažiacich, pričom najpočetnejšie zastúpenie mala Katolícka univerzita v Ružomberku. Odborná porota hodnotila priebeh súťaže veľmi pozitívne a vyzdvihovala hlavne zameranie súťaže a jej profiláciu, keďže je určená študentom fakúlt pedagogického smeru. Porota pracovala v zložení:
prof. PaedDr. Milan Pazúrik, CSc.
(UMB Banská Bystrica)
Mgr. Art. Iva Volavá
(UK Praha)
Lucia Knoteková
(operná speváčka)

Členovia poroty prezentovali svoje postrehy, rady a názory na odbornom seminári. Na základe propozícií verdikt poroty znel takto:

Cena Mikuláša Moyzesa:

Vladimír Šlepec (FHV ŽU Žilina)

Cena rektora PU:

Václav Mašek (PF UK Praha)

Cena dekanky PF PU:

Michaela Formelová (PF KU Ružomberok)

Cena za interpretáciu skladby slovenského hudobného skladateľa:

Lucia Novotná (PF PU Prešov)

Cena za interpretáciu skladby M. Moyzesa Gloria:

Karol Kašík (FHV ŽU Žilina)

Cena za interpretáciu piesne pre deti:

Václava Štěpánová (PF UK Praha)

Cena za klavírný sprievod:

Kristína Donovalová (PF UK Praha)

PaedDr. Ľubomír Šimčík, PhD.
predseda organizačného výboru
Foto: Tomáš Telepák
Martin Dzurilla

NÁVŠTEVA NA INŠTITÚTE GERMANISTIKY

V piatok 10. marca navštívil Inštitút germanistiky FF PU prvý tajomník veľvyslanectva Spolkovej republiky Nemecko Marian Gordzielik, zároveň vedúci tlačového a kultúrneho odboru. V Prešove sa zastavil cestou do Bardejova, kde sa v priebehu nasledujúceho vikendu konala konferencia pri príležitosti tohtoročného jubilea reformácie. Host' sa zaujímal o postavenie germanistiky v rámci štúdia cudzích

jazykov na FF, v rozhovore s členmi inštitútu sa uvažovalo o možnostiach podnietiť záujem o štúdium nemeckého jazyka, na pretras prišli aj vzťahy medzi oboma krajinami vo všeobecnosti. Kontakty medzi inštitútom a veľvyslanectvom by mali pokračovať i v budúcnosti. Nasledovalo prijatie nemeckého hosta na mestskom úrade.

Ľ. Petraško
IG FF PU

viac ako vzdelanie...

na fakultách

MULTIMEDIÁLNY HUDOBNO-EDUKAČNÝ PROGRAM V KONTEXTE PRIMÁRNEHO VZDELÁVANIA

(recenzia)

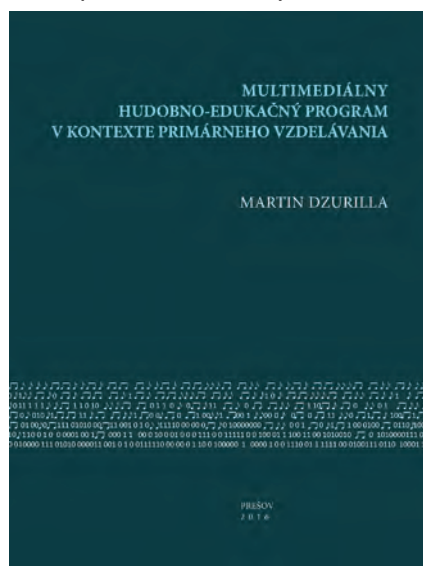
DZURILLA, Martin, 2016. *Multimediálny hudobno-edukačný program v kontexte primárneho vzdelávania*. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, Pedagogická fakulta. ISBN 978-80-555-1555-7.

Publikačná činnosť Pedagogickej fakulty bola prednedávnom obohatená o významnú monografiu člena Katedry hudobnej a výtvarnej výchovy Martina Dzurilla, v ktorej publikoval významné zistenia zo svojej výskumnej práce v oblasti vyučovania hudobnej výchovy na primárnom stupni. Vzostup osobných počítačov a prudký rozvoj digitálnych technológií, ktoré postupne prenikali a neustále prenikajú do nášho každodenného života v takmer každej oblasti, znamenal hľadanie využitia aj v oblasti vzdelávania na ktoromkoľvek stupni. Tento trend prebieha na Slovensku už druhú dekádu, no len minimálna pozornosť sa donedávna venovala primárnemu vzdelávaniu. Táto situácia sa v posledných rokoch zlepšila, no stále absentuje výraznejšia pozornosť odborníkov na oblasť vyučovania hudobnej výchovy s využívaním digitálnych technológií.

Monografia Martina Dzurilla s názvom *Multimediálny hudobno-edukačný program v kontexte primárneho vzdelávania*, ktorú v roku 2016 vydala Pedagogická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, prináša jedinečný počin v oblasti, ktorej sa doteraz venovala len minimálna pozornosť. Monografia s rozsahom 256 strán je prehľadne rozčlenená do štyroch hlavných kapitol, ktoré na seba logicky nadväzujú a uvádzajú čitateľa do problematiky postupným prenikaním do jej hĺbky od základných pojmov až po detailne rozpracované zistenia.

Vo vstupnej kapitole *Multimédia – digitálny edukačný obsah – vzdelávanie* sa autor bližšie venuje definíciám, ponímaniam základných termínov a nevyhnutným teoretickým východiskám z pohľadu širokého výberu literatúry, ktoré sumarizuje, analyzuje a vyvodzuje ich vlastné chápania. Do väčšej hĺbky problému nám autor umožňuje preniknúť prostredníctvom nadväzujúcej kapitoly s názvom *Kontextuálne faktory ovplyvňujúce implementáciu digitálnych technológií do primárnej hudobnej edukácie*. V nej sa autor zameriava na činitele, ktoré determinujú zavádzanie digitálnych technológií do výučby, akými sú kompetencie učiteľa či potenciál digitálnych technológií. Nezabúda však okrem pozitív reagovať aj na negatíva či riziká, ktoré digitálne technológie v edukácii môžu prinášať. Uvedené

kapitoly autor spracováva z pohľadu dvoch samostatných entít, a to digitálnych technológií, resp. multimédií vo vzdelávaní a hudobnej výchovy na primárnom stupni. Využíva pritom nielen relevantnú domácu, ale aj zahraničnú literatúru, ale aj vlastné pedagogické skúsenosti. Zatiaľ čo prvé dve kapitoly prinášajú teoretické zistenia, treťou kapitolou začína empirická časť monografie. V kapitole *Implementácia multimediálneho hudobno-edukačného programu do hudobného vzdelávania ako predmet vedeckého výskumu* predkladá autor východiská,

prostredníctvom ktorých realizoval veľmi prepracovaný a hodnotný výskum v oblasti implementácie digitálnych technológií do vyučovania hudobnej výchovy na primárnom stupni prostredníctvom vlastného originálneho multimediálneho edukačného programu. Práve vytvorenie vlastného multimediálneho edukačného programu a jeho reálne zapojenie do vyučovania hudobnej výchovy je nielen jedinečné, ale na Slovensku aj stále neobvyklé. Autor tento multimediálny edukačný program v publikácii bližšie popisuje, predstavuje jeho rozhranie, internú štruktúru a spôsob ovládania. Zistenia z jeho experimentálnej verifikácie v podmienkach primárnej edukácie predkladá v štatistickom a grafickom spracovaní. Odporúčania pre prax a závery autor interpretuje v poslednej kapitole nazvanej *Experimentálna verifikácia multimediálneho hudobno-edukačného programu*

v podmienkach edukácie. Na základe experimentálnej verifikácie vyššie spomínaného programu autor dospel k záveru, že „systematické uplatňovanie multimediálneho hudobno-edukačného programu (ako vyučovacieho prostriedku) prostredníctvom početných hudobných činností, úloh a aktivít napomohlo k zefektívneniu hudobno-edukačného procesu, čo sa prejavilo v signifikantnom rozvoji hudobných schopností žiakov“. Toto zistenie, podložené relevantným výskumom má veľký prínos nielen pre hudobnú vedu a primárnu pedagogiku, ale najmä pre hudobno-pedagogickú prax. Autor svojimi zisteniami dokazuje, že zmysluplná implementácia digitálnych technológií do vyučovania hudobnej výchovy nie je krokom do neznáma a preto je nevyhnutné, aby sa jej začala venovať oveľa väčšia pozornosť, než to bolo doteraz. Upozorňuje však na to, že digitálne technológie v hudobnej výchove nie sú nevyhnutnosťou a jej vyučovanie na nich nie je nijako závislé. Účinnosť nadobudnú, len ak umožňujú žiakom prežívať hudbu cez zaujímavé aktivity a činnosti. Významne môžu vyučovanie hudobnej výchovy zatraktívniť, inovovať a prispievať tak k rozvoju hudobných zručností žiakov, avšak len v prípade, že ich potenciál dokáže učiteľ vo vyučovacom procese naplno využiť. V monografii *Multimediálny hudobno-edukačný program v kontexte primárneho vzdelávania* autor prezentuje evidentný záujem o spomínanú problematiku a nadšenie, s ktorým ju spracováva do najmenších detailov. Veľkým prínosom monografie je, že digitálne technológie autor nevníma ako didaktický prostriedok okrajovo zasahujúci do vyučovania hudobnej výchovy, ale ako jej integrálnu súčasť. Jeho dielo predkladá niekoľko odpovedí, ale rovnako kladie množstvo ďalších otázok či už v oblasti prípravy študentov pedagogických fakúlt, ktorí budú v praxi vyučovať hudobnú výchovu, ale aj v oblasti práce žiakov s digitálnym obsahom. Publikácia Martina Dzurilla tvorí jeden zo základných kameňov éry inovácií vo vyučovaní hudobnej výchovy na primárnom stupni, kde svoje uplatnenie nachádzajú novátorské prvky aj takéhoto charakteru.

PaedDr. Radovan Šašala

NOVÁ SOCIÁLNA EDUKÁCIA ČLOVEKA V. – MEDZINÁRODNÁ VEDECKÁ KONFERENCIA NA PRAVOSLÁVNEJ BOHOSLOVECKEJ FAKULTE PREŠOVSKÉJ UNIVERZITY V PREŠOVE

V priestoroch PBF PU v Prešove sa 7. novembra 2016 uskutočnil piaty ročník medzinárodnej konferencie k duchovným, antropologickým, filozofickým, psychologickým a sociálnym otázkam terapie, výchovy, vzdelávania a poradenstva dneška. Konferencia ponúkla priestor na zdieľanie názorov a skúseností pre pracovníkov vedeckovýskumných a akademických pracovísk i odborníkov z praxe. Cieľom konferencie bolo zdieľanie poznania o význame, zmysle aj reálnom stave celoživotnej výchovy, vzdelávania a poradenstva s dôrazom na sociálne aspekty edukácie rôznych a predovšetkým znevýhodnených cieľových skupín detí, mládeže, dospelých a seniorov.

Na konferenciu sa prihlásilo 44

V úvodnej časti konferencie zazneli tieto témy: zodpovednosť človeka za svoj život; zdravotné bariéry v učení sa detí a mládeže; biblicko-exegetický komentár k zmyslu stvorenstva; postoje detí k mravným princípom; etické princípy v práci supervízora.

V druhej a tretej časti konferencie sa autori vyjadrili k: sociálnej revitalizácii prostredníctvom divadelného umenia; výchove k hodnotám; edukácii pracovníkov v súčasnej organizácii; hodnotám človeka vo svetle učenia Jána Pavla II., odkazu biblie na zmenu hodnôt človeka; edukačným prvkom pravoslávnych bohoslužobných textov; edukácii k láske ako prevencii závislostí; edukácii v kontexte fenoménov súčasnej spoločnosti; andragogickému potenciálu riešenia integrácie dospelých migrantov; štátnej starostlivosti o rodinu ako klienta sociálnej práce; penitenciárnej starostlivosti z andragogického a psychologického hľadiska; k potrebnosti a funkcii aktivity seniorov.

V štvrtej časti konferencie zaujali autori odborné stanovisko k týmto témam: feminizácia sociálnej práce; fungovanie neplnoprávných študentov v akademickom prostredí; edukačné a informačné opatrenia v škole pre prípad povodní; osobnosť trénera hasičského športu; rozvoj a saturácia edukačných potrieb Slovákov žijúcich v zahraničí; placebo efekt a jeho využitie v práci s klientom; potrebnosť celoživotného vzdelávania; alkoholizmus, nezamestnanosť, samovražda; autizmus - príčiny, diagnóza a terapeutické metódy; nové formy pre zvyšovanie odbornosti učiteľov.

V príspevkoch zaradených do piatej časti konferencie sa autori vyjadrili k problematike: úlohy kritického myslenia v kontexte masmédií; relevant-

nosti sociálnej edukácie v intervencii sociálneho pracovníka; vedomostí študentov k trestnej zodpovednosti; rodiny postihnutého dieťaťa; úlohy sociálnej práce v pediatrii; významu a využitiu ergoterapie v sociálnej práci; imaginácie v terapii.

Veľké poďakovanie

Ako vedecká garantka konferencie Nová sociálna edukácia človeka V., ktorá sa už stala tradíciou Pravoslávnej bohosloveckej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove, chcem vyjadriť veľké poďakovanie za nanajvýš tvorivú a srdečnú atmosféru všetkým účastníkom konferencie. A rovnako tak zo srdca ďakujem mojim cteným, zodpovedným a pracovitým kolegom a kolegyniam organizačného výboru konferencie a kolegyniam a kolegom administratívneho a technického aparátu PBF PU.

Moja vďaka patrí zvlášť PhDr. Bohuslavovi Kuzyšinovi, PhD., vedúcemu organizačného výboru konferencie a doc. ThDr. Jánovi Husárovi, PhD., hlavnému editorovi zborníka z konferencie.

Prof. PhDr. Mária Machalová, CSc.
Vedecká garantka konferencie

účastníkov, avšak s príspevkami vystúpilo 33 vedeckých, výskumných a pedagogických pracovníkov prevažne z vysokých škôl, ale tiež odborníkov z ďalších oblastí spoločenskej praxe zo Slovenska, Poľska a Českej republiky.

Účastníci konferencie sa kompetentne vyjadrili k rozmanitým edukačným a sociálnym problémom, ktoré čitateľom v ďalších riadkoch priblížime voľným pretlmočením názvu každého príspevku tak, aby sme neubrali na význame žiadnemu vystúpeniu.

VZÁCNA NÁVŠTEVA NA PRAVOSLÁVNEJ BOHOSLOVECKEJ FAKULTE

S požehnaním Jeho Svätosti patriarchu moskovského a celého Ruska Kyrilla a na pozvanie Jeho Blaženosti arcibiskupa prešovského a metropolitu českých krajín a Slovenska Rastislava navštívila Slovensko v rámci Dní ruskej kultúry Jeho Vysokopreosviatenosť metropolita tambovský a rasskazovský Feodosij s delegáciou chóru duchovných Sankt-Peterburgskej metropolie pod vedením J. A. Gerasimova. Pri tejto príležitosti vладыka Feodosij priniesol ostatky sv. simferopolského arcibiskupa Lukáša. V pondelok 24. októbra 2016 vладыka

Feodosij navštívil Pravoslávnu bohosloveckú fakultu Prešovskej univerzity v Prešove, kde vystúpil na seminári o súčasnom stave, problémoch a perspektívach teologického vzdelania v Ruskej pravoslávnej cirkvi. Zároveň si zaspomínal na svoju študentskú mladosť, ktorú v rokoch 1985 – 1988 strávil práve na Pravoslávnej bohosloveckej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove. S prezentáciami k téme vystúpili dekan fakulty prof. ThDr. Ján Šafin, PhD., a vedúci katedry cirkevných dejín Moskovskej duchovnej akadémie prof. A. K. Svetozarský.

Zdroj: Tlačové oddelenie Úradu Prešovskej pravoslávnej eparchie v Prešove

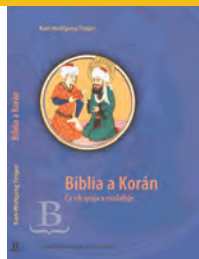
SPOLUPRÁCA PEDAGÓGOV PRAVOSLÁVNEJ BOHOSLOVECKEJ FAKULTY PU SO SLOVENSKOU BIBLICKOU SPOLOČNOSŤOU

Slovenská biblická spoločnosť (SBS) je občianske združenie, ktorého primárnym poslaním je šírenie Božieho Slova – Biblie na Slovensku a podľa potreby a možností aj v zahraničí. Svoju činnosť začala Slovenská biblická spoločnosť 26. novembra 1990 a nadviazala na prácu Ústavu milovníkov Biblie (Institutum Philo-Biblicum – Uhorskej biblickej spoločnosti), ktorý bol založený v roku 1811 v Bratislave. Ústav milovníkov Biblie bol prvou biblickou spoločnosťou v strednej Európe. V roku 1949 vznikla Biblická spoločnosť československá, ktorá však pod tlakom politických zmien nemala dlhé trvanie; jej činnosť bola násilne ukončená 31. 01. 1953. Až v roku 1990 bolo možné pristúpiť k zriadeniu vlastnej biblickej spoločnosti na Slovensku (Slovenská biblická spoločnosť). Ako národná biblická spoločnosť patrí Slovenská biblická spoločnosť do celosvetovej rodiny Spojených biblických spoločností (United Bible Societies – UBS). Jej práca má ekumenický charakter. Spolupracuje s dvanástimi členskými kresťanskými cirkvami, ktoré pôsobia na Slovensku. Slovenská biblická spoločnosť organizuje a podporuje preklady Biblie do slovenčiny a do iných jazykov a vydáva Bibliu a biblickú literatúru. Pomáha vydávať a rozširovať pomôcky pre štúdium Biblie. Realizuje projekty s cieľom distribuovať Božie Slovo v rámci špecifických skupín obyvateľstva, napr. nevidiacich, slabozrakých, školopovinných detí, mládeže, rómskej menšiny a i. Slovenská biblická spoločnosť zabezpečuje pre národnostné menšiny a cudzincov v SR text Písma v ich materinskom jazyku.¹ Pre vytváranie nových prekladov Biblie do slovenského jazyka Slovenská biblická spoločnosť zriaďuje aj odborné komisie, ktorých členmi sú viacerí známi biblisti z rôznych teologických fakúlt na Slovensku.

Medzi zakladajúcich členov Slovenskej biblickej spoločnosti patrí aj Pravoslávna cirkev na Slovensku, ktorú vo Výbore SBS momentálne zastupuje člen Katedry biblických náuk Pravoslávnej bohosloveckej fakulty PU v Prešove doc. ThDr. Štefan Pružinský, PhD. Do prípravy naj-

novšieho, tretieho vydania Slovenskej ekumenickej Biblie sa aktívne zapojil aj ďalší člen spomenutej katedry prof. ThDr. Alexander Cap, CSc., formou pripomienok k prekladu pred jeho vydaním na základe výzvy, zverejnenej Slovenskou biblickou spoločnosťou v roku 2015. Členkou Výboru SBS sa prednedávnom stala aj členka Katedry filozofie a religionistiky Gréckokatolíckej teologickej fakulty doc. ThDr. Mária Kardis, PhD.

Spomedzi posledných publikácií Slovenskej biblickej spoločnosti by som chcel upozorniť na niektoré, z nášho pohľadu najvýznamnejšie tituly. V prvom rade ide o **tretie, opravené vydanie Slovenskej ekumenickej Biblie**, doplnené o krížové odkazy, krátke úvody ku všetkým knihám Biblie, zjednotenie znenia viac ako 4000 vlastných mien a názvov v Starej zmluve, rozšírenia textu o alternatívne preklady pod čiarou a zapracovanie viac ako 1600 pripomienok od odborníkov a čitateľom Biblie. Pre Pravoslávnu cirkev má výnimočný význam nedávne vydanie **Bible s ikonami**, ktorá obsahuje výber biblických textov slovenského ekumenického prekladu spolu s ilustráciami gréckej autorky Marthy Kapetanakou-Xynopoulou. Ilustrácie Marthy Kapetanakou-Xynopoulou majú ikonický charakter zobrazovania biblických príbehov a odrážajú tradíciu a spiritualitu východných kresťanských cirkví. Tieto ilustrácie nás vedú od príbehu stvorenia cez osudy patriarchov, kráľov a prorokov izraelského národa až k príbehu spásy, ktorý je aktuálny a živý dnes a naveky. Pre akademických pracov-

níkov a študentov má osobitný význam Štúdičná Biblia, ktorá obsahuje najnovšiu verziu slovenského ekumenického prekladu Biblie, úvody k biblickým knihám, krížové odkazy na súvisiace biblické texty, viac ako 20 000 študijných poznámok, mapy, tabuľky, nákresy a doplnkové články, takmer 700 pojmov v registri pojmov a mien, konkordanciu k slovenskému ekumenickému prekladu a množstvo ďalších užitočných informácií o Biblii a všetkom, čo s ňou súvisí. Viac informácií o Študijnej Biblii nájdete na webovej stránke www.studijnabiblia.sk. Pre najširšiu verejnosť bude určite zaujímavá aj **Audio Nová Zmluva** (CD) a **Audio Stará zmluva**, ekumenický preklad (sada 7 CD), ktorá vznikla ako produkt spolupráce SBS so štúdiom Nádej.

Okrem vyššie uvedených titulov má Slovenská biblická spoločnosť momentálne vo svojej ponuke stovky ďalších publikácií pre všetky typy čitateľov od odborníkov až po malé deti a pracuje aj na viacerých nových projektoch. Je to živá spoločnosť, ktorej aktivity majú vzostupnú tendenciu a veľmi dobrú úroveň. V závere nám zostáva vyjadriť nádej, že tomu tak bude aj v budúcnosti a že k tomu i naďalej budú prispievať svojou prácou zamestnanci našej univerzity.

doc. ThDr. Štefan Pružinský, PhD.
Katedra biblických náuk
PBF PU v Prešove

¹ PROCHÁZKA, Pavel: Kapitoly z ekumeniky. 2006. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 2006; Podrobnejšie informácie o činnosti SBS sú dostupné na internete: <http://www.biblickaspolocnost.sk/obchod/index.php?akc=texty&id=7#ts1>

PETER KARPINSKÝ HOVORIL AJ O SVOJEJ ADELE

Petra Karpinského všetci dobre poznáme ako vysokoškolského pedagóga. V súčasnosti pôsobí ako vedúci Katedry slovenského jazyka na FF PU v Prešove. Popri práci na našej univerzite sa venuje aj písaniu umeleckej literatúry pre dospelých i deti. Odborná i laická čitateľská verejnosť ho nepochybne radí medzi špičku slovenských spisovateľov pre deti a mládež. 9. novembra 2016 prijal Peter Karpinský pozvanie členov Katedry komunikacej a literárnej výchovy PF a Kabinetu výskumu detskej reči a kultúry PF a zúčastnil sa literárnej besedy s názvom „*Čo nesmie chýbať v detskej knihe*“. Konala sa ako súčasť po-

dujatí Týždňa vedy a techniky na Slovensku na pôde PF. Moderovala ju pani profesorka Zuzana Stanislavová a zúčastnili sa jej študenti všetkých ročníkov PF. Reč bola, okrem iného, aj o Adele. Je to hlavná hrdinka jeho najnovšej knihy pre deti *Adela, ani to neskúšaj!* Kniha vyšla len čerstvo v novembri tohto roku ako šiesta detská publikácia Karpinského. Jej kvalita iba potvrdzuje majstrovstvo jeho spisovateľského pera. Počas besedy si mohli účastníci vypočuť úryvok z tejto knihy, ktorý prečítala jedna zo študentiek.

Na úvod besedy hovoril najmä o svojom študentskom živote, ktorý sa odohrával na Prešovskej univerzite v 90. rokoch – v období zrodu demokracie a slobody v našom štáte. Bol plný spolupatričnosti a tvorivosti, a preto so spolužiakmi vtedy založili spisovateľský krúžok. Už tu sa začali rodiť

jeho prvé literárne diela, ktoré posielal do rôznych súťaží. Stali sa predzvesťou rodiacej sa profesionálnej spisovateľskej kariéry Petra Karpinského. Vyjadril sa aj na adresu úrovne kvality súčasných literárnych súťaží pre verejnosť, ktoré sa v poslednom období rodia ako huby po daždi. Sám do niektorých donedávna prispieval a zastáva v nich aj funkciu porotcu. Obáva sa, aby kvantita súťaží neprevalcovala ich kvalitu a neskreslila tak pohľad čitateľov na to, ako má dobrá literatúra naozaj vyzeráť.

Účastníci besedy sa P. Karpinského pýtali na spoluprácu s ilustrátormi jeho kníh. Povedal, že všetko necháva v ich rukách a do podoby obrázkov nezasahuje. Doteraz bol s prácou svojich ilustrátorov veľmi spokojný. Ďalej sa študenti zaujímali o proces tvorby a písania knihy. Spisovateľ P. Karpinský je jedným z tých autorov, ktorí svoje diela nevydávajú ako na bežiacom páse. Každé má svoj čas a dozrieva ako dobré víno. Možno by to bolo aj inak a jeho texty by vychádzali s kratšími časovými odstupmi. V súčasnej situácii sa však venuje i pedagogickej a vedeckej činnosti. Tieto aktivity zaberajú veľkú časť jeho času. Písanie pre deti ho ale veľmi baví a témy, ktoré im predkladá, sa snaží vyberať na základe reálnych životných okolností. Nechce pred deťmi nič skrývať ani skresľovať. V tejto oblasti viedol aj polemiky a diskusie s učiteľkami základných škôl, či je tento jeho postoj správny. P. Karpinský však nesúhlasí s tým, aby dospelí deti „chránili“ pred náročnými témami, akými sú smrť, choroba,

ťažkosti v živote. Naopak, práve kvalitná literatúra sa podľa neho môže v tejto veci stať prostredníkom, ktorý im náročné témy podá pravdivo a zároveň v súlade s detskou úrovňou

chápania (citlivo, s miernou dávkou humoru, povzbudenia, bez sentimentu a pátosu). O tom, ako to vyzerá v praxi, sa môžete presvedčiť aj v spomínanej knihe *Adela, ani to neskúšaj!* Autor v nej vykreslil život detí, žijúcich v krízovom centre bez mamy, pretože tá sa lieči z psychickej choroby.

V rozhovore ďalej poslucháčom predstavil aj časopis ZIPS, literárny zábavník pre dievčatá a chlapcov, ktorého je šéfredaktorom. Cieľovou skupinou, pre ktorú časopis vychádza, sú deti mladšieho školského veku, teda budúci žiaci študentov PF. ZIPS sa môže stať dobrým pomocníkom učiteľa pri vyučovaní literárnej výchovy a rozvíjaní dobrého literárneho vkusu detí.

Na záver už len odpovedal na otázku: „Čo nesmie chýbať dobrej detskej knihe?“ Podľa spisovateľa P. Karpinského by mala byť zaujímavá nielen pre dieťa, ale aj pre dospelého a mala by obsahovať istú dávku napätia a humoru. O tom, či tento recept aj sám dodržiava, sa môžete presvedčiť počas čítania jeho kníh *Ako sme s ťukťukom ťukťukovali, Rozprávky z Múzea záhad a tajomstiev, Sedem dní v pivnici, Kde asi*

rozprávka býva, Skala útočiska a Adela, ani to neskúšaj! Určite budete milo prekvapení...

Mgr. Veronika Volochová
Foto: Peter Holdok

PREKLADOVÁ LITERATÚRA PRE DETI A MLÁDEŽ NA SLOVENSKU PO ROKU 1990

V dňoch 20. – 21. októbra 2016 sa na Pedagogickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove uskutočnil vedecký seminár pod názvom *Text a kontext prekladu literatúry pre deti a mládež na Slovensku po roku 1990*. Podujatie organizoval Kabinet výskumu detskej reči a kultúry a Katedra komunikačnej a literárnej výchovy. Odbornou garantkou bola prof. Zuzana Stanislavová.

Podujatie už má dlhoročnú tradíciu. Organizuje sa od roku 1997 v intervale zväčša každé dva roky. Doposiaľ sa konalo už deväť konferencií (spolučinnosť v spolupráci s Filozofickou fakultou PU v PO). Témou tohto roka bola svetová literatúra pre deti a mládež v slovenskom preklade po roku 1990, ktorá je súčasťou grantového projektu VEGA 1/0153/15. Vedecký seminár mal medzinárodný charakter, ktorého sa zúčastnili vedci zaoberajúci sa detskou literatúrou zo Slovenska, Čiech, Moravy a Srbska, preto zazneli aj príspevky týkajúce sa českého prekladu. Okrem prekladovej literatúry boli prednesené aj štúdie zaoberajúce sa národnými časopismi pre deti a mládež a ich podobou pred a po roku 1990 (Slniečko, Naši pionieri). Ako prvý vystúpil doc. PhDr. **Michal Tokár**, Ph.D., z PF Prešovskej univerzity

ty v Prešove. Zaoberal sa graficko-ilustračnou stránkou časopisu Slniečko za slovenského štátu a v povojnovom období. Na problematiku časopisu Slniečko nadviazala Mgr. **Markéta Andričíková**, Ph.D., z FF Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Zamerala sa na zmapovanie prekladovej tvorby v časopise Slniečko po roku 1990. Časopiseckú problematiku svojimi postrehmi obohatila aj doc. **Zuzana Čížiková** z FF Univerzity Belehradu v Belehrade. Publiku predstavila podobu prekladov 60. rokov 20. storočia vojvodinského časopisu pre deti a mládež *Naši pionieri*.

Mgr. **Slavomír Capek** z PF Prešovskej univerzity v Prešove sa venoval vo

svojom príspevku ilustráciám knihy *Gulliverove cesty* od Jonathana Swifta (ich autorom je slovenský výtvarník Peter Uchnár) s dôrazom na architektonický motív a zobrazenie priestoru. Svoj pohľad na český preklad zahraničných literárnych diel s náročnou a rešpekt vyvolávajúcou tematikou holokaustu, určených detskému čitateľovi predniesla prof. PhDr. **Svatava Urbanová**, CSc., z FF Ostravskej univerzity v Ostrave. Rovnako českým prekladom sa venovala aj PhDr. **Jana Čenčíková**, Ph.D., z FSV Karlovej univerzity v Prahe. V centre jej pozornosti bol nemecký autor píšuci pre mládež Wolfgang Herrndorf: romány *Čik* (2012) a *Písek* (2014).

Slovenskému prekladu zahraničných diel napísaných po roku 1990 sa venovala Mgr. **Danka Lešková**, Ph.D., z PF Prešovskej univerzity v Prešove. Všímal si fiktívnu povahu textu, ktorá tkvie v tematizovaní samotného písania a recepcie umeleckého textu v konkrétnom knižnom titule (napr. *Nekonečný príbeh* od Michaela Ende). Na slovenskom knižnom trhu existujú aj preklady kníh, ktoré detskému čitateľovi sprostredkujú filozofické poznanie, resp. filozofický spôsob nazerania na svet. Na takýto

typ kníh sa zamerala doc. PhDr. **Katarína Vužňáková**, Ph.D., z PF Prešovskej univerzity v Prešove. Sústredila sa hlavne na dva texty: *Kant* od Jona Fosseho a *Knižka otázok* od Josteina Gaardera. Od filozofie sa tematické zameranie prekladovej literatúry pre deti a mládež presunulo ku knihám spirituálne a religiózne orientovaným, ktoré predstavil PhDr. **Ján Gallik**, Ph.D., z FSŠ Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre.

So situáciou v oblasti prekladu ruskej literatúry pre deti do slovenčiny účastníkov seminára oboznámila Mgr. **Ivana Kupková**, Ph.D., z FF Prešovskej univerzity v Prešove. Za obzvlášť kvalitný text označila knihu *Môj pes má rád džez* od Maríny Moskvinovej. Pri slovenskom preklade knihy *Nevedkove dobrodružstvá* od ruského autora Nikolaja Nosova sa pristavila Mgr. **Natália Dukátová** z ÚSL SAV v Bratislave. Porovnávala umeleckú kvalitu dvoch prekladov od dvoch rôznych prekladateľiek: Márie Ďuríčkovej a Miriamy Ghaniovej. Na vybraných autorov z talianskej a anglickej literatúry sa pozrela PaedDr. **Eva Pršová**, Ph.D., z FF Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Do svojho príspevku si vybrala knihy od talianskej prozaičky Angely Nanettiovej *Môj dedko je čerešňa* a *Muž, ktorý pestuje kométy*. Ako druhého autora analyzovala anglického zabávača a autora detskej literatúry Davida Walliams a jeho dva texty: *Babka gaunerka* a *Chalan v sukni*.

Doc. PhDr. **Milena Šubrtová**, Ph.D., z PdF Masarykovej univerzity v Brne sa sústredila vo svojom príspevku na problematiku prekladu francúzskej literatúry pre deti a mládež do češtiny po roku 1989 (preklady od autorov ako Daniel Pennac, Timothée de Fombell, Jean-Claude Mourlevat, Emmanuel Guibert). V ďalšom príspevku sme sa vrátili k ruskej detskej literatúre. Doc. PhDr. **Valerij Kupko**, CSc.,

z FF Prešovskej univerzity v Prešove sa zameriaval na jej prekladovú reflexiu do slovenčiny. Na základe prednesených štúdií o preklade ruskej literatúry pre deti a mládež môžeme konštatovať, že kvalita textov a prekladov do slovenčiny po roku 1990 je veľmi nízka. Prvý deň sa uzatvoril štúdiom prof. PhDr. **Zuzany Stanislavovej**, CSc., z PF Prešovskej univerzity v Prešove. Východiskom príspevku bolo

tzv. „vzdialené čítanie“ a kvantifikačný prístup k literárnej analýze prekladovej literatúry pre deti a mládež v rokoch 1960 – 2015.

Druhý deň sa otvoril príspevkom doc. PhDr. **Ivany Gejgušovej**, Ph.D., z PdF Ostravskej univerzity v Ostrave, v ktorom sa venovala českým prekladom detektívnych príbehov pre

adolescentných čitateľov (tvorba N. C. Springerovej a A. Bradleya). V nasledujúcej štúdii sme ostali pri prekladoch do českej literatúry. Mgr. **Andrea Balharová** z FF Ostravskej univerzity v Ostrave predniesla príspevok zameraný na novšie preklady poľských ľudových (predovšetkým démonologických) rozprávok a povestí. Na axiologické aspekty gýča v súčasnej slovenskej prekladovej literatúre pre deti a mládež sa sústredila Mgr. **Katarína Koreňová** z FF Univerzity Komenského v Bratislave. Mgr. **Radoslav Rusňák**, Ph.D., z PF Prešovskej univerzity v Prešove sa venoval špecifikám literárnej dielne Walta Disneyho v prekladovej tvorbe pre deti po roku 1990. Do ruskej literatúry sme sa vrátili v štúdii od Mgr. **Petra Karpinského**, Ph.D.,

z FF Prešovskej univerzity v Prešove. Predmetom štúdie bola tvorba bratov Strugackovcov, ktorých dielo predstavuje výraznú zmenu v dimenzii chápania vedecko-fantastickej literatúry. Na záver vystúpila Mgr. **Anna Timková Lazurová**, Ph.D., z FF Prešovskej univerzity v Prešove s príspevkom rozoberajúci hodnotu priateľstva a jej obraz v tvorbe švédskej autorky Rose Lagercrantz.

Jednotlivé príspevky poukázali na (ne)kvalitu prekladu svetovej literatúry pre deti a mládež do slovenčiny. Postoje, ktoré boli prednesené na vedeckom seminári, boli značne inšpiratívne v súvislosti s hodnotovou orientáciou inonárodnej literatúry pre deti a mládež. Účastníkom pomohli vytvoriť si presnejšiu predstavu o jej úrovni na našom území, ale aj na území Českej republiky. Zborník so všetkými príspevkami vyjde začiatkom roka 2017. Nasledujúci seminár o dva roky bude zameraný na obraz človeka so znevýhodnením v literatúre pre deti a mládež.

Mgr. **Dávid Dziak**
Mgr. **Veronika Volochová**
Foto: **Patrik Eliaš**

ŠTUDENTI SOCIÁLNEJ PRÁCE A UTV REFLEKTUJÚ MARGINALIZOVANÉ SKUPINY

V tomto semestri poslucháči Pravoslávnej bohosloveckej fakulty a Univerzity tretieho veku (UTV) PU navštívili alternatívnu religióznu skupinu Hare Krishna – Novú Ekačakru v Abranovciach, 12 km od Prešova. V kontexte percepcie alternatívnej religiozity si všimli jednotlivé odlišnosti a eventuality v myslení. Na stretnutí nás sprevádzal p. Mahasankaršan, ktorý odpovedal na každú otázku a ozrejmil činnosť hnutia ako marginalizovanej skupiny. Poslucháčom sa tak okrem iného naskytla reálna možnosť aplikácie metód sociálnej práce v prirodzenom prostredí klienta.

PhDr. ThDr. **Maroš Šip**, Ph.D.
Katedra kresťanskej antropológie a sociálnej práce

SVÄTÝ MIKULÁŠ UŽ TRADIČNE ZAVÍTAL AJ NA GTF PU V PREŠOVE

V pondelok 5. decembra večer sa na Gréckokatolíckej teologickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove (GTF PU) uskutočnilo stretnutie so sv. Mikulášom, ktorý zavítal medzi deti zamestnancov fakulty a obdaroval ich sladkosťami. Program obohatili svojimi milými vystúpeniami samotné deti a doslova profesionálnym vystúpením spevácky zbor ukrajinských študentov, ktorí študujú na GTF PU. V úvode sa všetci pomodlili časť Akatistu k sv. Mikulášovi a vypočuli si krátky pozdrav a privítanie z úst dekana Mons. prof. Petra Šturáka. Samotného sv. Mikuláša s krátkym programom stvárnil bohoslovci 3. ročníka. Večer pokračoval priateľským stretnutím pedagógov, všetkých zamestnancov a ich rodinných príslušníkov pri chutnej kapustnici. Poďakovanie za prípravu podujatia patrí predovšetkým doktorandkám a doktorandom na fakulte.

doc. ThDr. **PETRÍK Lubomír**, Ph.D.

ŠPIČKA SVETOVEJ GEOGRAFIE SA VENOVALA VÝSKUMU A VZDELÁVANIU NA FHPV!

Fakulta humanitných a prírodných vied Prešovskej univerzity v Prešove sa môže popýšiť vzácnou návštevou. Po prvýkrát v histórii bol súčasťou slovenského geografického pracoviska reprezentant absolútnej špičky svetovej geografie. Na Katedre geografie a aplikovanej geoinformatiky pôsobil ako hosťujúci profesor uplynulý semester popredný americký geograf Stan Brunn. O jeho nominácii rozhodla Vedecká rada Prešovskej univerzity v Prešove na svojom zasadnutí dňa 13. júna 2016.

Prof. Brunn počas svojho hosťovania na PU ste sa zapojili do riešenia projektu „Pro-poor turizmus ako nástroj trvalo udržateľného rozvoja marginalizovaných komunít a sídiel na východnom Slovensku“. V čom vidíte najväčšie prínosy geografie k riešeniu spoločenských problémov?

Všetky spoločenské problémy, zahŕňajúce príjmové rozdiely, rozdiely v úrovni vzdelania, sociálnu nespravodlivosť, diskrimináciu voči ženám a menšinám, environmentálne riziká, nezamestnanosť, kvalitu života vo vzťahu k zdraviu a blahobytu, peňažné výdavky na riešenie problémov či decízie úradníkov, sa odohrávajú v priestore. Tento priestor, priestorové celky (veľké i malé) alebo územia sú dôležité pri štúdiu príčin aj hľadanií riešení naliehavých spoločenských problémov. Ignorovať úlohu priestoru alebo miesta či regiónu pri riešení problémov, spôsobuje vážne omyly pri chápaní a riešení týchto problémov. Geograf by mal klásť tieto otázky: KDE (miesto) sa problém objavuje? PREČO sa ten problém objavuje na tomto mieste? A ČO by vyriešilo alebo by mohlo vyriešiť daný prob-

lém?

Akej problematike sa vo svojom vedecko-výskumnom bádani v súčasnosti venujete?

Študujem najmä humánne a humánno-environmentálne problémy. Študujem viacero tém, vrátane náboženstva a systémov viery a náboženských presvedčení, jazykov, kvality životného prostredia a environmen-

tálnych rizík, reorganizácie spoločenských a politických priestorov, etnických a rasových menšín zahŕňajúc nespravodlivosť a diskrimináciu, geografie kyberpriestoru (sociálne média, virtuálna geografia), problematiky hranice a znižovania významu hraníc vo svete, geografie pomaly sa rozvíjajúcich a nerozvíjajúcich sa území, geografie budúcnosti, a iné témy,

ktoré sa mi páčia.

Ktoré úspechy, ktoré ste dosiahli vo Vašej vedeckej a pedagogickej práci si najviac ceníte?

Publikoval som mnoho článkov a kapitol a vydal mnoho kníh (viac informácií nájdete na mojej webovej stránke). Som vďačný, že ľudia čítajú, čo píšem. Dostal som pozvánky na desiatky medzinárodných konferencií a učil som v takmer v dvadsiatke krajín, a práve túto prácu si hlboko cením, keďže veľmi rád pracujem s geografmi na všetkých kontinentoch na výskumných otázkach spoločného záujmu.

V rámci našej univerzity riešite výskumný projekt týkajúci sa Rómov, ktorý vedie prof. Matlovič. V čom vidíte prínos riešenia tohto projektu?

Minulú jeseň som učil na Pedagogickej univerzite v Krakove, v Poľsku, kde som sa veľa naučil o rómskej otázke v Poľsku. Chcel som sa dozvedieť viac, pretože európski geografi neštudujú túto populáciu napriek tomu, že Rómovia sú dôležitou súčasťou kultúry, ekonomiky i politiky mnohých európskych krajín. Chcel som pracovať s geografmi z Prešov-

skej univerzity na štúdiu Rómov a zapojiť sa do nejakého výskumu, ktorý sa ich týka. Sú „utlmenou“ časťou humánno-geografického výskumu v Európe. Chcem pomôcť odstrániť aspoň niečo z toho „ticha“ tým, že sa o nich dozviem viac, o ich histórii, kultúre a o tom, ako sú vnímaní v európskych krajinách, v ktorých žijú. Neštudovať ich, by znamenalo, že akademická obec, študenti i široká verejnosť budú i naďalej uvažovať o Rómoch v nejakom stereotypnom, poväčšine negatívnom, kontexte.

Prednášali ste na desiatkach univerzít po celom svete. Na našej pôde pôsobíte počas prebiehajúceho zimného semestra. S akými víziami ste prijali pozvanie hosťovať na Prešovskej univerzite?

Tak, ako som spomínal vyššie, nadviazal som kontakt s geografmi z Prešovskej univerzity, pretože som chcel študovať Rómov na Slovensku a inde vo východnej Európe. To je dôvod,

prečo som prišiel, a to aj robím. Veľa sa učím od profesorov a študentov geografie i od ďalších profesorov, ktorí sa Rómami zaoberajú. Počas nadchádzajúcich rokov sa spolu s profesorami a študentmi chystám prezentovať výskum nových tém.

Ktoré predmety vyučujete a ako hodnotíte slovenských študentov?

Učím dve skupiny, v prvej skupine učím dejiny geografického myslenia a v druhej skupine urbánnu geogra-

fiu. V rámci prvého predmetu som priblížil moje vyše 50 ročné pôsobenie ako študenta a učiteľa geografie a v rámci druhého predmetu som študentom predstavil niektoré z hlavných tém a konceptov, ktoré sa dnes používajú pri štúdiu miest.

Ako vnímate Váš pobyt na našej univerzite v porovnaní s pobytmi na iných univerzitách? Čo bude pre Vás zapamätateľné? Ako sa Vám páči krajina a ľudia na Slovensku?

Každá univerzita, na ktorej som učil, je iná. Niektoré z nich sú veľké metropolitné univerzity, iné sú provinčné univerzity či univerzity situované vo vidieckych oblastiach. Teší ma učiť na všetkých úrovniach na akýchkoľvek miestach. Na každom mieste potrebujete byť flexibilný a prispôbovateľný, aby bol váš pokus prospešný. Učil som v týchto krajinách: Jamajka, Fínsko, Švédsko, Island, Írsko, Belgicko, Holandsko, Poľsko, Rakúsko, Slovinsko, Slovensko, Bosna a Hercegovina, Kazachstan, Kirgizsko, Južná Afrika, Čína či Austrália.

Prvýkrát som prišiel na Slovensko v 90-tych rokoch, cestoval som po krajine. Počas tejto návštevy som videl oveľa viac z východného Slovenska než predtým. Ľudia sú tu veľmi pohostinní. Viem tiež trochu rozprávať po slovensky, takže jazyk mi nie je až tak neznámy.

Aké sú Vaše plány v najbližšom období? Kam smerujú Vaše cesty po skončení Vášho pôsobenia na Prešovskej univerzite? Budete naďalej spolupracovať s prešovskými geografmi?

V decembri sa vraciam do Spojených štátov a budem pokračovať vo svojej práci na viacerých výskumných projektoch, vrátane niekoľkých, na ktorých pracujem spoločne s členmi tejto fakulty. Zaiste, teším sa na návrat jedného dňa v blízkej budúcnosti, aby som mohol pracovať s fakultou na projektoch a opäť vidieť známe miesta. Tento pobyt je veľmi užitočná skúsenosť. Študenti Prešovskej univerzity v Prešove sa s prof. Brunnom stretli i prostredníctvom zaujímavej diskusie v univerzitnej knižnici, kde pán profesor vyjadril svoj postoj k výsledkom prezidentských volieb v Amerike. Na otázky účastníkov odpovedal odborník v odbore geografická politika fundovane. Za komplikovanú, považoval zdanlivo jednoduchú otázku či je Donald Trump pre Američanov

lepšia voľba. „*Toto je naozaj ťažká otázka. Lepšia voľba pre koho? Lepšie pre mňa, vás, Európu? To naozaj neviem. Je mnoho nezodpovedaných otázok o prezidentovi Spojených štátov. Musíme čakať a uvidíme.*“, odpovedal prof. Brunn. Vyslovil však i zopár možných dôvodov, prečo Donald Trump voľby vyhral. „*Myslím, že voľby vyhral preto, lebo sú ľudia proste nahnevani. Nie rozrušení, ale nahnevani! Nahnevani na to, čo sa deje vo vláde. Vo vláde, ktorej členom je i Hillary Clinton a on nie. Dôvodom je tiež i mechanizmus volieb v USA, ktorý je veľmi nedemokratická a neférová časť celého procesu. Hillary však vyhrala voľby, tie v oblúbenosti. Je fakt, že získala viac hlasov ako Trump.*“, referoval prof. Brunn, ktorý strávil zimný semester na pôde našej univerzity.

„STAFF MOBILITY WEEK“ NA UNIVERZITE V BASKITSKU

Vďaka programu Erasmus+ a Prešovskej Univerzite v Prešove študenti, učitelia a taktiež aj pracovníci našej inštitúcie každoročne navštevujú rozmanité krajiny. Práve takéto mobility učiteľov a pracovníkov napomáhajú k rozvoju, spolupráci, ako aj zatraktívneniu študijných programov na našej univerzite. Na takejto mobilite pracovníkov v Španielsku sa v júni

2016 zúčastnila ECTS koordinátorka Fakulty humanitných a prírodných vied Ing. Lenka Bobuľská, PhD. „Staff Mobility Week“ bol organizovaný Universidad del País Vasco (Bilbao), ktorý si na tento týždenný seminár vybral 25 účastníkov z celej Európy. Keďže sa jedná o jedinú univerzitu v Baskitsku, poskytuje pre svojich 45 000 študentov možnosť štúdia

na 67 bakalárskych, 103 magisterských a 71 doktorandských programoch. Účastníci tohto podujatia mali možnosť návštevy troch kampusov, ktoré sa nachádzajú v mestách San Sebastián, Vitoria a Bilbao, ako aj individuálneho stretnutia s predstaviteľmi jednotlivých fakúlt. Počas celého týždňa sa okrem bohatého kultúrneho programu diskutovalo aj o otázkach a stratégiách internacionalizácie, skúsenostiach a problémoch mobilit študentov. Na základe osobných stretnutí sa nadviazala nová spolupráca s touto veľmi významnou univerzitou a v budúcnosti okrem mobilit študentov a učiteľov je taktiež predpoklad výmeny vedeckých a odborných skúseností so zahraničnými kolegami. Veríme, že aj severné Španielsko bude atraktívne pre našich študentov a učiteľov, kde si okrem cenných skúseností z pobytu na univerzite vychutnajú aj úžasnú baskitskú kuchyňu, vyhľadávané pláže v San Sebastián, Guggenheimovo múzeum v Bilbao či iné aktivity ponúkané v tejto nádhерnej časti Španielska.

Ing. Lenka Bobuľská, PhD.
Katedra ekológie, FHPV

ŠTUDENTSKÁ VEDECKÁ KONFERENCIA DOKTORANDOV PEDAGOGICKEJ FAKULTY PU

V rámci *Týždňa vedy a techniky na Slovensku* (07. – 13. november 2016) sa na Pedagogickej fakulte Prešovskej univerzity dňa 10. novembra uskutočnila tradičná *Študentská vedecká konferencia doktorandov Pedagogickej fakulty PU*. Konferencia má už desaťročnú tradíciu. Stretnutie viedla prodekanka pre vedu, akreditáciu a doktorandské štúdium doc. RNDr. Iveta Scholtzová, PhD. Na podujatí vystúpili interní a externí doktorandi so svojimi prezentáciami o priebehu, respektíve výsledkoch svojich dizertačných výskumov. Kon-

ferencia bola rozdelená do dvoch sekcií podľa študijných odborov doktorandského štúdia: predškolská a elementárna pedagogika a špeciálna pedagogika. Súčasná mediálna doba sa odrazila v mnohých témach dizertačných prác. Zazneli príspevky, ktoré sa zaoberajú digitálnymi technológiami, novými médiami, e-learningom či tvorbou elektronických učebných materiálov a ich aplikáciou vo vyučovacích predmetoch primárneho vzdelávania ako prírodoveda, hudobná výchova či výtvarná výchova. Zaujímavé pohľady priniesli práce, ktoré sa snažia o interdisciplinaritu napríklad etiky a literatúry alebo architektúry a literatúry. Prezentované boli aj témy zamerané na učebné predmety matematika (rozvíjanie matematických schopností; komparácia s matematickým vzdelávaním v Nemecku), literárna výchova (literárne vzory; obraz literárnych postáv so znevýhodnením), anglický jazyk (metakognitívne stratégie), zdravotná výchova (jej kurikulum). Pestrosť prác dotvoril príspevok venujúci sa edukačnej integrácii a inklúzii. V sekcii špeciálnej pedagogiky zazneli príspevky s témami ako skríning narušenej komunikačnej schopnosti, čitateľská gramotnosť žiakov zo so-

ciálne znevýhodneného prostredia, začlenenie žiakov s ADHD, programy pre žiakov s mentálnym postihnutím, čitateľská kompetencia žiakov s mentálnym postihnutím.

Na konferencii sa zúčastnili aj mnohí pedagógovia, najmä garanti a školielia doktorandského štúdia. Osobitne treba vyzdvihnúť diskusiu, ktorá nasledovala po každom príspevku. Kritická reflexia prezentovanej časti dizertačného výskumu priniesla doktorandom podnety pre nasledujúcu fázu výskumu. Dúfajme, že konferencia bude pokračovať vo svojej každoročnej tradícii s cieľom zvýšiť úroveň kvality dizertačných prác doktorandov Pedagogickej fakulty PU.

Mgr. Dávid Dziak
Foto: Archív PF PU

VIANOČNÉ TRHY NA PEDAGOGICKEJ FAKULTE SPOJENÉ S DAROVANÍM KRVI

Študentská rada Pedagogickej fakulty PU v Prešove zorganizovala **7. decembra 2016** už štvrtý ročník **Vianočných trhov na Pedagogickej fakulte** a ani tento rok nechýbala prítomnosť prešovskej **transfúznej stanice**. Podujatie o 8:30 v B sekcii fakulty otvorila slávnostným príhovorom dekanka Pedagogickej fakulty PU, doc. Jana Burgerová, a posledný produkt od trhovníkov si návštevníci mohli zakúpiť do 13:00. Medzi predávajúcimi charitatívnymi trhovníkmi sa objavili študenti Pedagogickej fakulty, ale aj základné

školy a organizácie na podporu ľudí s postihnutím. Všetky produkty, počnúc od koláčikov po vianočné vence, šperky či ozdoby na vianočný stromček, predávané na trhoch, boli vlastnou výrobou predávajúcich. Výrobcovia, ktorí sa nemohli zúčastniť, mali na trhoch svojich zástupcov. Podmienkou pre príchod transfúznej stanice bolo zaistenie 20 potenciálnych darcov. Očakávaný počet darcov sa však navýšil nad 30 ľudí s dobrým a veľkorysým srdcom a transfúzna stanica napokon odviezla z priestorov Pedagogickej fakulty 18 litrov vzác-

nej darovanej krvi. Vianočné trhy, ktoré tradične spájame s darovaním krvi, sa na fakulte objavili prvýkrát v roku 2013. Odvtedy toto predvianočné charitatívno-spoločenské podujatie neabsentovalo ani jeden rok a postupne sa stáva tak tradíciou Pedagogickej fakulty, ako aj PU. Touto akciou sa každoročne prináša predvianočná obdarúvacia nálada aj do priestorov fakulty a zároveň umožňuje, aby práca množstva šikovných rúk mohla potešiť ostatných a vyzbierali sa aj finančné prostriedky pre dobrú vec. Najšlachetnejším poslaním je však možnosť darovať krv pre ľudí, ktorí potrebujú pomoc najviac.

členovia Študentskej rady PF PU
Foto: Peter Holdok

V PREŠOVE NA STRETNUTÍ S KREŠŤANOM ZO SÝRIE ZAZNEL OTČENÁŠ V JAZYKU JEŽIŠA KRISTA

Na Gréckokatolíckej teologickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove (GTF PU) sa v stredu 7. decembra uskutočnilo stretnutie s pánom Abdo El Haddad, ktorý je kresťanom z mesta Maaloula v Sýrii, posledného miesta na zemi, kde sa hovorí staroaramejským jazykom, ktorým rozpráva Ježiš Kristus a jeho apoštoli. „Tritisíc rokov pred Kristom sme začali rozprávať týmto jazykom“, povedal vzácny hosť zo Sýrie. Najdojímavejším momentom stretnutia bola chvíľa, keď sa pán Abdo pomodlil modlitbu Otčenáš v jazyku, v akom ju Ježiš Kristus učil modliť sa svojich učeníkov.

V aule nebolo dostatok miesta na sedenie pre všetkých záujemcov o stretnutie, takže mnohí zostali stáť, aby si vypočuli autentické svedectvo hosťa zo Sýrie. Záujem bol taký veľký aj preto, lebo v našich podmienkach väčšinou veľmi nerozumieme tomu, o čo presne v Sýrii, zmietanej teroristickými útokmi, ide.

Abdo El Haddad je očitým svedkom zločinov islamských teroristov Frontu Al Nusra, odnože Al-Káidy v Sýrii, ako aj ISIS a iných teroristických organizácií. Jeho vystúpenie bolo spojené s prezentáciou niekoľkých krátkych filmov s autentickou výpoveďou o udalostiach v Maaloule a následne s bohatou diskusiou.

Chodí po svete, aby pravdivo informoval o hrôzach, ktoré do Sýrie prišli zvonku. Jeho svedectvo chce byť signálom, aby sme nikdy neriešili problémy a politické otázky násilnou formou, aby sme svoju kultúru a identitu nikdy nevymenili za žiadnu inú a aby sme zostali verní svojim princípom. Abdo El Haddad na začiatku svojho vystúpenia vyznal: „Som kresťanom a verím v Ježiša Krista. Ale budem hovoriť ako Sýrčan. V Sýrii nejde o občiansku vojnu, ale o vojnu zvonku, aj keď na ňu boli zneužití aj naši susedia, s ktorými sme celé generácie žili v zhode a priateľstve. Stali sa zradcami, pretože boli zvonku navádzaní na nenávisť a náboženskú

neznášanlivosť. Často bola zneužitá ich nevedomosť a nevzdelanosť. Popravili dokonca aj moslimov, ktorí nám prišli na pomoc. Maaloula bola často napádaná pre svoj nesmierny význam v kresťanskej histórii. Posledné útoky boli v septembri 2013, kedy teroristi obsadili mesto na niekoľko mesiacov.“ Vtedy teroristi, medzi ktorými boli aj niektorí moslimskí obyvatelia mesta, vtrhli do domu a podľa rozprávania očitej svedkyne, ktorá nepodľahla zraneniam, ktoré jej spôsobili, rad radom strelou do hlavy zabili troch kresťanov, pretože sa nevzdali kresťanskej viery. Medzi vrahmi bol dokonca ich sused. Obyvatelia mesta museli utiecť a teraz, po oslobodení mesta v apríli 2014, sa postupne vracajú, ale v meste je všetko zničené. Na domoch kresťanov je napísané, že ide o domy tých, ktorí sú vyznávačmi kríža. „Väčšina domov, z ktorých niektoré sú aj dvetisíc rokov staré, bola vyrabovaná a vypálená, vodovodné, elektrické a kanalizačné systémy boli zničené. Cieľom všetkých týchto teroristických útokov bolo vymazať Maaloulu z mapy sveta. Najprv sa nás vrátilo dvanásť, čo vyslalo pozitívny signál ďalším. Štyridsať ľudí bolo zabitých. Šesťnásť ľudí bolo unesených, desiati sa za výkupné vrátili, o šiestich stále nič nevieme,“ povedal pán Abdo.

Hovoril aj o tom, ako sa rozplakal ako malý chlapec, keď po návrate videl zničený ich chrám: „Ale opravíme a postavíme ho nanovo. Veríme, že Ježiš Kristus bol s nami, lebo kde sú dvaja alebo traja zidení v jeho mene, tam je on prítomný.“ Ďalej povedal: „Sme však muži a ženy cti. Nevypálili sme ani jeden z domov teroristov ani sme sa nedotkli ich mešity. Keď sa vojna skončí, budeme hovoriť o zmierení.“ Na dôkaz toho, ako sú nadšení pre obnovu svojho mesta, záchranu svojej histórie pre celé ľudstvo a svojej kresťanskej identity, hovoril o slávnosti, ktorú majú každý rok v predvečer sviatku Povýšenia svätého Kríža, keď na skalách okolo mesta o polnoci po-

stavia kríže a zapália ohne. Posledná takáto slávnosť bola v septembri tohto roku. Účastníci stretnutia ju mohli vidieť v krátkom filme.

Maaloula je jedným z najstarších miest na svete a najstarším obývaným mestom v Sýrii s veľkým symbolickým významom. Ide o posvätné mesto s kresťanskou tradíciou. V Maaloule sa nachádza spolu 17 chrámov, zasvätených väčšinou svätým mučeníkom. Všetky pochádzajú z byzantských alebo ešte skorších čias. Väčšina z nich bola počas bojov znesvätená alebo aj vypálená. V meste sa nachádza najstarší kláštor sveta – Kláštor svätých Sergeja a Bakcha, ktorý bol postavený na ruinách pohanského chrámu v 4 storočí. V ďalšom kláštore – Kláštore svätého Sergeja sa nachádzajú dve z najstarších ikon sveta, z ktorých jedna vyobrazuje výjav z Poslednej večere a taktiež ikonostas, o ktorom bolo vedecky dokázané, že pochádza z obdobia 1. storočia. V Maaloule sa nachádza aj Kláštor svätej Tekly, ktorý tiež patrí medzi najstaršie na svete. Sú v ňom uložené pozostatky svätej Tekly, vznešenej panny a učeníčky svätého apoštola Pavla. „Tie teroristi znesvätili, ako aj hroby našich predkov,“ zaznelo v svedectve.

Hosťovi zo Sýrie poďakoval dekan GTF PU Mons. prof. Peter Šturák, ktorý povedal, že podobne ako sv. Mikuláš deň pred týmto stretnutím rozdával deťom darčeky, pán Abdo nám priniesol dar v podobe autentického svedectva zo Sýrie. Zároveň pozval všetkých prítomných, aby aj počas blížiacich sa vianočných sviatkov nezabúdali cítiť s tými, ktorí trpia v Sýrii a na iných miestach vo svete. Po skončení stretnutia nasledoval krátky brífing s novinármi.

doc. ThDr. PETRÍK Lubomír, PhD.

VÝZNAMNÝ PRAVOSLÁVNÝ TEOLÓG VLADYKA ATANASIJE (JEVTIČ) NAVŠTÍVIL PBF PU

Veľkým Božím požehnaním pre celé Slovensko bola návšteva významného srbského teológa, patrológa, historika a liturgistu, vladyku Atanasija (Jevtiča). Je to veľmi významný človek, svetovo uznávaný teológ, dvojnásobný dekan bohosloveckej fakulty v Belehrade, bývalý profesor na Inštitúte sv. Sergeja v Paríži, prednáša na rôznych svetových univerzitách, ovláda niekoľko jazykov ako sú francúzština, gréčtina, ruština, hebrejčina a ďalšie, prekladá zo starogréčtiny a starosloviančiny. Je to veľmi zanezaný a teológii oddaný človek, ktorý keď chcel preložiť Sväté Písmo Starého zákona do srbského jazyka, najprv odcestoval na 8 mesiacov do Izraela, aby sa naučil po hebrejsky a potom sa pustil do tejto neľahkej práce. Hlavne však je to duchovné dieťa novodobého svätca Pravoslávnej cirkvi prepodobného Justína Čelijského (Popoviča), ktorý v 30. rokoch 20. stor. pomáhal organizovať Pravoslávne cirkevné obce vo vtedajšej Podkarpatskej Rusi a na Slovensku, o ktorom taktiež veľa publikuje. Vladyka Atanasije prišiel na Slovensko kvôli oslavám 90. výročia od návratu obyvateľov Osadného k Pravoslávnej viere a popri tom navštívil aj mnohé naše svätyne a chrámy po celom východnom Slovensku. 29. 11. 2016 popoludní dorazil do Kňazského seminára PBF v Prešove, kde vladyka najprv poskytol rozhovor pre národnostné rozhlasové vysielanie RTVS a potom sa spolu so študentmi PBF PU pomodlil na večeri. Po nej ho privítal riaditeľ Kňazského seminára prot. Milan Gerka a všetkých prítomných pozval na besedu s vladynom o jeho duchovníkovi prep. Justínovi Popovičovi. Duchovný syn tohto svätca najprv prítomných oboznámil so životom sv. Justína, že študoval v Grécku, Rusku a na Oxforde v Anglicku a ako tam napriek

napísanej doktorskej práci o filozofii ruského spisovateľa Dostojevského titul aj tak nedostal, keďže skritizoval západný spôsob myslenia, odmietnutie Christocentrickosti človeka a priklonenie sa ku antropocentrizmu. Doktorát potom svätec dostal na Aténskej univerzite v Grécku. Hovoril aj o tom, aký sv. Justín bol, rôzne príbehy z jeho života a zážitky, ktoré sa po jeho modlitbe udiali, resp. po jeho smrti po modlitbe k nemu. Vladyka Atanasije hovoril s veľkým obdivom a láskou k svojmu duchovníkovi a svätcovi. Povedal, že po jeho smrti sa 40 dní modlil za jeho zosnulú dušu, ale ďalej to už nedokázal a začal sa modliť k nemu ako svätému, lebo poznal jeho zbožný a Bohu milý život. Na druhý deň ráno sa v seminárnom chráme sv. Jána Bohoslova konala archijerejská svätá liturgia a spolu s vl. Atanasijom a protodiakonom Jánom Husárom ju slúžili archim. Serafim (Melnýk), prot. Dimitrij Paster, duchovní, ktorí po Slovensku vladyku sprevádzali a dvaja duchovní srbskej národnosti z Čiech, ktorí kvôli stretnutiu s ním pricestovali až z Prahy. Vladyka počas liturgie upozorňoval duchovenstvo aj prítomný ľud na správnosť slúženia a niekomu sa mohli jeho slová zdať príliš tvrdé. Avšak treba si uvedomiť, že tento človek o slúžení liturgie napísal vyše 1400 strán v štyroch knihách, skúmal staré rukopisné služebníky a v slúžení má ozajstný prehľad. Veľa sa preto od neho dalo počas liturgie naučiť. Po raňajkách nasledovalo stretnutie s dekanom PBF PU o. prof. ThDr. Jánom Šafinom, PhD., a ďalšími učiteľmi fakulty. Otec dekan si ako historik a filozof s vladynom veľmi dobre rozumel. V aule PBF vladyka Atanasij prednášal na tému „Christos – zem živých“. V nej zašiel do hĺbky pravoslávnej teológie, histórie aj patrológie

a okrem iného hovoril aj o tom, že žiadne iné náboženstvo nemá boha, ktorý je pravým Bohom aj pravým človekom, a preto vie ako sa žije v ľudskom tele, s ktorým trpel aj vstal z mŕtvych. Vladyka zdôraznil, že aj my ľudia nie sme len telesní, ale aj duchovní a tak máme mať dobrý vzťah na horizontálnej úrovni, teda jeden k druhému, ako aj na vertikálnej úrovni, teda k Bohu. Tým vlastne počas života vytvárame kríž, ktorým žijeme svoj život. Hovoril však aj o ďalších témach v súvislosti s Božím stvorením sveta, o mene Boha, o spasiteľnom diele Isusa Christa a iných. Táto prednáška bola hodná úrovne vysokoškolského pedagóga a v prípade záujmu si ju môžete vypočuť aj na internete, konkrétne na YouTube pod názvom: „Vl. Atanasije (Jevtič) predavanje – prednáška, PBF Prešov (SVK), 30. 11. 2016“

Vladykovi Atanasijovi srdečne ďakujeme za jeho návštevu a obetavosť, že vo svojich 79 rokoch sa podujal na takú namáhavú cestu, akou je navštívenie našej krajiny a nesmierne nás obohatil po duchovnej, bohosloveckej aj liturgickej stránke. Ale pri svojich encyklopedických vedomostiach a akademických uznaniach takmer z celého sveta si dokáže zachovať ľudovú jednoduchosť, nekonvenčnosť a bezprostrednosť, ktorá sa nedá spútať žiadnymi protokolmi. Na Slovensko prišiel sám, bez sprievodu s dvomi taškami, do ktorých sa zmestilo minimum jeho osobných vecí, jednoduché archijerejské oblečenie, množstvo literatúry i darčiekov pre našu miestnu cirkev. Vladyka Atanasije je náš veľký vzdelanec, ktorý vie fundovane odpovedať takmer na každú teologickú otázku, má obrovské životné skúsenosti, navštívil mnohé miesta na všetkých kontinentoch sveta a pre mňa osobne bolo obrovskou ctou sprevádzať ho po Slovensku. Ako sa sám vyjadril, aj on odchádza z tejto návštevy obohatený, spokojný a odhodlaný pustiť sa do štúdia histórie našej miestnej cirkvi.

prot. ThDr. Peter Soroka, PhD.

ZODPOVEDNOSŤ ČLOVEKA ZA SVOJ ŽIVOT

Príhovor garantky konferencie *Nová sociálna edukácia človeka V.*
Pravoslávna bohoslovecká fakulta Prešovskej univerzity v Prešove
Prof. PhDr. Mária Machalová, CSc.

Ctené dámy, ctení páni, milé kolegyně, kolegovia,
budte srdečne vítaní na konferencii *Nová sociálna edukácia človeka V.*

Je mi čťou, že ste prišli na Pravoslávnu bohosloveckú fakultu obohatiť vzácne spoločenstvo tejto konferencie o svoje vedecké a osobné poznanie. Všetci tušíme, ba aj vieme, že na úsilí vzdelaných a prosociálne konajúcich ľudí závisí v mnohých smeroch kvalita života v celej spoločnosti. Od odborníkov s vysokou motiváciou ku konaniu dobra a v prospech mnohých ľudí, sa odvíja aj dobré žitie v danej spoločnosti.

Otázkou je, do akej miery je človek v konkrétnej spoločnosti, v ktorej žije ako jednotlivá osoba, zodpovedný za svoj rozvoj a život?

Dovoľte zopár poznámok k téme *zodpovednosti človeka za svoj život*.

Vyjadriť sa zjednodušene takto: povahu sociálneho života človeka tvoria hodnoty, ktoré vyznáva, ktorými sa riadi, na základe ktorých sa správa a koná.

Čo však človek dneška preferuje? Aké materiálne, duševné, duchovné hodnoty vyznáva?

Je pravdou, že aké hodnoty vyznáваме, takí aj sme? Zvnútornené hodnoty konkrétneho človeka možno vytušiť z jeho postojov a záujmov. Avšak jeho hodnoty sa naplno zviditeľnia až v jeho konaní, v jeho činoch a skutkoch.

Čo sa však deje s hodnotami súčasných ľudí v našom geospoločenskom priestore?

Dá sa povedať, že žijeme „vek veľkej krízy ľudských hodnôt“. Žijú dnešní ľudia v súlade s duchovným, duševným a telesným genotypom človeka? Otázky a odpovede sú späté s tým,

aký zmysel a význam sa prisudzuje ľudskému životu.

Zdá sa, že ľudia dneška si osvojujú zničujúce spôsoby života. Z konania mnohých možno usudzovať, že človeku dnes čoraz častejšie chýba zdravý sedliacky rozum v prístupe k vlastnému životu. V relatívnom blahobyt ľudia celkom zabudli na detský, pánenský prístup k životu, na pravdivé žitie s otvorenou myslou a srdcom. Sú neraz ovplyvnení aj pokrivení špekulatívnym spôsobom života, ktorý sa v spoločnosti uplatňuje ako *mone-tárny koncept*, čiže peniaze nahradili právo, morálku i Boha. Sú ovplyvnení zhubným vplyvom informácií. Ľudia nie vždy vedia odhaliť manipulatívne praktiky s ich vedomím zo strany masmédií či internetu, ktoré sú dnes hlavnými nositeľmi verejnej mienky, postavenej nie na čistej pravde, ale na polopravdách a na lži.

Ibaže *kultúrny človek* priam bytostne potrebuje rozvíjať duchovnú stránku svojej osobnosti a prahne po pravde, slobode a sebarozvoji. V súčasnosti sa druh nazvaný kultúrny človek stráca. Dnešnú spoločnosť tvoria predovšetkým *civilizovaní ľudia*. Avšak je rozdiel či je človek *kultúrny* alebo *civilizovaný*. Ako sme už spomenuli, pre *kultúrneho človeka* je podstatný sebarozvoj a duchovná stránka života. Pre *civilizovaného človeka* je podstatný materiálny blahobyť a osobný profit. Spoločensky expanduje a sám sebe je zároveň *manažérom úspechu* i *manažérom neúspechu*. *Kultúru národov*, hlavne duchovno, poriadok a disciplínu, vymenili *civilizačné trendy masy ľudí*, hlavne konzum, chaos a bezduchá zábava.

Zdá sa, že v epicentre hlavného záujmu riadenia sveta sa neukotvil *jedinečný koncept rozvoja ľudskej bytosti* ani humanistická sebarealizácia človeka, ani duchovné zušľachtenie ľudí. Ľudia samotní však majú možnosť voľby, pretože disponujú dvomi spôsobmi konania: *reakciou* a *odozvou* (Osho, 2007).

Ak človek odpovedá *reakciou*, tak *koná nevedome*. Pretože iba mechanicky reaguje na podnety zvonka. Takýto *nevedomý človek* je predvídateľný a dá sa ľahko manipulovať. Koná nezodpovedne spravidla z nevedomosti a psychickej nevyspelosti.

Ak človek odpovedá *odozvou*, tak *koná vedome*. Pretože si je vedomý podnetov zvonka. Takýto *vedomý človek* je nepredvídateľný a nedá sa manipulovať. Koná zodpovedne spravidla z vedomosti a psychickej vyspelosti.

Zodpovednosť konkrétneho človeka za svoj život závisí od jeho vlastnej životnej múdrosti, ku ktorej môže dospieť:

- *Získaním životného náhľadu a nadhľadu* tým, že poznáva, prežíva, koná.
- *Uvedomením si vlastnej životnej cesty* tým, že sa učí spôsobilostiam potrebným pre život.
- *Prácou na vlastnom duchovnom, psychickom a sociálnom rozvoji* tým, že sa učí a vzdeláva.

Človek je dieťaťom Neba a žije na Zemi. Ak ho chceme pochopiť, musíme dovedna poznať a rešpektovať jeho duchovné, duševné a telesné vlastnosti.

Sociálna edukácia človeka je významným spôsobom rozvoja vedomia ľudí, ktoré sa stáva pravdepodobne „kritickou podmienkou pre zachovanie života na tejto planéte“ (S. Grof, 1992, s. 2018).

Avšak, do akej miery je súčasný človek ako osoba zodpovedný za svoj život?

Odpoveď možno vyvstane aj z príspevkov tejto konferencie.

**Prajem nám všetkým
tvorivé rokovanie.
Ďakujem vám za pozornosť.**

MILÍ PEDAGÓGOVIA A ŠTUDENTI PREŠOVSKÉJ UNIVERZITY,

sláviť Veľkú noc znamená: *Počítať s tým najlepším!* Jednoducho počítať s tým, že Boží Syn Ježiš Kristus, ktorý zomrel a vstal z mŕtvych, všetko obráti na dobré!

Ježiš mohol zostúpiť z kríža, ale z lásky k nám z neho nezostúpil. Sv. Augustín píše: *On mohol zostúpiť z kríža, ale zvolil si vstať z hrobu.* Skutočne, silnou láskou k nám premohol naše hriechy i našu smrť. Urobil to preto, aby sme aj my mohli napriek všetkým našim krížom vždy počítať s tým najlepším – s večným životom a Božou milosrdnou láskou! Požehnanú Veľkú noc plnú radosti a nádeje zo zmŕtvychvstania Pána!

† Mons. Bernard Bober
arcibiskup - metropolita Košickej rímskokatolíckej arcidiecézy

PASCHA CHRISTOVA 2017

Christovo Zmŕtvychvstanie – Pascha – Veľká noc - to nie je len sviatok. Je to – podstata kresťanstva. Ak si pozorne prečítame listy apoštolov a prvé kázne, ktoré sú zachytené v „Skutkoch apoštolov“, čaká nás prekvapenie – apoštoli nerozprávajú o „Christovom učení“, nehovoria: „takto nás naučil Pán“, neopakujú Jeho Reč na hore a nešíria z úst do úst chýry o Jeho zázrakoch.

Dôležitejšie než všetko toto je pre nich jedno – On zomrel za naše hriechy a vstal z mŕtvych. Udalosti Paschy – to je základ kresťanskej kerygmy. Kresťanstvo – to nie je „učenie“, moralistika; je to predovšetkým zvesť o Zmŕtvychvstaní. Apoštoli hovoria len o ňom – o udalosti, ktorej boli svedkami.

No o Zmŕtvychvstaní Christa hovoria nielen ako o udalosti v Jeho živote, ale aj v živote všetkých, čo prijali veľkonočnú blahozešť – pretože „Duch Toho, Ktorý vzkriesil z mŕtvych Iisusa, prebýva vo vás“ (Rim 8, 11), veď Boh „chce, aby všetci ľudia boli spasení a prišli k poznaniu pravdy“ (1 Tim 2, 4). Preto od tej doby môže každý kresťan povedať – najdôležitejšia udalosť v mojom živote sa stala v Jeruzaleme, „za čias Pontského Piláta“...

Christovo Zmŕtvychvstanie – to je víťazstvo, ktoré nám bolo darované. A tiež – je to víťazstvo Christa nad nami. Veď sme spravili všetko pre to, aby v nás „Život nežil“ – vyviedli sme Christa za hradby mesta svojej duše, svojimi hriechmi sme Ho priklincovali ku Krížu a pri Jeho Hrobe sme postavili stráž a zapečatili ho pečatou neviery a nelásky. Ale On – napriek nám a hlavne kvôli nám – aj tak vstal z mŕtvych!

† Rastislav
pravoslávny arcibiskup prešovský,
metropolita českých krajín a Slovenska

CHRISTOS VOSKRESE! KRISTUS SLÁVNE VSTAL Z MŔTVYCH!

Voistinu voskrese! Naozaj vstal z mŕtvych!

Milí priatelia, pedagogickí a nepedagogickí zamestnanci a študenti Prešovskej univerzity!

Veľkonočný pozdrav, ktorý uvádzam na začiatku, vyjadruje víťazstvo Krista nad smrťou. Nič viac a nič silnejšie neexistuje ako to, že je premožená naša smrť. To je posolstvo Veľkej noci. Božia láska k nám sa najviac prejavila vo veľkonočnom tajomstve Ježiša Krista, v jeho Pasche – v smrti na kríži a slávnom vzkriesení na tretí deň.

Všetkým vám zo srdca žičím a u dobrotivého Boha vyprosujem odvahu uveriť Božej láske. Bolesť kríža nech Vám Zmŕtvychvstalý Pán premení na radosť z víťazstva.

Milostiplné a požehnané sviatky Paschy, plné radosti a nádeje z Kristovho víťazstva vyprosuje

Mons. Ján Babjak SJ
gréckokatolícky prešovský arcibiskup a metropolita

RADOŠŤ ZO ZMENY

Po chmúrnych dlhých zimných večeroch a chlade, ktorý umŕtvil život prírody okolo nás, sa mnohí ľudia už tešia na zmenu. Viac slnka a tepla spôsobí, že sa okolo nás začne prebúdať život. To, čo bolo nelútostne uväznené v okovách mrazu, má uvoľnené putá skrze energiu, ktorá je mimo nás.

Veľkonočné sviatky, ktoré svätíme počas prebúdajúcej sa jari, pripomínajú dôležitosť oveľa väčšej zmeny ako je výmena ročných období. Hovorí o tom, že ťažký kameň, ktorý privalil Kristov hrob, bol odvalený. Kameň svedčiaci o moci smrti, egoizmu, nespravodlivosti a nelásky, ktorý bol príťažký na odvalenie, sa stal kazateľnou svedectva o Božej moci pretvárajúcou mŕtve k životu.

Aj do našich životov sa prikotúľajú kamene egoizmu, nelásky, nespravodlivosti a arogancie moci. Strpčujú nám život. Nepreniká cez nich svetlo, ktoré by ukazovalo chodník budúcnosti. Tlak týchto kameňov zraňuje našu dušu a vlieva do nej jed depresie, zúfalstva a beznádeje. Napriek všetkému svojmu úsiliu ich nedokážeme sami odkotúľať z cesty svojho života.

Veľká noc hovorí, že Boh má svoje možnosti aj v našich nemožnostiach. Dokáže kriesiť k životu aj to, čo je v pazúroch smrti. Ak Ho vo viere necháme vstúpiť do svojich životov, dokáže z nich odstrániť to, čo nás zraňuje a vliť do nich radosť života. V živote človeka dôjde ku zmene, ktorú apoštol Pavel, vzdelaný človek, opísal slovami: „*nežijem už ja, ale žije vo mne Kristus (Gal 2,20a)*“. Boh mu dal vnútornú silu k zápasom života a on vyznáva „*Všetko môžem v Kristu, ktorý ma posilňuje. (F 4,13)*“. Vzkriesením Kristovým nám dáva nádej, že odvalí aj náš kameň smrti, ktorý neminie nikoho z nás. Táto nádej nám dáva vidieť za horizont smrti a robí náš časný život zmysluplným (1 Kor. 15:19).

Veľká noc sa nás pýta: Čo urobíme s kameňmi, ktoré nás tlačia a zraňujú na duši i kameňom smrti, ktorý nás určite privalí? Pozýva nás odovzdať ich moci, ktorá je mimo nás.

Prajem všetkým, ktorí v modlitbe vkladajú svoje kamene do Božích mocných rúk, aby počuli ich praskanie i rachot, s ktorým sa odgúľajú z našich životov. Srdce takých zaplaví nefalšovaná veľkonočná radosť.

Požehnané prežitie veľkonočných sviatkov praje

Mgr. Slavomír Sabol
biskup Východného dištriktu ECAV na Slovensku

PÝTALI SME SA PEDAGÓGOV A ŠTUDENTOV...

ako vnímate, prípadne trávite veľkonočné sviatky? Aký je Váš vzťah k tradíciám a zvykom, ktoré sa viažu k tomuto obdobiu?

doc. Ing. Jana Burgerová, PhD. (dekanka Pedagogickej fakulty PU)

Veľká noc patrila medzi významné sviatky v našej rodine, moja stará mama zachovávala všetky kresťanské tradície, neskôr sme ich čiastočne prebrali aj my, najmä moja mama. Väčšinou sviatky trávim doma v rodinnom kruhu s vyzdobeným „vajíčkovozajačikovým“ bytom, pripravujem veľkonočný koláč či syr. Pondelková polievačka bola v našej rodine veľkou tradíciou, keď som bola dieťa, polievači, väčšinou strýkovia, uovia, bratrance, si u nás podávali kľučky, no táto tradícia je už minulosťou. Každopádne ja som človek milujúci tradície spojené so sviatkami, a teda aj Veľkou nocou.

doc. PhDr. Irina Dudinská, CSc. (riaditeľka Inštitútu politológie FF PU)

Považujem za významné udržiavať tradície – patrí to k celkovej kultúre národa. Veľkonočné sviatky sú sviatky jari s pridanou kresťanskou hodnotou. Zároveň je to možnosť, kedy sa nielen rodiny stretávajú, ale aj známi a priatelia. Ja osobne, pokiaľ je to možné, uprednostňujem trávenie týchto sviatkov v prírode.

prof. RNDr. Robert Ištok, PhD. (Katedra geografie a aplikovanej geoinformatiky FHPV PU)

Veľkonočné sviatky vnímam ako víťazstvo nádeje jari. Symbolizujú to dekorácie, ktoré u nás pripravuje moja partnerka. Okrem kraslíc nesmie chýbať zeleň. Ako mestský chlapec nie som zvyknutý na tradičné veľkonočné zvyky, ktoré prevládajú na vidieku. Preto oblievačka studenou vodou a šibačka u nás absentuje. Tradície dodržiavame skôr v rámci veľkonočného menu.

doc. Ing. Peter Adamišín, PhD. (prorektor pre rozvoj, informatizáciu a hodnotenie kvality)

Veľká noc. Je to čas, kedy je možné spomaliť z pracovných aktivít, nečítať maily, lebo nechodia, nedvíhať telefóny, lebo nezvoní. Z osobného hľadiska je to príležitosť v pokoji sa stretnúť s najbližšími, porozprávať sa s manželkou a deťmi, čo nové od Vianoc zažili :-D z duchovného hľadiska sa trochu zamyslieť nad kvalitou osobného vzťahu s Bohom.

Mgr. Petra Huličová, PhD. (Katedra environmentálneho manažmentu FM PU)

Veľká noc je spájaná s príchodom jari, ale pre mňa je to predovšetkým najväčší kresťanský sviatok. Ako pravoslávna veriaca sa riadim juliánskym kalendárom, no sviatky oslavujem obdobne ako ostatní kresťania. Tieto dni slávim tradične v kruhu celej rodiny a na bohoslužbách počas celého obdobia veľkonočných sviatkov.

prof. RNDr. René Matlovič, PhD. (dekan FHPV PU)

Veľkú noc vnímam výraznejšie cez jej kresťanskú dimenziu. Je príležitosťou na spomalenie tempa, stíšenie sa, zamyslenie sa nad životom a načerpanie, či vzkriesenie síl v rodinnom kruhu. Pohanské zvyky v podobe oblievačky, či šibačky sú mi už dosť vzdialené. Viac ma oslovuje turistika a oddych v prírode. Tradíciám zostávam verný v gastronomickej oblasti. Veľkonočný stôl si neviem predstaviť bez šunky, chrenu, vajícok, pasky a hrudky. Sladkostiam sa snažím vyhýbať, nie vždy úspešne.

PhDr. Mgr. Jana Kičura Sokolová, PhD. (Inštitút slovakistiky a mediálnych štúdií FF PU)

Veľkonočné sviatky trávim v rodinnom kruhu. S manželom ich prežívame v radostnom očakávaní jari a najmä prostredníctvom našich detí, s ktorými sa na ich príchod poctivo pripravujeme. Vyzdobujeme byt jarými motívami, ktoré spoločne vyrábame. Maľujeme vajíčka voskovou technikou a následne nimi obvešujeme kučeravú vrbu, ktorá nechýba vo váze. Najväčšie potešenie mužskému osadenstvu rodiny však prináša beztrastné striekanie z vodných pištolí počas Veľkonočného pondelka.

Peter (FF PU)

Veľká noc je pre mňa ako študenta sviatok, ktorý je stále rovnaký, ale predsa zakaždým niečím iný. Každý študent pochádza z iného kúta Slovenska a veľkonočné sviatky prežíva ináč. Všetci sa tešíme na pár voľných dní, ktoré strávime spoločne s rodinou, blízkymi a priateľmi, ktorých sme dlhšiu dobu nevideli. Osobne sa teším, možno to vyznie zvláštne z úst študenta, na čas po sviatkoch, kedy sa opäť stretnem so svojimi spolužiakmi a priateľmi z internátu. Teším sa preto, lebo z rozprávania o ich prežití sviatkov sa vždy dozviem niečo zaujímavé. Zistím, že to, čo je u nás doma považované za tradíciu, sa v iných kútoch Slovenska nepoužíva, nenosí alebo nevyznáva. Jedlo, ktoré si už od útleho detstva spájam len s Veľkou nocou, sa inde konzumuje bežne. Práve tieto rozdiely mám na týchto sviatkoch rád, pretože sa potvrdzuje, že Slovensko je skutočne bohaté na tradície, zvyklosti a obyčaje.

Emília (FHPV PU)

Veľkonočné sviatky majú pre mňa osobne predovšetkým náboženský význam. Tieto dni symbolizujú pokoru, pokoj a lásku, ktoré je stále viac potrebné prinášať svetu a snažiť sa aj takýmto spôsobom zabrániť jeho morálnemu úpadku. Tradície spojené s veľkonočnými sviatkami sú zároveň kultúrnym bohatstvom našej krajiny, a preto je potrebné ich udržiavať aj naďalej.

Viktória (FZO PU)

Keďže som kresťanka, pre mňa to má hlbší význam ako možno pre iných, ktorí sa tešia na „hrudku“ a šunku. Ja sa každý rok teším k babke na staroslovienske liturgie, krásne spevy. Myslím si, že na dedinách to ľudia viac prežívajú, tú atmosféru tam viac cítia. Práve tento duchovný rozmer je pre mňa dôležitý.

Martin (FŠ PU)

Veľkonočné sviatky trávim najradšej v rodinnom kruhu, prípadne návštevou príbuzných. Z tradícií sa u nás zachovali tradičné jedlá, ako údené mäso, šunka s vajíčkovým šalátom, koláče. Kým som ale neprišiel na východné Slovensko, nevedel som, čo je to „hrudka“. Na Veľkonočný pondelok ráno oblejem mamu a sestru trochou vody. Ak som doma aj dlhšie, idem do prírody na halúzky a upletiem si vlastný korbáč. Veľkú noc považujem za najväčší kresťanský sviatok.

Jakub (FŠ PU)

Pre mňa Veľká noc znamená mokré dievčatá a veľmi veľa jedla a „kinder vajíčok“.

Zuzana (PF PU)

Veľkú noc vnímam nielen ako symbol jari, ale predovšetkým ako kresťanský sviatok, ktorý so sebou nesie výrazné posolstvo. Ja osobne ju trávim v kruhu rodiny, samozrejme nesmú chýbať tradičné veľkonočné dobroty a veľa, veľa vody. Ako dlhoročná folkloristka som na Veľkonočný pondelok poriadne vyšibaná a vyobliekaná chlapcami z nášho folklórneho súboru, ktorí v krojoch v sprievode ľudovej hudby, nenechajú žiadne dievča v našej obci suché.

Matúš (FF)

Až na návštevu kostola, trávim veľkonočné sviatky tradične, čiže v znamení oblievačky a šibačky. Snažím sa čo najviac času tráviť s rodinou, priateľmi, ľuďmi, na ktorých mi záleží a oddýchnuť si od školy a každodenného stresu.

VEĽKONOČNÉ ŠPECIALITY

K sviatkom jari a kresťanskej Veľkej noci patrí nielen pôst, ale určite tiež hodovanie a dobré jedlo. V každej rodine sa traduje niečo iné, a tak je to i s jedlom či koláčmi, ktoré nesmú chýbať na veľkonočnom stole. Medzi veľmi obľúbené veľkonočné jedlá patrí napríklad „syrek“ alebo „hrudka“, ktorú niekto robí na slano, iný zasa na sladko. Túto tradičnú veľkonočnú pochúťku si môžete pripraviť aj na spôsob, ktorý prinášame v nasledujúcom texte spolu s ďalšími veľkonočnými špecialitami.

RECEPTY

VEĽKONOČNÁ HRUDKA

Ingrediencie:

1 liter mlieka
10 ks vajec
1 kávová lyžička (kl) soli
1 kl cukru
8 ks celého nového korenia

Postup:

Najskôr si pripravíme sitko, na ktoré položíme gázu. V mlieku rozšľaháme

vajíčka, soľ, cukor a celé korenie.

Za stáleho miešania zmes privedieme do varu a keď sa začínajú tvoriť hrudky, vyberieme korenie a zlejeme ju do pripraveného sitka. Gázu stiahneme nitkou, zavesíme ju a necháme odkvapkať. Dobré odkvapkanú hrudku zabalíme do alobalu a odložíme do chladničky.

Zdroj: nanicmama.sme.sk

OBĽÚBENÁ SYROVÁ ROLÁDA

Ingrediencie:

400 g syra tehla
125 g masla
1 balíček lunexu
1 ks syra v črievku
200 g šunky
4 ks vajec na tvrdo
kapia
1 polievková lyžica horčice

Postup:

Tehlu dáme do igelitového vrečka

a varíme asi 20 minút. Syr sa musí vo vrečku rozlievať. Vtedy ho vytiahneme a vyvalkáme na potravinovej fólii. Pracovať s ním treba rýchlo, aby nestvrdol. Nakoniec potrieme plnkou, zrolujeme a dáme do chladničky.

Príprava plnky:

Všetky syry dáme do misy spolu s pretlačenými vajíčkami. Pridáme maslo, šunku (pokrájanú na kocky), kapiu, horčicu a soľ.

Zdroj: dobruchut.sk

VEĽKONOČNÁ BABA

Ingrediencie:

10 rožkov
300 – 400 g údeného mäsa
2 ks klobásky
6 vajec
petržlenová vňať
olej na vymastenie plechu
mleté čierne korenie

Postup:

Rožky nakrájame na kolieska a tie ešte následne na štyri časti. Dáme do misy a polejeme vývarom z úde-

ného mäsa a klobásky, aby zmäkli.

Nie však veľmi, aby nám z toho nevznikla kaša. Údené mäso aj klobásku nakrájame nadrobno a primiešame k rožkom. Podľa chuti môžeme pridať trochu soli (nemusíme, keďže údené mäso je slané). Vyšľaháme vajcia a vlejeme do základnej zmesi. Dochutíme korením a petržlenovou vňaťou. Veľký plech vymastíme olejom, „babu“ dáme do rúry vyhriatej na 200 °C a pečieme doružova.

Zdroj: receptar.zena.atlas.sk

Za tipy na Veľkonočnú dekoráciu ďakujeme našej kolegynke Darinke Pavelkovej, ktorá tieto krásne veci vlastnoručne vyrába.

Vladimír Ganaj, Miloš Grežďo

EXPRESIA

Výstava malieb

Dňa 27. februára 2017 sa v Centrálnej študovni Univerzitnej knižnice Prešovskej univerzity v Prešove (UK PU) konala vernisáž výstavy malieb dvoch nádejných mladých umelcov – Vladimíra Ganaja a Miloša Grežďa pod názvom EXPRESIA. Kurátorom výstavy bol doc. Peter Kocák, akad. mal., PhD., pôsobiaci na Inštitúte hudobného a výtvarného umenia Filozofickej fakulty PU.

Vladimír Ganaj je rodákom z Prešova, kde ho o. i. na umeleckú dráhu pripravoval aj Peter Kocák. V priestoroch UK PU vystavuje maľbu (zátišie – figurálna maľba – abstrakcia). Pri zátišiach, ako sám autor hovorí, sa snaží o konkretizáciu, ktorú zachytáva rýchlym spontánnym a gestickým abstrahovaním vyjadrujúcim náhodnosť a pominuteľnosť okamžitej reality. Kontrastne pôsobí abstraktná tvorba, kde Ganaj hľadá cesty ako minimálnymi prostriedkami (napríklad gestom) nahradiť chýbajúcu náhodnosť konkrétnej vizuálnej reality, snažiac sa vyhnúť sterilnému pôsobeniu, do akého upadajú niektoré abstraktné prístupy. Vo figurálnej tvorbe sa venuje naratívosti, existenciálnym pocitom a téme krutosti, ku ktorej, ako tvrdí, ho dovedli ľudské vzťahy.

Miloš Grežďo sa narodil v Topolčanoch. Na vystavovaných obrazoch zachycuje súčasného človeka z pohľadu dnešnej chaotickej doby. Podľa autora obrazy polemizujú s postmodernými tézami plurality – „všetko je dovolené“, s krízou prerušených tradičných vzťahov. Polemika

s modernitou a jej tézami pomocou maliarskej formy. Východiskom sú olejomalby

sú olejomalby formálne transformujúce digitálny obraz v maliarsky. Maliarske prehodnocovanie problému svetla, farby, priestoru. Výstavba obrazu pomocou takzvanej

„maliarskej alchýmie“. Sémantiku digitálnych obrazov transformuje do maliarskych výrazových prostriedkov. Obaja nádejní umelci absolvovali minulý rok Akadémiu umení v Banskej Bystrici (AU BB), odbor Voľné výtvarné umenie v ateliéri prof. Stanislava Balka. V súčasnosti pokračujú na doktorandskom štúdiu AU BB v ateliéri prof. Ľudovíta Hološku.

Výstava je sprístupnená do konca marca 2017.

Autor: Ing. Peter Halík

Foto: UK PU

KURÁTORSKY PRÍHOVOR

Otvárať výstavy, hovoriť o dielach a ich autoroch je naozaj náročná a dôležitá vec. Vždy si samozrejme spomeniem na skvelé, krásne texty, umelecko-historické analýzy umenia od vynikajúcich znalcov, milovníkov umenia, kritikov.

Ako študent som veľa čítal staré kunsthistorické texty na vtedajšie dobové no i moderné umenie – pokrokové kritiky a úžasne dokonalé slová, neuveriteľne presne vystihujúce podstatu tvorby konkrétneho umelca. Vždy sa hlboko skláňam pred takýmito kritikmi umenia. Sú to skutoční poslovia nebies. Messengeri umenia, ktorých poslaním, nie prácou, je sprostredkovať, priblížiť, teda často aj vysvetliť, no najmä nadchnúť čitateľa a diváka umenia. Ja nie som kritikom, i keď, samozrejme, každý „kumštír“ je neustále kritikom seba a najmä kolegov, no ak je to pravá kritická analýza, prospešná všetkým, je to v poriadku. Dnes som si uvedomil jednu dôležitú vec. Nikdy som netúžil byť učiteľom, tobôž nie učiteľom umenia. Osudom som sa ním stal.

Mnohokrát som už otváral výstavy mojich žiakov, i výstavy spolužiakov. No až dnes som si uvedomil, ako sa veci majú. Ako sa vlastne učíme celý život, nielen na sebe, no aj na iných. Teraz vidím pokope všetko to, čo môj bývalý žiak Vlado Ganaj dosiahol. A teda môžem dokonale sledovať ten skok – v myslení, v rukopise, v názoroch, vo výtvarnej kvalite. Tiež nie

nepodstatné je vidieť smerovanie, cílenie, hľadania, a nachádzania výsledkov. Tým sa porovnáva vlastná cesta, jej vlastné smerovanie – On the road.

Vlado Ganaj a Miro Grežďo sú spolužiaci z bystrickej Akadémie umení, maliari. Na prvý pohľad majú niečo spoločné. Figúru – zaujatie človekom. Expresiu výrazu farby a ťahu štetca, psychológiu maľby a maliara. Spoločnosť a umelca v nej, ako jej bežnú súčasť a ako potrebnú, nevyhnutnú chybu systému, potvrdenie Ying-Yang. Mladí maliari sa vyjadrujú výrazným gestom. Temná farebnosť značí hĺbku zaujatia sebou, skúmanie okolia, reality i subjektivity vlastného ega. Grežďo sa vyjadruje k našej kultúrnej situácii skratkou, plochou a kontrastom statickej farebnej hmoty a prchavej farebnej štruktúry v prudkom pohybe. Vo veľkých formátoch sa koncentruje do objektu

siluety, až sochársky vyjadreného objektu maľby. Výraznejším farebným kontrastom, akcentom, dosahuje silný dynamický účinok. Tendencia k civilizmu, zjavujúci sa walkeri, chodci, míňači, naznačujú iróniu, sarkazmus, pozorovanie, hľadanie. Ganaj je expresionista s hlbkovým intimistickým ponorom nabistu. Polarizuje medzi giga formou exaltovanej výbušnosti a naopak absolútne utíšenou komornou meditáciou. A ešte ďalej je abstrakcia. „Zátišie s ťahom štetca“. Tak by som nazval niektoré z jeho obrazov. Spomenúť tu Sokola, Vuillarda, van Gogha je na mieste. Poézia je všade, ak ju máme v srdci. Aj v rozbitej plechovke. Som veľmi, veľmi rád, že môžem pozorovať, vnímať rast nového umenia, maľby, farebnej hmoty na ploche. Úprimnosť je pre mňa najvyššou, najcennejšou hodnotou v umení, nad schopnosť, zručnosť a sofistikáciu.

Takýto je záver môjho krátkeho priblíženia nového dobrého umenia mladých maliarov. Dobré svetlo vám želám!

doc. Peter Kocák, akad. mal., PhD.
Foto: UK PU

PREZENTÁCIA KNIHY *JA SOM TU LEN MAČKA* (HANNA JOHANSEN)

Inštitút germanistiky FF PU a Katedra komunikačnej a literárnej výchovy PF PU pozvali dňa **8. 12. 2016** prekladateľa **Mgr. Jána Jamboru, PhD.**, na prezentáciu a diskusiu k nedávno vydanjej knihe pre mládež *Ja som tu len mačka* (vyd. Perfekt) spisovateľky Hanny Johansen. Diskusiu viedla literárna vedkyňa prof. PhD. Zuzana Stanislavová, CSc., a ukážky predniesla Mgr. Soňa Pariláková, PhD. Keďže Ján Jambor je prekladateľom prezentovanej knihy, tak diskusia bola inšpirujúca predovšetkým pre študentov nemeckého jazyka, z ktorého text bol preložený, ale aj pre všetkých čitateľov umeleckej literatúry. Hanna Johansen (vlastným menom Hanna Margarete Meyer) je dvojdomá autorka žijúca vo Švajčiarsku, ktorá píše po nemecky. Za svoju tvorbu pre deti a mládež získala najvýznamnejšie švajčiarske a rakúske ocenenia. Dvakrát ju nominovali na Cenu Hansa Christiana Andersena. Dominantnou témou jej tvorenia pre deti a mládež je fascinujúci svet zvierat (okrem mačiek napríklad aj dinosaury, psy, myši, drozdy atď.), pričom

prezentovaná kniha nie je jej prvá zo sveta mačiek. Úspech a kvalitu diela *Ja som tu len mačka* (*Ich bin hier bloß die Katze*, 2007) podčiarkuje preloženie do siedmich jazykov. Ide o jej prvú knihu preloženú do slovenčiny. Text je určený čitateľovi od 10 rokov, ale svojím príbehom, myšlienkami a (zatektovým) humorom osloví určite aj dospelého čitateľa. Autorka si zvolila nezvyčajnú perspektívu, animálny uhol pohľadu

a priameho rozprávača, vďaka čomu presvedčivo zobrazila dušu mačky (jej nezávislosť, noblesu, sebavedomie). Predstavila filozofiu mačacieho sveta, prehĺbenú jej sebareflexiou, asociáciami, úvahami a názormi. Hlavnou postavou je mačka Ilsebill, ktorá je súčasťou päťčlennej rodiny, čím sa vytvára kontrast ľudského a zvieracieho sveta. Profesorka Stanislavová skonštatovala, že existuje veľké množstvo kníh o mačkách či psoch, ktoré sú zväčša triviálne alebo plnia len zábavnú funkciu, ale tento text sa snaží podať isté posolstvo cez animálny svet s dôrazom na vzťah človeka a zvierata.

Dielo pozostáva zo 7 epizód, ale je bez príbehovej roviny (tzv. fragmentárny text), ktoré majú dynamický švih, preto sa kniha číta veľmi dobre. Viac-menej sa ľahko prekladala aj germanistovi Jánovi Jamborovi. Práve jeho poznámky mohli byť podnetné pre učiteľov a prekladateľov nemeckého jazyka. Súčasťou diskusie boli aj problémy prekladu daného textu. Jedným z nich bolo meno hlavnej postavy, mačky Ilsebill, ktoré pôsobí noblesne a poeticky. Z toho dôvodu, ale aj z dôvodu čerpania mena z rozprávok bratov Grimmovcov, sa prekladateľ rozhodol ponechať pôvodné pomenovanie. Ďalšími problémami prekladu boli napríklad verbá pohybu a interjekcie spojené so životom mačky; frazeologizmy, zvraty a obrazné pomenovania; kategória životnosti pri zvieratách či problém tykania/vykania. Dúfajme, že sa podobné podujatia budú konať viac a snáď sa dočkáme aj ďalšieho prekladu z tvorby Hanny Johansen.

Mgr. Dávid Dziak
Foto: UK PU

VERSUS 2016 – TEAMWORKOVÁ AKTIVITA VÝRAZNÝCH INDIVIDUALÍT

MIROSLAV MALIŇÁK, digitálna grafika
Ako Andy k mojej babke prišiel 1
(Telefonoval som s babkou)

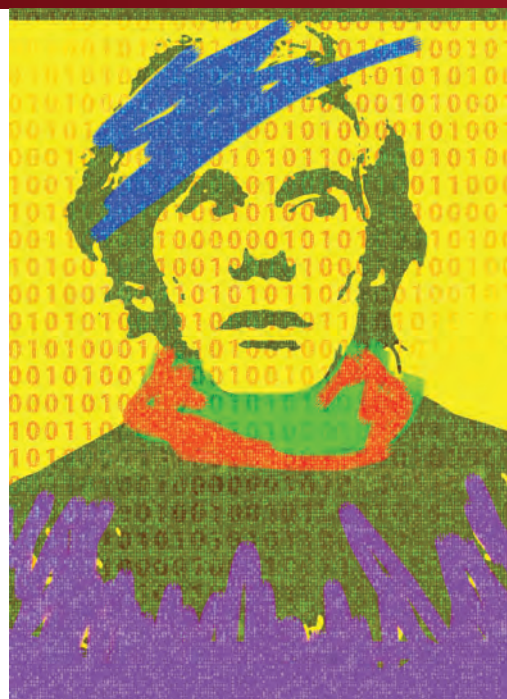

Stretnutie s novou tvorbou „personálne pohyblivého“ výtvarného združenia *versus* bolo pre mňa opäť plnohodnotným zážitkom skromného pozorovateľa umeleckého diania v našom regióne. Prekvapivým bolo transformovanie témy o krajinných božstvách z minula do vizuálnych intencií na odkaz tvorby „najlepšího kresliara topánok“ v New Yorku, Andyho Warhola. Milí ľudia, nápadité

Dňa 26. októbra 2016 sa v galerijných priestoroch klubu Christiania v Prešove uskutočnila vernisáž umeleckých výstupov projektu *versus 2016*. Vzhľadom na to, že si tento rok pripomínáme 20. výročie otvorenia Múzea moderného umenia Andyho Warhola, rozhodli sa organizátori projektu *versus* venovať tento ročník práve tomuto významnému predstaviteľovi pop-artu. Tohtoročný workshop sa uskutočnil počas troch dní (14. – 16. október) v obci Danová v blízkosti obce Miková. Tá je (tak ako všetky obce, v ktorých sa doteraz uskutočnili predchádzajúce ročníky projektu: Dlhoňa, Medvedie, Stebnícka Huta) charakteristická svojou izolovanosťou voči okolitému svetu a jej obyvatelia sú nositeľmi tradícií, pôvodných zvykov a remesiel. Zároveň je obec Miková rodiskom rodičov Andyho Warhola.

Koncept workshopu vychádza z jednotnej ideovej platformy, pričom tvorcom ponecháva voľnú ruku pri výbere techník a médií. Umožňuje tak aspoň na chvíľu spojiť „nespojiteľných“. Inak tomu nebolo ani tohto roku. Ako si so zadanou témou poradili členovia Katedry hudobnej a výtvarnej výchovy Pedagogickej fakulty PU v Prešove: Slavomír Capek, Tatiana Bachurová, Tomáš Telepák ste mohli vidieť v klube Christiania do 31. januára 2017. Okrem nich ste mohli vidieť tiež diela Patrika Čecha, Zuzany Mitrovej, Vlada Semana a Miroslava Maliňáka. Hudobným hosťom vernisáže bola formácia Potmehút Tomáša Telepáka. Kurátorom výstavy bol Mgr. Jaro Ondo, PhD.

Mgr. Tatiana Bachurová, PhD.
koordinátor projektu

TOMÁŠ TELEPÁK, digitálna grafika
Andy „Binary“ Warhol I

KURÁTORSKÝ PRÍHOVOR

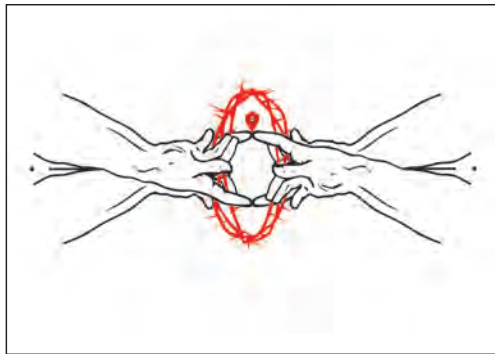
prístupy. Pár dojmov z prvého stretnutia s prácami. Zuzana Mitrová predstavuje priestor vyhranený geometriou irónie, v kresliarskom – skôr ako maliarskom poňatí. Ak od maľby odstúpime nevidíme nič – a to je v hre na umenie najpodstatnejšie – je potrebné cítiť. Náznaky tajných šifier alebo úplne zadefinovaných postavičiek. Cítim tu silu októbra – mesiaca úcty k starším.

Miroslav Maliňák nie je jediný, čo tvorí kaleidoskop. Kombinuje zdanlivo nekombinovateľné prvky. Piktogram Andrewa s príznačným prostredím a ďalším nonsensom – vizitou mága obchodu s umením v zemi

zasľúbenej. Konečne navštívil Mirovu starú mať. Toľko sa navyvolávala... Je tu aj portrét, farebné plochy serigrafie, prevedené v lakonickosti čiar. Všetky čiary sú na mieste. Na tvári z miesta. Slavo Capek môže vyvolať úsmev. Trochu hra, trochu „slovnohra“, ale stopercentná „nadsázka“ a posun horizontu možností ohraničované doceňovaného génia z „fact -ory“. Je v mystifikácii dizajnéra „za hrob“, za priestor, ktorý bol prekážkou Warholovmu návratu v mieri a vybozkávaniu ustráženej či oslobodenej rodnej hrudy. Avšak ako vidíme, iba zdanlivo Andyho prínos nebol realizovaný. Prvky militaristicky funkčnej výbavy Rusínov mieria projektovo k nebu jej synov a preto, že nás je „veľo v sviti nebijte sja“. Patrik Čech je ďalší kaleidoskopista. Nejaví záujem byť subjektívnym idealistom, v materii vidí zmysel a zmyselnosť a fotí jej čaro. Živý model, drevená plastika, plošný folklór. Je to jedno. Čo dýchalo – je zachytené. Častokrát niečo náhodne zachytené – ožíva. Fázovanie, analýza

TATIANA BACHUROVÁ, luminografia
Celé telo sa rozžiari II.

VLADIMÍR SEMAN, kombinovaná technika
Bez názvu

celku, detailu, sa mení v štruktúrovanú mikroelementárnu plochu. Tvár stráca tvar a tvorí nové zoskupenie. Tatiana Bachurová maľuje svetlom do tmy, čiernym pigmentom na podklad a výrazom odliatku tváre do priestoru. Oltár, oltárik neutíchajúcich spomienok na to, čo príde. O podobnom sú aj dve čiernobiely kompozície. Vlhký podklad umožňuje stratiť sa detailom, keď tu prehovára znovu nájdený, priznaný prvok – ženská

tvár, postava. A luminografy – blikajúca stopa kompozičného hazardu, ktorý sa stále vypláca. Vladimír Seman – Trňová koruna je ozónovou vrstvou zeme. Dej sa pod ňou prekvapivé stretnutia monitorovaných, monitorujúcich. Kamerami, dotykmi končekov ukazovákov. Chcené, nechcené. Toľko synonym, koľko sa len vojde do znakov a tých do kompozície. Je potrebné spozornieť. Povedané niektorou z postáv Shakespeara – „vo vzduchu je toho viac, ako sa zdá naším filozofom“. Tomáš Telepák vyberá zdanlivo jednoduchú formu. Kreuje kreátora. Kto do Teba pop-artom, Ty do neho artom popa. Tento autor dopĺňa *versus* o ďalšiu polohu manipulovanej fotografie. Súčasťou sviatku vernisáže má byť predpremiéra jeho videoklipu. Tomáš maľuje, fotografuje, strihá zvolené motívy k „obrazu hudby“. Trochu Velvet Underground, trochu Lou Reed.

SLAVO CAPEK, objekt
Andyho doposiaľ nezverejnené „foto-skice“ k návrhom dizajnu základnej konštrukcie, pre prvú Rusínsku družicu, s pracovným názvom: „Kissing the Sun“, na objednávku tajného spolčenstva Rusínskeho vesmírneho programu.

To trochu, je možno pod jedno percento. Zvyšok je súhrn práce, úsilia – predstavenie a šuchotanie opôn pred našimi privátnymi pódiami vo vlastných srdciach. Kto bol na tomto milom podujatí, videl, počul, zašuchotal.

Mgr. Jaro Ondo, PhD.
Foto: Archív PF PU

Ján Bartko

PREŠOVSKÉ IMPRESIE A INÉ

Výstava malieb

Dňa 7. decembra 2016 sa v Centrálnej študovni Univerzitnej knižnice Prešovskej univerzity v Prešove (UK PU) konala vernisáž výstavy malieb Jána Bartka pod názvom **PREŠOVSKÉ IMPRESIE A INÉ...** Slávnostným príhovorom vernisáž poeticky obohatil známy spisovateľ Valentín Ševčík. O hudobný program na vernisáži sa postaral Martin Michelčík prezentáciou pesničiek z vlastnej tvorby. Ján Bartko je rodákom z Dúžavy a bývalým študentom aj zamestnancom našej univerzity. Až do odchodu do dôchodku, v roku 2011, pôsobil ako vysokoškolský učiteľ na Katedre výtvarnej výchovy a umenia FF PU. Jeho umelecký záujem je sústredený na krajinomalbu. V impresívne a fantazijne poeticky ladených dielach spo-

čiatku zachytáva konkrétnu slovenskú krajinu východoslovenského regiónu. V posledných rokoch však čoraz častejšie zobrazuje Stredomorie, najmä slnečné Grécko. Táto výstava bola už v poradí siedmou, ktorú spolu s UK PU umelec univerzite predstavil. Najväčší záujem verejnosti priťahli malebné obrazy Prešova, v ktorých sa autor snažil mesto prezentovať bez prvkov tzv. vizuálneho smogu, čím dosiahol miestami až idylické pohľady. Okrem týchto diel J. Bartko prezentoval aj svoj rodný Gemer a ako už tradične, aj milované Grécko. Výstava bola sprístupnená do 24. februára 2017.

Autor: Ing. Peter Halko
Foto: UK PU

BARTKOVE (NIELEN) PREŠOVSKÉ IMPRESIE

Príhovor k vernisáži

Desaťročný chlapec kráčal po ulici a mieril domov. Oblečený v zimnej vetrovke, s ušankou na hlave, s rukami vo vreckách a školskou aktovkou na pleciah. Dnes sa vracal akosi neskoro. Obloha nad ním pomaly začínala strácať modrý nádych. O chvíľu začne padať súmrak. Okná niektorých domov na ulici už svietili, čochvíľa sa rozsvietia svetlá pouličného osvetlenia, ale chlapec sa neponáhľal. Kráčal pomaly, počúval čerstvo napadnutý sneh, ktorý sa mu pod jeho topánkami neustále vízgavo prihovárал. Mal rád sneh a mal rád zimu. Ako všetci chlapci. A mal rád ešte niečo. Tú zvláštnu atmosféru ulice, po ktorej chodieval každý deň. Dnes oveľa bohatšiu o jeden dôležitý prvok – o čerstvo napadnutý sneh. Neponáhľal sa. Najradšej by sa zastavil a vrátil na začiatok ulice, aby ju prešiel celú znova a znova zažíval to, na čo si o niekoľko desaťročí opäť spomenie. Neponáhľal sa, aj keď vedel, že keď konečne príde domov a keď otvorí dvere, jeho mama mu s prísnyim výrazom na tvári povie: „Kde si bol tak dlho?“

Koľko má človek domovov? Každý z nás má na túto otázku svoju odpoveď. Svoju jedinečnú odpoveď. Niektorí je doma všade a niektorí nikde. Kde je však doma maliar? Maliar, ktorý nás už dlho presviedča, že je doma minimálne na dvoch miestach tohto sveta. To, že mu učarovala grécka pevnina i grécke more, to už každý z nás vie. Pamätáme si vernisáže, na ktorých sa s nami delil

o svoje obrazové pocity z Grécka. Dnes nás pozval, aby sa s nami podelil o svoj domov. O domov, v ktorom už niekoľko desaťročí žije a pracuje, o domov, v ktorom hľadá a nachádza, pozoruje a tvorí, mieša, vyberá, maľuje, ukazuje a celkom nenápadne, akoby len tak mimochodom vraví: „Pozrite sa aj vy mojimi očami. A uvidíte to, čo ja. Uvidíte môj Prešov.“ Maliar je básnik farieb. Jeho slová sú farebné. Jeho rýmy sú odtiene a poltóny. Jeho pointy pramenia a stekajú do pocitov, z ktorých sa potom tešia naše oči. Ján Bartko je ozaj básnikom farieb. Pozrime sa jeho očami na miesta, ktoré dôverne poznáme, po ktorých sa pohybujeme denne. Možno zistíme, že sme si doteraz niečo nevšimli. Možno je to skoré ráno pri Neptúnovej fontáne, možno ulička, ktorá nás vovádza

do polotieňa vysokého stromu a jej ľavú stranu lemuje stena ošarpaného múra, z ktorého už vypadávajú kusy starej omietky, možno je to chodník, ktorý sa stráca pod nohami ľudí a mieri za roh kostola, možno nás prekvapí mokrá dlažba na Františkánskom námestí, ktorá sa úžasne leskne a verne odráža to, čo suchá dlažba nikdy nedokáže, možno sú to schody na Kmeťovom stromoradi ktorými schádzame do záhrady umenia, možno sú to obrysy františkánskeho kostola, ktoré sa dostávajú do nášho zorného uhla, možno je sú to siluety vzdialených veží a vežičiek za súmraku, možno je to pieskovcový portál nad starou bránou, pod ktorým sme prečkali silný dážď, či prvú pusku, možno staré pouličné lampy, ktoré si mnohé pamätajú, ale mlčia a nič neprezrádzajú, možno sú to stromy, ktoré raz zahaľujú a raz celkom prirodzene splývajú s architektúrou mesta, možno sú to rýchlo sa meniace svetlá a tiene domov a budov, možno staré kovové ploty, možno je to roh parku, kde sa ukrýva zaujímavý pohľad na miesto pod bránkou, možno je to hmla, ktorá vdýchne ulici či námestiu nesmierne zaujímavú poetickú pečať, možno je to sneh, možno je to dážď, možno je to noc, možno skoré ráno. V každom jednom slove „možno“ je akási istota, že všetky tie miesta v konkrétnych okamihoch dní a rokov ponúkajú niečo viac. Viac než len statiku tvarov a línií, či nemennosti farebných plôch. No vyžadujú si tiež niečo viac – viac než len letmý pohľad na ne, vyžadujú si

naše oči a čas. Maliar je človek, ktorý má čas objavovať a zvečňovať krásu. Ján Bartko – majster súčasnej impresionie sa nám dnes prihovára týmito obrazmi a do týchto obrazov vkladá a šifruje svoje najhlbšie ja. Otvára tak svet nám veľmi dobre

známy a predsa svet neznámy. To on nás donútil zastaviť a spomaliť a ponúka nám vidieť v úplne inej polohe miesta, cez ktoré kráčame denne bez povšimnutia. Otvára nám Prešov, mesto, ktoré má svoj pôvab, kolorit, náladu, atmosféru, dotýka sa histórie, citlivo ju mieša so súčasnosťou, a zároveň sa vyhýba všetkému, čo súčasnosť kazí v mene reklamy, dizajnu a istého nevkusne chápaného „vlastným teda môžem“. Táto výstava nesie názov Prešovské impresionie a iné. To „prešovské“ si medzi obrazmi nájdeme veľmi rýchlo sami. Celkom iste však objavíme aj miesta, ktoré neznázorňujú Prešov, napriek tomu znázorňujú maliarov domov. Domov – miesto na Gemeri odkiaľ Ján Bartko pochádza. A sám maliar nám snáď povie zopár slov a sám predstaví to „iné“. Ten desaťročný chlapec z úvodu môjho príhovoru je už celkom iste doma. Možno je to chlapec, ktorého si maliar vymyslel a nenápadne vložil do jedného zo svojich obrazov. Možno je to práve on, sám maliar. Tak či tak, keď už o malú chvíľu sami vkročíme do tejto impresionistickej reality možno sa tým chlapcom, alebo akoukoľvek inou osobou znázornenou na obraze staneme práve my. A potom zažijeme to úžasné a jedinečné, to kvôli čomu sme tu dnes prišli: Uvidíme svet, naše mesto, náš Prešov okolo nás krajší. A nebudeme mať pri tom ružové okuliare.

Mgr. Valentín Šefčík
Foto: UK PU

VÝSTAVA ČLENOV KATEDRY HUDOBNEJ A VÝTVARNEJ VÝCHOVY PEDAGOGICKEJ FAKULTY PREŠOVSKÉJ UNIVERZITY V PREŠOVE

Dňa 9. novembra 2016 bola v centrálnej študovni Univerzitnej knižnice Prešovskej univerzity v Prešove (UK PU) otvorená kolektívna výstava členov Katedry hudobnej a výtvarnej výchovy Pedagogickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove: **Alena Sedláková, Tatiana Bachurová, Tomáš**

KURÁTORSKÝ PRÍHOVOR

Spoločným menovateľom kolekcie vystavených diel je skutočnosť, že ich autori pôsobia na jednom pracovisku a získali svoje výtvarné vzdelanie v rôznych obdobiach v Prešove. Vo vystavenej kolekcii sú zastúpené diela autorov z rôznych generácií. Sú vysokoškolskými tvorivými pracovníkmi, ktorí sa popri praktickej výtvarnej činnosti venujú primárne teoretickému bádaniu v oblasti výrazových možností výtvarného jazyka a jeho recepcie. Tvorivý pracovník ako kategória ich pracovného zaradenia sa tak nestáva iba byrokratickou rubrikou, ale vyznieva plnohodnotne vo svojom pôvodnom lexikálnom význame.

Aké globálne témy sú pertraktované v dielach výtvarníkov – teoretikov aj praktikov – pôsobiacich v Prešove, teda mimo tradičných centier súčasného umenia? Akú pozíciu v dnešnej spoločnosti zastáva výtvarný umelec? Je excentrickým bohémom, stojacim okraji spoločnosti alebo je to skromný a plachý intelektuál, hlbavo a kriticky komentujúci spoločenské dianie, alebo sa snaží byť svedomitým profesionálom, ktorý naplní poslanie pokračovať v tradícii svojho cechu? Rola výtvarníka je v dnešnej demokratickej a post-industriálnej spoločnosti náročná v tom, že stroje a technológie prevzali monopol nad tvorbou figuratívnych obrazov. Tento monopol po dlhé stáročia prislúchal profesii výtvarného umelca. Vystavená kolekcia diel je zaujímavá pestrosťou svojej skladby, bohatstvom inšpiračných zdrojov a poctivosťou, s akou jednotliví autori pristupujú k zápasu s výtvarným problémom. Z hľadiska výtvarných druhov je tu zastúpené voľné umenie, ako aj aplikovaná tvorba (ilustrácia, grafika). Všeobecnými zdrojmi umeleckej inšpirácie býva samotný subjekt tvorcu alebo objektívna realita – príroda aj spoločenská realita. Pri pohľade na vystavené artefakty je možné identifikovať isté témy a prístupy k ich stvárneniu, ktoré sa

Telepák, Slavomír Capek, Michal Tokár a Iveta Gal Drzewiecka (pôsobi v Kabine- te výskumu detskej reči a kultúry PF PU). Spoločná výstava prezentuje ich umeleckú tvorbu z posledných 5 rokov. Autori sa žánrovo prezentujú maľbou, ilustráciou, počítačovou grafikou, skulptúrou či kres-

prelínajú v každom z vystavujúcich autorov v rôznej miere a v rôznej intenzite. Úprimné vyjadrenie vnútorného sveta subjektu a jeho zdieľanie s divákom je dnes, v dobe politickej korektnosti a iných trendových marketingových návodov na zdvorilé predstieranie a zakrývanie skutočnosti, vzácnosťou. Bezprostredný stav subjektu nie je možné vyjadriť ikonickými znakmi, keďže tento svet sa neodohráva priamo pred očami diváka. Jeho vizuálnu podobu je možné sprostredkovať zástupne cez znaky, ktoré indexujú a nepriamo implikujú fyziologické aspekty vnútorného prežívania.

Odklon od figuratívnosti k abstrakcii je intelektuálnym vyjadrením istej kritiky materializmu súčasnej spoločnosti. Minimalistické znaky prenikajúce do prázdnoty veľkorozmerného priestoru naznačujú osamelosť jedinca v spoločnosti, ktorá je sprostredkovaná cez estetiku industriálneho sveta. Súčasná spoločnosť má tendenciu zjednodušovať ľudskú emóciu do predefinovaných stereotypov. Emocionálna prázdnota sa často kompenzuje istým idealizmom alebo spiritualitou vyjadrenou vertikálou. Vertikála je ikonickou reprezentáciou zažívaného duchovného sveta. Vertikála evokuje duchovno a je v kontraste so žánrovosťou výjavov v iných častiach kompozície.

Príroda ako inšpiračný zdroj môže byť vnímaná ako pomaly miznúca prekážka, brániaca neustále sa rozvíjajúcej civilizácii, alebo ako impulz k duchovnej kontemplácii, alebo v spojení s tradicionalistickým a vytrácajúcim sa vidieckym spôsobom života. Vo vystavenej kolekcii môže divák identifikovať stváranie prvkov tradičnej slovenskej dediny, vyjadrené jazykom modernistickej avantgardy dvadsiateho storočia. Inou polohou je vyobrazenie prírody minimalisticky, cez relikt miznúceho sveta, ktoré sú transformované do podoby mytologických stvorení.

Z aspektu technologických postupov je

bou. Spevom vernisáž uviedla študentka PF PU, Lucia Novotná. Kurátorom výstavy bol dr. Juraj Kresila. Študenti (aj široká akademická obec) mali možnosť zoznámiť sa s tvorbou pedagógov do 4. decembra 2016.

Mgr. Tatiana Bachurová, PhD.
zostavovateľka

vo vystavenej kolekcii zastúpená kresba, maľba, grafika, fotografia a skulptúra. Každý z uvedených postupov kvalitatívne determinuje svojím osobitým spôsobom výslednú výtvarnú formu. Týka sa to najmä vystavených skulptúr, v ktorých možno badať harmonický kontrast organických výrazových kvalít výtvarného materiálu, vytvárajúcim napätie s geometrizujúcim prístupom k stvárneniu myšlienky. Rovnako aj translácia tvaroslovia, získaného tradičnou technikou drevorezu do prostredia digitálnej aplikácie, umožňuje nové kvantitatívne manipulácie s výrazovými elementami kompozície. Okrem voľnej umeleckej tvorby je v kolekcii diel zastúpená aj ilustračná tvorba, zameraná na detského recipienta. Jej výrazová hodnota je akcentovaná aj teoretickým výskumom autorky v oblasti recepcie výtvarného diela detským čitateľom. Vystavená kolekcia artefaktov z tvorby členov Katedry hudobnej a výtvarnej výchovy Pedagogickej fakulty PU rozhodne nemá ambíciu ponúkať produkciu závesných obrazov, určených ako dekoráciu strednostavovskej domácnosti. Naopak, plošné a priestorové artefakty sú výsledkom bádateľského úsilia vystavujúcich autorov -pedagógov pri manipulácii s jednotlivými komponentmi výtvarného jazyka a posúvaní expresívnych limitov tohto jazyka.

Mgr. Juraj Kresila, PhD.
Foto: Lenka Dutková

TÝŽDEŇ SLOVENSKÝCH KNIŽNÍC 2017

Foto: Knižnica P.O.H.

Pod spoločným mottom „**KNIŽNICE PRE VŠETKÝCH**“ sa v dňoch **13. – 19. marca 2017** uskutočnil už 18. ročník **Týždňa slovenských knižníc (TSK)**, ktorý spoločne organizovali *Slovenská asociácia knižníc (SAK)* a *Spolok slovenských knihovníkov a knižníc (SSKK)*. Hlavnými partnermi TSK 2017 boli *Fond na podporu umenia, Železničná spoločnosť Slovensko, a. s.* a *Martinus.sk*. Knižnice na celom svete nadväzujú na svoje historicky overené miesto v spoločnosti. Sú modernými inštitúciami

Foto: Kancelária primátorky

s aktívnym vplyvom na spoločenský a kultúrny rozvoj obce, mesta, regiónu i kraja. Sú to práve knižnice, ktoré napriek množstvu rôznych problémov a nedostatku finančných prostriedkov ponúkajú pre svojich používateľov a návštevníkov veľa zaujímavého, nového, poučného i zábavného. Promptne reagujú na aktuálne potreby používateľov tak v priestoroch knižníc, ako aj v priestore virtuálnom.

Slávnostné celoslovenské otvorenie Týždňa slovenských knižníc 2017 sa tento rok uskutočnilo dňa **13. marca 2017 o 13:00 hod.** u nás, v Prešove, v **Dvorane Evanjelického kolégia**, kde sa nachádza najstaršia a najrozsiahlejšia historická knižnica v meste Prešov.

Spoluorganizátormi slávnostného otvorenia Týždňa slovenských knižníc v tomto roku boli najvýznamnejšie prešovské knižnice: *Knižnica P. O. Hviezdoslava v Prešove, Štátna vedecká knižnica v Prešove a Univerzitná knižnica Prešovskej univerzity v Prešove*, zastúpené ich riaditeľmi Martou Skalkovou, Valériou Zavadskou a Petrom Halkom. Záštitu nad slávnostným otvorením prevzal minister kultúry SR Marek Madarič a predseda *Prešovského samosprávneho kraja* Peter Čudík, ktorý predniesol slávnostný príhovor. Otvorenie za účasti primátorky Andrey Turčanovej, prorektora PU prof. Milana Portika, predsedníčky SAK Emílie Antolíkovej, zástupcov *Ministerstva kultúry SR*, ďalších osobností z oblasti kultúry a tiež viacerých riaditeľov slovenských knižníc moderoval Ján Gallovič, člen činohry *Slovenského národného divadla*, ktorý je už niekoľko rokov oficiálnym ambasádorom TSK. V kultúrnom programe vystúpili umelci – hudobníci z *Filozofickej fakulty PU*: pedagógovia Karol Medňanský (viola da gamba) s Michalom Hottmarom (arcilutna) v umeleckom zoskupení *Musica historica Prešov 2017* a študenti Beatrice Dulková (spev) s Oleksandrom Trushom (klavírny sprievod). Všetci štyria, ako to už býva pravidlom, vynikajúcim spôsobom reprezentovali našu univerzitu. Súčasťou slávnostného podujatia bolo aj odovzdanie ceny *Slovenskej asociácie knižníc SAKAČIK 2016* za aktívnu činnosť. Získala ju *Staromestská knižnica v Bratislave* za projekt **Môj prvý čitateľský preukaz**, o čom rozhodla svojím hlasovaním správna rada asociácie. Na podujatí bol tiež vyhlásený 1. ročník čitateľskej súťaže **Kniha roka Prešovského samosprávneho kraja**, ktorú zastrešuje *Knižnica P. O. Hviezdoslava v Prešove*. Cieľom súťaže je vybrať najkrajšiu či najhodnotnejšiu publikáciu, ktorá vyšla v roku 2017 a je spätá témou, alebo osobou autora s regiónom Prešovského kraja a má pridelené ISBN. Nominácie je potrebné poslať do 31. decembra 2017, výsledky súťaže budú oznámené v rámci TSK 2018. Záver otvorenia spestrili žiaci z Gymnázia a Základnej školy sv. Mikuláša v Prešove s vydarenou dramatizáciou poviedky

Foto: Knižnica P.O.H.

Martina Kukučina *Rysavá jalovica*. TSK 2017 na celom Slovensku prebiehal prostredníctvom najrozmanitejšieho spektra aktivít a podujatí za účelom pozitívne zviditeľňovať knižnice ako významné kultúrne a vzdelávacie inštitúcie, ktoré plnia svoju nezastupiteľnú úlohu v rozvoji znalostnej spoločnosti. Veď na Slovensku je takmer 4 000 registrovaných knižníc, v ktorých sa nachádza skoro 40 miliónov zväzkov kníh. Aj Univerzitná knižnica PU pripravila v rámci TSK niekoľko podujatí pre svojich čitateľov:

- BURZA KNÍH – burza prebytočných publikácií z fondu výmeny UK PU a iné,
 - HUMOROTERAPIA – výstava kresleného humoru,
 - LÍDER – tvrdá drina alebo prirodzený talent? – diskusné fórum s neziskovými organizáciami pôsobiacimi na PU,
 - KNIŽNÁ OBÁLKA – výstava knižných obálok Petra Grejtáka,
 - SCRABBLE – turnaj majstrovstiev SR.
- Tohtoročný TSK bol organizovaný v čase, do ktorého zapadal **Deň ľudovej rozprávky** a aj medzinárodné podujatie **Týždeň mozgu**. Aj preto bolo viacero aktivít v knižniciach zameraných na ľudovú rozprávku a na tréning pamäte. Otvorením **Týždňa slovenských knižníc 2017** v prvej polovici marca si knižnice zároveň pripomenuli tradíciu **Mesiaca knihy**. Tri najväčšie prešovské knižnice opäť raz ukázali svoju životaschopnosť, súdržnosť i spolupatričnosť a pripravili slávnostné otvorenie na vysokej kultúrno-spoločenskej úrovni, jedno z najvydarenejších za ostatné roky, o čom svedčia viaceré pozitívne reakcie zúčastnených.

Autor: Ing. Peter Halko
Foto: Tlačové odd. Prešovského samosprávneho kraja
Knižnica P. O. Hviezdoslava Prešov
Kancelária primátorky mesta Prešov

Foto: Kancelária primátorky

Foto: Tlačové odd. PSK

Foto: Tlačové odd. PSK

NOVÁ SPOLUPRÁCA S UNIVERZITOU NOVÝ SAD

Na sklonku roku sa ešte rektorovi našej univerzity prof. Petrovi Kónyovi podarilo podpísať zmluvu o spolupráci s rektorom Univerzity Nový Sad v Srbsku prof. Dušanom Nikolićom. Rektor univerzity v Novom Sade navštívil Prešovskú univerzitu v Prešove s cieľom nadviazania novej spolupráce 19. decembra 2016. Univerzita Nový Sad je lokalizovaná v druhom najväčšom Srbskom meste Nový Sad. Vzájomná kooperácia oboch univerzít bude prospešná najmä v oblasti výskumných činností, rozvojových projektov, výmeny profesorov, študentov či akademických publikácií. Univerzita v Novom Sade má vyše 50 000 študentov a patrí k najväčším vzdelávacím a výskumným centráм v strednej Európe. Ponúka študentom 300 akreditovaných študijných programov až na 14 fakultách.

Mgr. Andrea Čajová
hovorkyňa PU

VÝMENA SKÚSENOSTÍ ODBORNÝCH REFERENTIEK ŠTUDIJNÝCH ODDELENÍ FILOZOFICKÝCH FAKÚLT KARLOVEJ UNIVERZITY A PREŠOVSKÉJ UNIVERZITY

V dňoch 15. a 16. novembra 2016 sa uskutočnila podnetná výmena skúseností dvoch pracovísk vysokých škôl. V rámci projektu, financovaného z Inštitucionálneho plánu Univerzity Karlovej v Prahe, navštívili Útvar pre vzdelávanie a Útvar pre akreditáciu, kvalitu a marketing Filozofickej fakulty v Prešove pracovníčky Filozofickej fakulty Univerzity Karlovej v Prahe Mgr. Jana Rišková, Ph.D., Renáta Hofmanová zo študijného oddelenia, Mgr. Jarmila Andrllová a Mgr. Eva Nováková z oddelenia pre akreditáciu.

Počas pracovných rozhovorov boli porovnávané činnosti oboch pracovísk. Pracovníčky z Prahy boli oboznámené s činnosťou študijných referentiek FF PU, ktorá v sebe kumulovala činnosti viacerých oddelení ich pražskej fakulty. Študijné oddelenie pražskej filozofickej fakulty vzhľadom na svoju kapacitnú prevahu študentov zabezpečuje administráciu počas štúdia s výnimkou prijímacieho konania a štátnic.

Úkony spojené s prijímacím konaním a štátnymi skúškami a sociálnymi štipendiami sú v kompetencii samostatných sekcií fakulty a univerzity. V priebehu diskusie boli spomínané viaceré oblasti práce študijného oddelenia, napríklad práca a činnosti spojené s podporou študentov so špeciálnymi potrebami, aplikácia a skúsenosti s elektronickým zápisom študentov vyšších ročníkov, problematika zahraničných študentov a mnohé iné.

Zaujímavé a inšpiratívne rozhovory, ktoré boli priaznivo ohodnotené účastníkmi z oboch fakúlt, sú podnetom pre prehodenie možností aplikovania popísaných procesov na oboch fakultách. Administrácia štúdia je úzko spojená so samotným štúdiom, študentom a pedagógom a preto veríme, že podobne orientované sťažšie povedú k zvyšovaniu profesijnej kvalifikácie s pozitívnym dopadom aj pre študentov a pedagógov.

Mgr. Katarína Mikitová

NOVOROČNÁ ČAŠA VÍNA S REKTOROM

Rektor Prešovskej univerzity v Prešove začiatkom roka tradične stretáva so zamestnancami univerzity. Kým v predvianočný čas si spoločnú kapustnicu vychutnali zamestnanci rektorátu univerzity, 23. január strávil prof. Peter Kónya s pedagogickými

zamestnancami. Novoročná čaša vína s tvorivými, vedecko-výskumnými zamestnancami je na Prešovskej univerzite v Prešove už tradíciou. I v začiatku tohto roka 2017 došlo k spoločnému stretnutiu a priateľskému posedeniu v priestoroch univer-

zitnej jedálne. Rektor PU, prof. Peter Kónya prítomných hostí na úvod privítal, poďakoval im za prácu vedúcu k úspechom našej univerzity a otvoril spoločné stretnutie.

Mgr. Andrea Čajová
hovorkyňa PU

NÁVŠTEVA NA AKADEMICKÉJ PÔDE

ŠTÁTNA TAJOMNÍČKA NA PREŠOVskej UNIVERZITE

V pondelok dňa 20. februára 2017 navštívila Prešovskú univerzitu v Prešove štátna tajomníčka Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR Oľga Nachtmannová. Od roku 1987 pôsobí Oľga Nachtmannová na Ekonomickej univerzite v Bratislave. Mandát poslankyne Národnej rady SR získala po prvýkrát v roku 2006. Bola členkou ústavnoprávneho výboru a tiež členkou výboru pre európske záležitosti. V novembri minulého roka ju vláda na návrh ministra školstva Petra Plavčana vymenovala do funkcie štátnej tajomníčky, kde sa venuje práve téme vysokého školstva a vedy. Štátna tajomníčka sa na návšteve

Prešovskej univerzity v Prešove zúčastnila stretnutia s vedením univerzity i dekanmi fakúlt. Okrem oficiálneho stretnutia s rektorom univerzity prof. Petrom Kónym sa štátna tajomníčka Oľga Nachtmannová zúčastnila aj prednášky spojenej s besedou so študentmi Prešovskej univerzity v budove rektorátu PU. Štátna tajomníčka O. Nachtmannová na pôde univerzity prednášala o manažmente ľudských zdrojov. Konkrétne sa vo svojej prednáške venovala vplyvu eu-

rópskych právnych noriem na otázky pracovného práva súvisiace s riadením ľudských zdrojov v organizácii.

Mgr. Andrea Čajová
hovorkyňa PU

UNIVERZITA V SPOLUPRÁCI SO SLOVENSKÝM TECHNICKÝM MÚZEOM

Slovenské technické múzeum je jediným múzeom technického zamerania na území Slovenska, ktoré poskytuje komplexný pohľad do histórie a tradícií vedy a techniky. Ako hlavné centrum múzejnej dokumentácie spravuje bohatý zbierkový fond, iniciuje starostlivosť o vybrané technické pamiatky na území celého Slovenska a poskytuje tiež odbornú pomoc pri ich záchrane a obnove. Tiež dokumentuje podiel Slovenska a jeho osobností na rozvoji svetovej vedy a techniky.

V závere tohto roka sa stretol rektor našej univerzity prof. PhDr. Peter Kónya, PhD., a generálny riaditeľ Slovenského technického múzea Ing. Eugen Labanič s cieľom nadviazania spolupráce medzi oboma inštitúciami. Podpisom dohody o spolupráci sa inštitúcie rozhodli spolupodieľať sa na riešení vedeckovýskumných úloh, spoločnom podávaní a riešení národných i medzinárodných projektov, usporadúvaní vzdelávacích akcií, publikovaní výsledkov vedeckého výskumu. Spoločným záujmom oboch inštitúcií je i formovanie a rozvoj nových poznatkov z oblasti vývoja, vedy a techniky, výroby, priemyslu a dopravy.

Mgr. Andrea Čajová
hovorkyňa PU

akcie, podujatia...

KARIÉRNÝ DEŇ

...po prvýkrát na Prešovskej univerzite

Prešovská univerzita v Prešove otvorila svoje brány zamestnávateľom, medzi ktorými mali prevažné zastúpenie nadnárodné spoločnosti s pestrú ponukou voľných pracovných miest. Národné kariérne centrum v spolupráci s našou univerzitou po prvýkrát v priestoroch budov vysokoškolského areálu zorganizovali podujatie s názvom „Kariérny deň“. Ústrednou myšlienkou podujatia sa stala prezentácia zamestnávateľov, ktorí prejavili záujem o študentov Prešovskej univerzity v Prešove. Celkovo sa podujatia zúčastnilo 9 prezentujúcich sa vystavovateľov. Organizačnému tímu projektu sa na toto pilotné podujatie podarilo zabezpečiť účasť nasledujúcich spo-

stáže v spoločnosti. Okrem výstavného priestoru s priamym kontaktom a individuálnymi konzultáciami so záujemcami sa realizovali aj pódiové prezentácie jednotlivých vystavovateľov. Každý zúčastnený zamestnávateľ predstavil publiku v rámci pódiovej prezentácie svoju spoločnosť, vy-

ločností: Amazon, T-systems, Lafarge Holcim, SAIA, CPL JOBS, Campleaders Slovakia, Accenturem, Your Choice a Prima banka. Zamestnávateľia vo svojich stánkoch informovali študentov o možnostiach práce v ich spoločnosti, požiadavkách na uchádzača a podmienkach práce resp.

zdvihol svoje silné stránky a výhody, ktoré práca v spoločnosti ponúka. „Pre študentov to malo veľký význam, pretože mohli stretnúť svojich budúcich potenciálnych zamestnávateľov. Chceli by sme podujatie organizovať pravidelne každoročne a chceli by sme ho ešte obohatiť o ďalšie ponuky vystavo-

vateľov a možnosti uplatnenia našich absolventov“, uviedol doc. Ing. Ladislav Suhányi, PhD. MBA (vedúci projektu KEGA 058PU-4/2015).

Prešovských študentov najviac zaujali vystavovatelia, ktorí ponúkali možnosť práce v cudzom jazyku. Študentov príjemne prekvapil pripravený workshop spoločnosti Your Choice - „Staňte sa profesionálnym prekladateľom“. Prostredníctvom neho študenti získali cenné praktické rady ako sa z nich môžu stať profesionálni prekladatelia. Workshop viedla úradná prekladateľka a tlmočníčka pre anglický jazyk, Mgr. Silvia Holéciová, ktorá na záver predstavila študentom možnosti stáže v prekladateľskej agentúre.

Organizátori vyhodnotili pilotné podujatie ako úspešné, čoho dôkazom bola aj návštevnosť študentov v priebehu celého doobedia.

„My sme zorganizovali teraz prvý ročník Kariérneho dňa. S cieľom, aby sme predstavili študentom Prešovskej univerzity firmy, ktoré majú o nich záujem. Mali sme veľký záujem o Prešovskú univerzitu kvôli tomu, že jednak je to veľká univerzita, jednak je to kvalitná univerzita a je dopyt o absolventov Prešovskej univerzity. To znamená, že sú tu odbory, o ktoré je záujem medzi zamestnávateľmi“, prezradil jeden zo spoluorganizátorov podujatia Miroslav Koleník.

Pozn.: Podujatie bolo spoluorganizované v rámci projektu KEGA 058PU-4/2015.

Autori: Bc. Peter Zubal'
doc. Ing. Ladislav Suhányi, PhD.
MBA

akcie, podujatia...

SLOVENSKÉ ĽUDOVÉ PIESNE PO JAPONSKY

(recenzia)

ŠIMČÍK, D., Ľ. ŠIMČÍK A A. CHIKASHIGE, 2016. **Slovenské ľudové piesne po japonsky**. Prešov : Vydavateľstvo Prešovskej univerzity. ISBN 978-80-555-1626-4.

Na sklonku roka 2016 vyšla vo Vydavateľstve Prešovskej univerzity jedinečná publikácia. Jej autori doc. PaedDr. Daniel Šimčík, PhD., a PaedDr. Ľubomír Šimčík, PhD., z Katedry hudobnej a výtvarnej výchovy Pedagogickej fakulty v spolupráci s Mgr. Arom Chikashigem zostavili publikáciu s názvom *Slovenské ľudové piesne po japonsky*. V nej zúročili svoje doterajšie skúsenosti z niekoľkoročnej spolupráce s japonskými folklórnymi nadšencami a umelcami. Po predchádzajúcich úspešných multimedialných projektoch, pod jedno-ducho znejúci názov, ukryli hodnotný umelecký, pedagogický a multikultúrny počin.

Publikácia obsahuje 22 citlivo vybraných najznámejších slovenských ľudových piesní naprieč regiónmi Slovenska od východu až po západ. Všetky piesne sú znôtované s podpísaným slovenským, ale aj japonským textom v jeho fonematickom prepise.

Hneď vedľa notového zápisu je napísaný aj japonský text pôvodným písmom. Všetky preklady slovenských piesní však nie sú len doslovným prekladom obsahu piesne, ale plnohodnotným poetickým japonským textom k pôvodnej melódii. Neoddeliteľnou súčasťou publikácie je aj CD nosič s profesionálne nahratými slovenskými ľudovými piesňami v zaujímavej, slovensko-japonskej jazykovej verzii. Na spomínanom CD nosiči sa podieľali významné osobnosti slovenského folklóru ako Ľubomír Šimčík, Ladislav Kišľaľák a iní, čo nepopierateľne zvyšuje aj umeleckú hodnotu nosiča. Všetky piesne sú nahraté v sprievode ľudovej hudby Šarišanci, ktorých hudobné úpravy sú na posluš príjemné, s čitateľným melodickým, rytmickým a harmonickým spracovaním. Každá zo spomínaných 22 piesní obsahuje na CD aj jej inštrumentálnu verziu, teda len hudobný sprievod nahratej ľudovej hudby, efektívne využiteľnú pri nácviку tej-ktorej piesne po jej intonačnom zvládnutí. Publikácia predstavuje významný prínos aj pre živú hudobno-pedagogickú prax.

Domnievame sa, že víziu, ktorú autori vyslovujú už v úvode, a to: „*spracovať najznámejšie slovenské ľudové piesne takým spôsobom, aby ich mohli interpretovať aj záujemcovia v ďalekom Japonsku alebo Japonci žijúci na Slovensku*,“ sa podarilo bez akejkoľvek pochybnosti naplniť a verejnosti tak predkladajú zaujímavé dielo s originálnym nápadom a vysokým potenciálom rozvíjania a upevňovania slovensko-japonských vzťahov na kultúrnej, ale aj odbornej hudobno-pedagogickej úrovni.

PaedDr. Radovan Šašala (PF PU)

STRETNUTIE S AUTORMI PUBLIKUJÚCIMI V KARENTOVANÝCH ČASOPISOCH

Dňa 25. 1. 2017 sa uskutočnilo stretnutie vedenia Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove s tvorivými pracovníkmi fakulty, ktorí v predchádzajúcom roku 2016 publikovali výsledky svojich výskumov v karentovaných časopisoch. Stretnutie malo okrem morálneho ocenenia dosiahnutých výsledkov vytvoriť priestor pre výmenu skúseností medzi autormi z rozličných inštitútov.

Na úvod dekan fakulty, prof. PhDr. Vasíl Gluchman, CSc., vyzdvihol, že rok 2016 vo vzťahu k publikovaniu v tejto najbonitnejšej oblasti bol veľmi plodný. Fakulta spolu zaznamenala 24 výstupov v štyroch kategóriách: ADC (vedecké práce karentované zahraničné) – 8 výstupov; ADD (vedecké práce karentované domáce) – 13 výstupov; BDC (odborné práce karentované zahraničné) – 1 výstup; BDD (odborné práce karentované domáce) – 2 výstupy. Na publikovaní sa podieľalo 16 tvorivých pracovníkov zo šiestich inštitútov – najviac výstupov bolo z In-

štitútu filozofie (8) a z Inštitútu slovakistiky a mediálnych štúdií (7). Dekan ocenil, že medzi autormi sú zastúpené všetky vedecko-pedagogické kategórie (profesori, docenti, odborní asistenti), ale aj dvaja doktorandi. Medzi časopismi dominujú domáce časopisy Filozofia a v angličtine vydávaný World Literature Studies, ďalej zahraničné periodiká Československá psychologie a Filosofický časopis a domáce periodiká Historický časopis a Sociológia. Podarilo sa preniknúť aj do zahraničných časopisov Behavior Research Methods, Computers in Human Behavior, Journal of Religious History, Proceedings of the NAS, Zeitschrift für Slawistik. Dekan taktiež zdôraznil, že karentované výstupy sa podarilo publikovať aj v takých oblastiach poznania, v ktorých to doteraz nebývalo zvykom (literatúra, jazykoveda).

Účastníci stretnutia spolu hovorili o tom, čo považujú za dôležité na individuálnej, ale aj inštitucionálnej úrovni vo vzťahu ku schopnosti presadiť sa

v špičkových domácich alebo zahraničných časopisoch a o tom, ako motivovať ďalších autorov k dosahovaniu týchto mät, potvrdzujúcich špičkovú úroveň vedeckého výskumu na fakulte.

Na záver sa dekan prítomným autorom poďakoval za výbornú reprezentáciu fakulty, poprial im veľa tvorivých síl pri príprave a publikovaní ďalších vedeckých výstupov a vyjadril nádej, že do snáh o publikovanie v bonitných kategóriách sa zapojí a bude úspešných viac tvorivých pracovníkov než doteraz, pretože vedecký potenciál na to fakulta rozhodne má.

Doc. Mgr. Martin Ološtiak, PhD.

1. ROČNÍK BIBLICKEJ KONFERENCIE V GORLICIACH (POLSKO)

Diecézne centrum pravoslávnej kultúry „ELPIS“ so sídlom v Gorliciach (Poľsko) zorganizovalo dňa 22. 11. 2016 prvý ročník medzinárodnej vedeckej konferencie na tému „Biblia a súčasnosť (teologický, kánonický, sociálny a spoločenský odkaz pre súčasnosť)“. Konferencia sa uskutočnila v priestoroch kaštieľa Szymbark pri Gorliciach a zúčastnilo sa jej celkom 28 prednášajúcich vrátane niekoľkých vedeckých pracovníkov, pedagógov a doktorandov zo Slovenska. V jednotlivých referátoch odznali prednášky na zaujímavé a podnetné témy, ktoré vyvolali zamyslenie nad hlbšou prácou v oblasti biblistiky, v oblastiach, ktoré sú dôležité z pohľadu duchovno-praktického života človeka ako jednotlivca i spoločnosti ako celku. Medzi najdôležitejšie biblické prednášky, ktoré odznali na konferencii, patrili prednášky prof. ThDr. Alexandra Capa, CSC. – „Stručne o Izagogike do Starého Zákona a jeho súčasnom stave na Slovensku, v Čechách a v Rusku“, doc. ThDr. Štefana Pružinského, PhD. – „Biblické učenie o jazyku ako ohni“, doc. ThDr. Jána Husára, PhD. – „Sociálny aspekt služby proroka Avakuma (Habakuka)“, Ks. dr Artura Aleksiejuka – „Место и значение человеческого фактора боговдохновенности в современных попытках толкования Священного Писания“, doc. ThDr. Štefana Šaka, PhD. – „Vtelenie Božieho Slova ako základ cirkevnej misie“, Mareka Kuczyńského „Przyczyny kryzysów w rodzinach biblijnych – analiza przypadków“ a doc. ThDr. Albína Masarika, PhD. – „Hľadanie významu výrazu KAINÉ KTISIS v 2Kor 5,17 a Gal 6,15“. Posledná z uvedených

prednášok vyvolala pozitívnu vedeckú diskusiu o otázke, či sa slová apoštola Pavla o novom stvorení týkajú osobnej premeny jednotlivca alebo skôr premeny sveta v eschatologickej perspektíve. Všetky prednášky, ktoré boli zaradené do programu konferencie, boli publikované v elektronickom zborníku, ktorý je možné nájsť na stránke centra Elpis (Dostup-

né na internete: www.okp-elpis.pl/book/open,2457,0,Biblia_a_wsp%C3%B3%C5%82czesno%C5%9B%C4%87.html). V zborníku je možné nájsť aj ďalšie zaujímavé

konferenčné príspevky, z ktorých najpozoruhodnejšie sú práce SSDr. Blažaja Štrbu, PhD. – „Pesach ako záver i začiatok. K problematike porozumenia masoretského a gréckeho textu Joz 5,10 – 12“, ThDr. Mária Blahotu – „Biblický pohľad na stvorenie Božie a jeho odkaz pre súčasného človeka“, ThDr. MUDr. Miroslava Ščerbeja – „Biblická kniha „Kazateľ“: podpora

súčasnému bezbrehému hedonizmu a cynickému pesimizmu či výzva na rozumnú radosť z Bohom darovaného života so zreteľom na život večný?“ a Mgr. Lucie Drotárovej, PhD. – „Stanley Milgram a Pilát Pontský“. Posledné dva z uvedených príspevkov sú dôkazom toho, že aj odborníci z iných vedných oblastí môžu prispieť k hlbšiemu poznaniu Biblie a jej odkazu pre súčasnosť. Napriek tomu, že príspevok Mgr. Lucie Drotárovej, PhD., z oblasti psychológie sa dotýkal biblických náuk len okrajovo, jej zistenia, vychádzajúce z psychologických výskumov, boli veľmi zaujímavé, miestami až šokujúce a môžu byť určite prínosné pre lepšie pochopenie niektorých významných biblických osobností a udalostí. Účastníci konferencie sa zhodli na tom, že to bol úspešný začiatok snád ďalšej série biblických konferencií v Gorliciach aj v ďalších rokoch. Členmi vedeckého a organizačného výboru konferencie boli: Biskup dr Paisjusz (Martyniuk) – Biskup Przemyski i Gorlicki, Ks. dr Artur Aleksiejuk – Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie, Ks. dr hab. Marek Ławreszuk, Ks. arch. prof. Wasilij Sadvarij – Prorektor UUBA w Užhorodzie, Ks. dr Roman Dubec – Dyrektor DOKP „Elpis“, protodiakon doc. ThDr. Ján Husár, PhD. – PBF PU v Prešove.

doc. ThDr. Štefan Pružinský, PhD.
Katedra biblických náuk
PBF PU v Prešove

EXPERTNÝ MÍTING K OTÁZKAM AKADEMICKEJ INTEGRITY

V dňoch 30. – 31. marca 2016 sa vo Washingtone, D. C. (USA) konal expertný míting pod názvom *Quality Assurance, Accreditation and Academic Corruption* (Hodnotenie kvality, akreditácia a akademická korupcia) organizovaný americkou nadáciou CHEA (*Council for Higher Education Accreditation*) v spolupráci s UNESCO. Mítingu sa zúčastnilo 14 pozvaných expertov z celého sveta, reprezentujúcich aktérov v rámci procesu vysokoškolského vzdelávania (ministerstva školstva, manažment vysokých škôl, akreditačné agentúry, medzinárodné organizácie). Za Slovensko som sa zúčastnil expertného mítingu ja, jednak ako dekan Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove, ale aj ako etik zaoberajúci sa v rámci svojho odborného zamerania okrem iného otázkami akademickej etiky. V materiáloch pripravených pre rokovanie expertov sa konštatovalo, že korupcia v oblasti vysokoškolského vzdelávania sa stáva stále dôležitejším predmetom záujmu pri tvorbe politiky v mnohých krajinách sveta. Vysokoškolské vzdelávanie zohráva kľúčovú úlohu v distribúcii životných šancí a privilegovaného prístupu na trh práce, čo zvyšuje platové vyhladky a poskytuje spoločenský status absolventom vysokoškolského štúdia vo väčšine krajín. Preto vysokoškolské vzdelávanie je vystavené rizikám korupcie a neetického správania. Potenciál pre korupciu sa zvyšuje aj v súvislosti s tým, že na jednej strane je prístup k vysokoškolskému vzdelaniu obmedzený a selektívny, na druhej strane s tým spojené finančné a sociálne výhody sú vysoké.

Ako sa konštatovalo aj počas rokovania expertov, príležitosti pre korupciu vo vysokoškolskom vzdelávaní sú rozmanité. Sú prítomné v priebehu finančných transakcií (napríklad granty, dotácie alebo štipendiá) alebo aj pri zmluvách na výstavbu a údržbu infraštruktúry. Môžu tiež nastať počas prijímania a zamestnania vysokoškolských učiteľov. Ďalšie príležitosti pre korupciu sa zvyčajne objavujú pri prijímaní uchádzačov o štúdium a v priebehu ich štúdia (najmä v súvislosti so skúškami). Iné nekalé praktiky môžu súvisieť aj s absenciami učiteľov, zneužitím ich právomoci alebo nezákonnými poplatkami, ktoré sú účtované študentom a ich rodinám.

Ďalším významným faktorom, ktorému sa venovala pozornosť počas spomínaného rokovania expertov, je nedostatok akademickej integrity, čoho prejavom je plagiátorstvo a falšovanie výskumu, ktoré predstavujú ďalšie príklady čoraz častejšie vyskytujúcich sa nekalých praktík v akademickom prostredí. Irene Glendinning z Veľkej Británie informovala o výskume plagiátorstva, v rámci ktorého venovali pozornosť politike inštitúcií vo vzťahu k neetickému správaniu v podobe plagiátorstva, a to nielen v predchádzaní takého správania, ale aj jeho riešenia. Uskutočnili výskum v 27 krajinách EÚ na národnej úrovni a získali veľmi zaujímavé výsledky. Veľmi dobré výsledky boli vo Veľkej Británii, Rakúsku, Švédsku a takisto aj na Slovensku. Veľmi vysoko hodnotila antiplagiátorský systém na Slovensku a prístup k informovanosti študentov o týchto otázkach. Na druhej strane podľa jej informácie niektoré estónske univerzity vyhlásili, že nemajú antiplagiátorskú politiku, pretože u nich vraj nemajú problémy s plagiátorstvom. Irene Glendinning ďalej konštatovala, že existujú veľké rozdiely v chápaní štandardov toho, čo je neetické správanie. Prirodzená je autonómia inštitúcie, ale netýka sa to rovnako autonómie akademikov, ktorí napríklad v pozícii profesora sa cítia nedotknutelní. Akademici majú aj 3 čiastkové pozície a nemajú čas plniť si povinnosti. Jedným z veľkých problémov je študentská moc a rovnako je problémom aj národná legislatíva, týkajúca sa napríklad plagiátorstva. V nadväznosti na to som sa vyjadril, že som poctený vysokým hodnotením slovenského antiplagiátorského systému, pričom z analýzy slovenských výsledkov vyplýva,¹ že najvyššie percento zhody bolo zaznamenané takmer u všetkých typov prác na súkromných vysokých školách na Slovensku. V tejto súvislosti som konštatoval, že rovnako silná je aj antiplagiátorská politika na FF PU v Prešove. Jej súčasťou sú aj informácie pre nových študentov, etický kódex, etická komisia, legislatívna regulácia a disciplinárna komisia ako nástroje antiplagiátorskej politiky fakulty.

¹ KRAVJAR, J., 2015. SK ANTIPLAG is Bearing Fruit. In: *PLAGIARISM ACROSS EUROPE AND BEYOND – Conference Proceedings*, 2015, pp. 147 – 163. Available at: http://plagiarism.pefka.mendelu.cz/files/proceedings_15.pdf

Ďalšia časť rokovania mítingu sa venovala analýze iných nekalých praktík, ako sú napríklad degree mills (mlyny na diplomy), teda predávanie vysokoškolských diplomov a podvody s tým súvisiace. Rovnako sa to týka aj „akreditačných mlynov“, teda podvodných inštitúcií, vydávajúcich za vysoké poplatky potvrdenia o akreditácii vysokých škôl, prípadne jednotlivých kurzov vysokoškolského vzdelávania v rozličných častiach sveta. Z vysokoškolských diplomov a vysokoškolského vzdelávania sa v mnohých krajinách sveta, zvlášť v Afrike, ale aj v Indii a Číne, stal výnosný obchod. Goolam Varghese z Indie konštatoval, že v jeho krajine v roku 2015 kvôli korupcii bolo uväznených viac ako 2000 vysokoškolských učiteľov, najmä z lekárskejších fakúlt, a mnohí z nich počas väzby spáchali samovraždu.

Aj samotné akreditačné agentúry a garancia kvality vysokoškolského vzdelávania sa stali predmetom akademickej korupcie vo svete. Dale Gough z CHEA predložil aktuálny dôkaz takejto formy akademickej korupcie, pretože dostal žiadosť o vyjadrenie sa k jednej vysokej škole v Indii, ktorá tvrdí, že je akreditovaná akreditačnou agentúrou v Texase. Pri tom však žiadna taká inštitúcia v USA neexistuje a aj osoba, ktorá je podpísaná na predloženom akreditačnom dokumente je vymyslená, nepracuje v oblasti akreditácie vysokých škôl. Experti preto venovali pozornosť práve tomu, ako nastaviť politiku, resp. systém kvality akreditačných agentúr v spolupráci s ministerstvami, univerzitami, nezávislými inštitúciami a vysokoškolskými učiteľmi. Cieľom je to, aby vonkajší a vnútorný systém kvality bol nápomocný pri predchádzaní akademickej korupcie a realizácii akademickej integrity univerzít, vysokých škôl a vysokoškolských učiteľov. Významnú úlohu v procese prevencie akademickej korupcie majú etické kódexy a etické tréningy, ktoré môžu vytvoriť hodnotový normatívny systém akademickej inštitúcie. Prostredníctvom etických tréningov možno informovať o hodnotách akademickej integrity ako učiteľov, tak aj študentov. Etický kódex a ďalšie etické nástroje majú vysoký potenciál zohrávať významnú úlohu aj v rámci vnútorného systému kvality akademickej inštitúcie a jej politiky namierenej proti akademickej korupcii. Rokovanie expertov

konštatovalo, že vysoké školy sú hlavnými aktérmi v oblasti prevencie a identifikácie rizík korupcie a nekalých praktík, preto musia zavádzať príslušné pokyny a materiály do vlastných inštitucionálnych postupov. Účastníci rokovania sa zhodli na vhodnosti vytvorenia národných indexov akademickej integrity, ktoré by vyjadrovali zhodu akademickej inštitúcie s hodnotami, resp. kritériami viažucimi sa k celému procesu fungovania univerzity, resp. vysokej školy. Index akademickej integrity sa má týkať hodnotenia transparentnosti prijímacieho konania, skúšania študentov, udeľovania kreditov, organizácie a správnosti priebehu skúšania vrátane možnosti preverenia celého procesu externou inštitúciou. Procedúry indexu akademickej integrity sa týkajú aj etického kódexu, sankcií za plagiátorstvo, podpory whistleblowingu, digitálnych nástrojov na kontrolu prác atď. V rámci tohto procesu treba venovať pozornosť aj preverovaniu etického kódexu zo strany študentov a učiteľov.

Výsledkom práce expertov je nedávno zverejnený dokument pod názvom *Combating Corruption and Enhancing Integrity: A Contemporary Challenge for the Quality and Credibility of Higher Education (Identifikácia korupcie a posilňovanie integrity. Súčasná výzva pre kvalitu a kredibilitu vysokoškolského vzdelávania)*,² v ktorom tím pod vedením Sira Johna Daniela spracoval materiál identifikujúci najčastejšie prejavy akademickej korupcie a návrhy na jej prevenciu v oblasti regulovania vysokoškolského vzdelávania, teda napríklad v rámci akreditácie vysokých škôl a vysokoškolských študijných programov, ďalej v prípade prijímania vysokoškolských učiteľov do zamestnania, ale aj problémov týkajúcich sa sexuálneho obťažovania na akademickej pôde alebo vo vzťahu k prijímaniu uchádzačov o vysokoškolské štúdium a pri udeľovaní kreditov, skúšok študentom a diplomov absol-

² <http://sirjohn.ca/wordpress/wp-content/uploads/2012/08/advisory-statement-unesco-iiiep.pdf>

ventom. Rovnako sa tento dokument zaoberá aj prejavmi akademickej korupcie a jej prevenciou v prípade plagiátorstva pri písaní záverečných prác, ale aj pri publikovaní výsledkov výskumov vrátane fabrikovania falošných výsledkov výskumu alebo šírenia nepravdivých informácií o vysokej škole vo vzťahu k verejnosti. V spomínanom dokumente sa okrem iného konštatuje, že akademická korupcia sa rovnako týka bohatých, ako aj chudobných krajín, je to vážny medzinárodný problém. Vlády, akreditačné agentúry a vysoké školy na celom svete si musia uvedomiť, že hrozba korupcie znižuje kredibilitu, efektivitu a kvalitu vysokoškolského vzdelávania. Akreditačné agentúry musia urobiť oveľa viac v identifikácii rizík korupcie vo svojej práci a vysoké školy musia cez vnútorné systémy kvality identifikovať akademicкую korupciu na svojej pôde. Veľmi významnou aktivitou v tejto oblasti je tréning a podpora všetkých v identifikácii korupcie a jej prevencii.

Vasil Gluchman

PRVÝ PATENT NA PREŠOVskej UNIVERZITE – POKRAČOVANIE VÝSKUMU

Doručená e-mailová správa z 30. 01. 2017: „Prosím Vás, pán docent, pekne, som nešťastný a zúfalý človek. Volám sa Eva Pajdová a môj otec má nádor. Vy ste vyvinuli spôsob na získanie úžasného lieku na rakovinu. Je to jeho nádej, máte môj obdiv s celým Vaším tímom. Bolo mi ctou sa s Vami zoznámiť prostredníctvom médií. Boh Vám zehnaj! Ďakujem!“

Zodpovednosť za ďalšie využitie patentu viedla k prezentácii poznatkov o prvom registrovanom patente na Prešovskej univerzite v Prešove na 16. medzinárodnom kongrese etnofarmakológie v čínskom Yuline v máji 2016. Originálny spôsob izolácie a stabilizácie antokyánov z plodov liečivých rastlín umožnil takto

nadviazať vedeckej spolupráce so zástupcami Klinických laboratórií farmakognózie na Univerzite štátu Illinois v Chicagu (USA). V súčasnosti sa lyofilizáty bazy čiernej, vyrobené technológiou vymrazovacieho sušenia, testujú na L6 potkaních kmeňových bunkách kostrového svalstva (myoblastoch). Myoblast je unipotentná kmeňová bunka, ktorej spojením vzniká svalové vlákno. Keďže schopnosť regenerácie kostrového svalstva je u človeka nízka a vekom sa znižuje, môže to byť užitočné pri liečení svalových ochorení. Predbežné výsledky dokazujú, že po aplikácii predmetného lyofilizátu sa zvyšuje rast myoblastov o 300 % v porovnaní s kontrolovanými súbormi. Aktuálne sa zameriavame na bližšiu špecifikáciu látok, ktoré sú za takýto veľmi pozitívny výsledok zodpovedné. Ak sa potvrdí, že substancie antokyánov znižujú programovanú bunkovú smrť (apoptózu), prejde sa k výskumu signálnych dráh a ich pozitívneho vplyvu na uvedené skutočnosti.

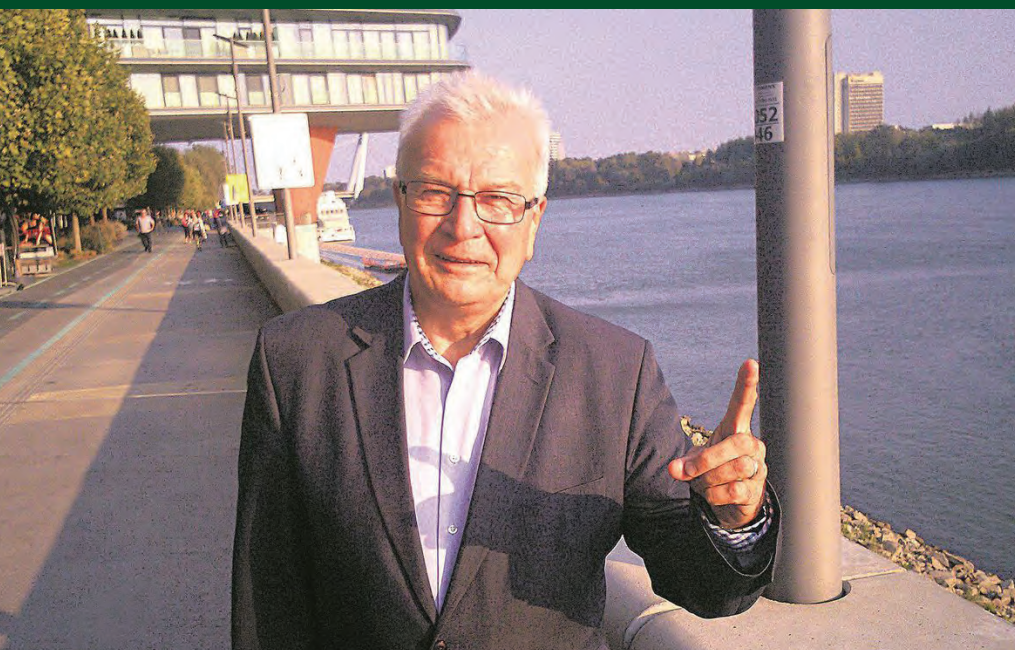
Dôležitým aspektom izolácie prírodných látok je hľadanie druhov rastlín s ich najvyšším obsahom antokyánov. Ponuka výskumu v tejto oblasti prišla z Univerzity Svätého Tomáša v Osorne (Logos v Chile). Pozornosť sa upriamila na bobule stromu maquia (*Aristelia chilensis*), ktorý rastie v teplom

prostredí tropických pralesov v južnej časti Chile. Pričom plody predmetnej rastliny obsahujú 13-krát väčšie množstvo antokyánov (1260,00 mg v 100 g plodov), ako naše čučoriedky (len 97,59 mg v 100 g plodov). Nakoniec v oblasti získavania ďalších informácií o charakteristikách antokyánov a hľadania rôznych typov sorbentov pre ich izoláciu sa spolupracuje s Odeskou národnou univerzitou I. I. Mečnikova v Odesse na Ukrajine. Sorbent C18, ktorý sa využíval pri ich izolácii počas výskumu v našom chemickom laboratóriu, sa totiž ukázal ako veľmi drahý a pre veľkokapacitnú výrobu neupotrebiteľný. Hľadáme teda sorpčné látky schopné efektívne viazať kvapalné substancie uvoľnenými extrakčnými rozpúšťadlami z rastlinnej suroviny. Osobná profesionálna zainteresovanosť prináša ďalšie poznatky v predmetnom výskume, ktorý potvrdzuje využiteľnosť prvého patentu na Prešovskej univerzite v Prešove. Prostredníctvom správy za spoločný úsek výskumu s firmou Medicproduct, a. s., v Lipanoch bolo informované aj Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, hlavný donor financií na projekt s našim pozitívnym výsledkom.

doc. RNDr. Ivan Šalamon, CSc.
Katedra ekológie
FHPV PU v Prešove

PROF. RUDOLF HORVÁTH:

RECEPT NA ÚSPECH JE JEDNODUCHÝ. ÍŠŤ ZA SVOJÍM CIEĽOM, NEVZDAŤ SA A TVRDO PRACOVAŤ!

Prof. Rudolf Horváth, rodený Prešovčan, je vedeckým a pedagogickým pracovníkom Prešovskej univerzity v Prešove, bývalým športovým funkcionárom a bývalým reprezentantom Československa v hádzanej. Z Majstrovstiev sveta mužov v roku 1967 vo Švédsku si priniesol titul Majstra sveta v hádzanej. Na Prešovskej univerzite pôsobí od jej založenia. Je zakladateľom medzinárodného turnaja vysokoškoláčok v hádzanej a je trénerom družstva vysokoškoláčok našej univerzity.

Pán profesor, Váš život je bezprostredne spojený so športom, špeciálne s hádzanou. Mohli by ste prezradiť od kolkých rokov sa venujete hádzanej? Ako ste sa k tomuto športu dostali?

Hádzanej som sa začal venovať ako 11-ročný. Predtým som sa venoval tenisu. Bývali sme s rodičmi na Plzenskej ulici v Prešove, odtiaľ to bolo približne 100 metrov na tenisové kurty v Sokolovni. Mal som 10 rokov a zúčastnil som sa turnaja Majstrovstiev Československej republiky v kategórii mladších žiakov. Neuspel som, bol som vyradený v 1. kole turnaja. Paradoxom je, že ma vyradil hráč Macko z Piešťan, ktorý je v súčasnosti predsedom Slovenského zväzu tenisu. V tomto vyradení nebol môj problém, ale problém bol v tom, že sme nemali tenisového trénera. Tak sme trénovali sami a občas nám radili starší hráči. Keď však v roku 1958 sa Tatran Prešov prebojoval do celoštátnej hádzanárskej ligy, všetci chlapci z ulice sme začali chodiť na hádzanú do Pionierskeho domu, kde bolo hádzanárske ihrisko. V tom čase do Prešova prestúpil aj skvelý hádzanár, už vtedy reprezentant Československa

a hráč Dukly Praha Anton Frolo, ktorý v Prešove vykonával funkciu trénera mládeže a žien. Jeho osobnosť nás nesmierne motivovala v športovom tréningu a v športovej kariére. Zaujímavosťou je, že o 8 rokov neskôr sme spolu reprezentovali Československo na Majstrovstvách sveta vo Švédsku v roku 1967, kde sme získali titul Majstrov sveta.

Svoje vysokoškolské štúdiá ste strávili na Fakulte telesnej výchovy a športu na Univerzite Komenského v Bratislave. Ako si spomínate na obdobie výberu štúdia a aký bol dôvod výberu štúdia práve v Bratislave?

Po návrate zo základnej vojenskej služby v Dukle Praha som sa rozhodol študovať na FTVŠ UK v Bratislave v externej forme. Študovať na vysokej škole bolo moje presvedčenie už pred nástupom na základnú vojenskú službu, ale prišla do toho životná a športová výzva. V 18. rokoch som sa stal československým reprezentantom a dostal som ponuku narukovať a štartovať v hádzanárskom družstve Dukla Praha, ktorá v tom období patrila k najlepším tímom v Európe aj vo

svete. Po týchto úspechoch v hádzanej som považoval za ďalšiu životnú výzvu absolvovať FTVŠ UK v Bratislave. Študoval som FTVŠ UK v Bratislave preto, lebo to vtedy bola jediná vysoká škola zameraná na šport na Slovensku. Popri práci a aktívnej športovej kariére som v roku 1974 absolvoval štúdium na tejto fakulte. Mojimi učiteľmi na FTVŠ UK boli dnes už legendárni skvelí učitelia a bývalí špičkoví športovci ako prof. Rovný, Prof. Komadel, Doc. Slovák, Doc. Starší, Doc. Horský, Prof. Černušak, prof. Hrčka, Prof. Macák, prof. Straňay, prof. Kasa, prof. Kuchen a ďalší. Práve tieto osobnosti ma motivovali k ďalšiemu štúdiu a ku ďalšiemu kvalifikačnému rastu. A tak som titul PhDr. CSc. získal na svojej Alma mater Univerzite Komenského v Bratislave, kde som aj v roku 1989 habilitoval za docenta.

Tento rok oslavuje československá hádzaná výnimočné jubileum. Je to presne 50. rokov od zisku majstrovského titulu v hádzanej mužov vo Švédsku. Vo vašich dvadsiatich rokoch ste sa stali nositeľom titulu „majster sveta“. Ako si spomínate na toto obdobie? A čo nasledovalo po ňom?

20. januára tohto roku uplynulo presne 50 rokov odkedy sme ako družstvo Československa získali titul majstrov sveta vo švédskom Vasteros. Mne sa vtedy splnil veľký životný a športový sen. Po úspešnej reprezentácii mi bol udelený titul „Majster športu“. Po skončení vojenskej služby v Dukle Praha nasledoval návrat do Tatranu Prešov, kde sme v rokoch 1969 a 1971 získali titul majstra Československa a v Pohári majstrov v roku 1971 sme skončili na 4. Mieste v Európe. Hneď po návrate do Pre-

šova som začal študovať v externej forme na FTVŠ UK v Bratislave. Bolo to náročné zosúladiť štúdium, prácu, špičkový šport a československú reprezentáciu. Vyžadovalo to veľkú cieľavedomosť, sebadisciplínu, pracovitosť a dobrú organizáciu seba samého. Po ukončení štúdia som však nebol prijatý na Katedru telesnej výchovy UPJŠ v Prešove. Bolo to za zvláštnych okolností o ktorých nechcem hovoriť.

Väčšinu Vášho života pôsobíte v športe. Kam vaše cesty smerovali po zisku titulu a neskôr po skončení univerzitných čias? Aké dvere Vám tento významný športový úspech otvoril?

Na prvú časť otázky som už odpovedal. Dvere sa mi pootvorili v dôsledku mojich úspechov v športe, ale aj pribuchli pre ľudskú závišť. Otvorili sa mi v profesionálnej práci v športe, kde som ako absolvent FTVŠ UK a tréner 1. triedy v hádzanej prednášal v telovýchovnej škole v Bratislave trénerom hádzanej 1. a 2. triedy z celého Slovenska. Týmto som získaval skúsenosti a poznatky z trénerskej práce. Od 1986 do roku 1990 som profesionálne pracoval v športovom hnutí celého východoslovenského kraja a od roku 1988 do 1992 som vykonával volenú funkciu predsedu Československej federácie hádzanej v Prahe. V roku 1990 z pozície predsedu čs. federácie hádzanej som sa podieľal na organizácii Majstrovstiev sveta v hádzanej mužov, ktoré sa konali v Československu. Vtedy som mohol uplatniť svoje vlastné skúsenosti z MS, ktorých som sa zúčastnil ako aktívny hráč, československý reprezentant. Zúčastnil som sa na 6 majstrovstvách sveta v kategóriách juniorov, akademikov a seniorov. V roku 1971 sme

ako československí akademici boli vicemajstri sveta v hádzanej. V rokoch 1988-1992 som bol aktívnym členom výkonného výboru Československého olympijského výboru. Svoje praktické skúsenosti a teoretické znalosti som využil ako tréner ženskej hádzanej v ZVL Prešov a ako šeftréner hádzanárskeho klubu v štáte Katar. V roku 2001 som bol zaradený do tímu hádzanárov Slovenska 20. storočia. Následne som bol uvedený do Siene slávy slovenskej hádzanej a do Siene slávy prešovského športu.

Od roku 1997 pôsobíte na Prešovskej univerzite v Prešove. Čomu sa v rámci Vášho akademického života venujete?

Na katedre telesnej výchovy PF v Prešove UPJŠ v Košiciach som pôsobil ako externý učiteľ od roku 1976. Od roku 1990 som bol členom Katedry telesnej výchovy Pedagogickej fakulty UPJŠ v Košiciach. Na novovzniknutej univerzite a novej Pedagogickej fakulte so zameraním na 1. stupeň ZŠ som vykonával funkciu prodekanu fakulty. S ohľadom na zameranie výučby na pedagogickej fakulte som habilitoval za docenta a inauguroval

za profesora na PF UMB v Banskej Bystrici. Vo svojom odbore sa venujem predmetom edukológia telesnej výchovy a didaktika telesnej výchovy. Vo výskumnej činnosti som sa venoval motorickým predpokladom detí a mládeže a ich diagnostikovaní. Vyškoliť som 4 doktorandov a v súčasnosti jedného školím. Som autorom a spoluautorom 4 vedeckých monografií z výskumnej činnosti a bol som vedúcim 4 vedeckých projektov. Okrem svojich povinností vysokoškolského učiteľa som zakladateľom, organizátorom turnaja vysokoškoláčkov medzinárodnou účasťou pod záštitou rektora PU a primátora mesta Prešov. Zároveň som trénerom družstva vysokoškoláčkov PU v Prešove. Bol som členom vedeckej rady UMB Banská Bystrica, FTVŠ UK Bratislava, FHPV PU v Prešove a Fakulty športu PU v Prešove. V súčasnosti som členom vedeckej rady PU a vedeckej rady Fakulty športovních študií Masarykovej univerzity v Brne a PF PU v Prešove.

Možnosti, ktoré majú dnešní študenti sú neobmedzené. Kedysi bolo tých možností možno menej, napríklad i športových. Len naša univerzita má niekoľko športových klubov, v ktorých môžu študenti pôsobiť. Čo by ste chceli z pozície úspešného športovca, akademika študentom Prešovskej univerzity odkázať, možno zapriať? Aký je Váš recept na úspech?

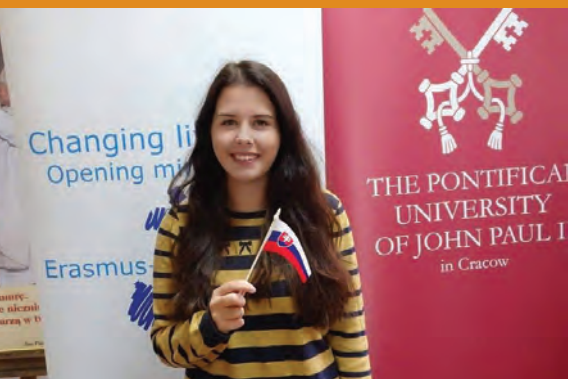
Prajem našim študentom, aby si stanovovali vysoké ciele v svojom osobnom i študentskom živote a aby splneniu svojich cieľov venovali všetok svoj um, úsilie a talent. Recept na úspech je jednoduchý. Ísť za svojím cieľom, nevzdať sa a tvrdo pracovať.

Ďakujem za rozhovor

**Zhovárala sa
Andrea Čajová**

MÔJ ŠTUDIJNÝ POBYT V KRAKOVE S PROGRAMOM ERASMUS+ NA UNIWERSYTECIE PAPIESKIM JANA PAWŁA II

Som študentkou 3. ročníka na Pravoslávnej bohosloveckej fakulte, kde študujem odbor sociálna práca v študijnom programe preventívna sociálna práca. Už dlhšie som premýšľala o nejakej zmene v mojom živote, ktorá bude stáť zato. Vedela som, že potrebujem zažiť niečo nové, načo budem spomínať celý môj život. Veľmi rada sa vzdelávam, milujem cestovanie a spoznávanie cudzích miest a kultúr, rozvíjam svoju osobnosť, učím sa novým veciam a prijímam nové výzvy od života. Takže stereotypný život u mňa nehrozí. Už ako 17-ročná som sa ako jediná z triedy odhodlala absolvovať 5-mesačnú prax na Cypre, neskôr som odišla na letné prázdniny na brigádu do Holandska. Všetko to bolo však zameranie pracovné. Tento raz som sa chcela sústrediť na získanie nových vedomostí a aj na poznávanie krajiny. Raz mi v druhom ročníku na jednom stretnutí pán prodekan pre zahraničné vzťahy PhDr. Andrej Nikulin, PhD., predstavil program Erasmus. A vtedy som si povedala, to je ono! Idem do toho! Erasmus je program Európskej únie, podporujúci zahraničnú mobilitu vysokoškolských študentov a pedagógov a spoluprácu vo vysokoškolskom vzdelávaní v Európe. Cez Erasmus+ je možné absolvovať nielen študentské pobyty, ale aj odborné stáže. Mesto, v ktorom chcete študovať alebo pra-

xovať si vyberáte sami. Podmienky na prihlásenie programu Erasmus+ sú veľmi jednoduché a nájdete ich na internetovej stránke <http://www.unipo.sk/zahranicne-vztahy/erasmus/>, alebo sa na nich môžete priamo opýtať na fakulte pedagóga – koordinátora programu Erasmus. Čo sa týka financií, tak program Erasmus+ vám poskytne mesačný grant, pri ktorom je záujemca upozornený, že grant nie vždy pokrýva všetky náklady. Výška grantu závisí od toho, o akú krajinu sa budete uchádzať. Keďže ja som študovala v Poľsku, grant mi úplne vystačil na všetky hlavné náklady (ubytovanie, cestovné, strava, poistenie).

2. októbra 2016 nastal „deň D“ a cestovala som do Krakova. Počas cesty som mala rôzne pocity a v duchu som si kládla rôzne otázky typu: Akí budú moji noví spolužiaci? S kým budem na izbe? Ako zvládnem štúdium v inom jazyku? Cesta bola zvláštna, lebo som opúšťala rodinu a priateľov, ale zároveň aj plná očakávania. Keď som došla do Krakova, ako prvé som sa musela ubytovať na internáte, ktorý mi ponúkla daná fakulta v Krakove. Internát bol zariadený naozaj veľmi pekne. Bývala som v študentskom mestečku, takže ho tvorili samé internáty, plné študentov. Bolo to super! Na moje prvé bývanie na internáte budem spomínať ešte veľmi dlho. Našla som si tam kopec dobrých kamarátov. Spolubývajúcce som mala dve dievčatá z Poľska, ktoré ma vo februári prídu navštíviť na Slovensko. Prvé dni v Krakove boli voľnejšie a mala som možnosť oboznámiť sa s mestom (kde sa nachádza škola, ako sa tam dostanem a pod.). Na univerzitu som cestovala autobusom s prestupom na električku. Prvý deň v škole bol nezabudnuteľný, pretože sme sa stretli všetci „erasmáci“ na otváracom dni, ktorý nám pripravila univerzita. Predstavili nám profesorov, univerzitu, rôzne nové študijné predmety, pripravené pre nás v anglickom jazyku, informovali nás o výletoch, na ktoré pôjdeme v rámci študijného pobytu, prichystali nám občerstvenie a dali rôzne milé suveníry na pamiatku. Tento deň bol zameraný hlavne na vzájomné spoznávanie sa. Moji spolužiaci boli z Chorvátska, Nemecka, Portugalska, Slovenska, Španielska a Talianska. Čo sa týka poľského jazyka – žiaden strach! Mnoho slov máme podobných, takže rozumieť určite porozumiete a čo nie, tak si to zapíšete a preložíte doma. Ja som mala so sebou poľský

slovník a poznámky som si písala tak, ako som počula, pretože poľská abeceda je už trochu ťažšia. Zo školy som prišla na internát a texty som si prekladala do slovenského jazyka a takto sa ich aj učila. Študovala som 8 predmetov, 3 v angličtine a 5 v poľštine. Pritom som spoznala veľa úžasných ľudí – mala som spolužiakov z Poľska a spolužiakov hovoriacich anglicky. Taktiež som sa zdokonalila v jazyku. Skúšky prebiehali ústnou a písomnou formou alebo aj formou prezentácie a eseje. Vyučujúci a celé vedenie univerzity bolo vynikajúce. Starali sa o nás ukážkovo. Tolerovali aj odpovede v poľsko-slovenskom jazyku. Na anglických predmetoch to už však bolo len po anglicky, ale ak predmety v angličtine študent nechce, nemusí si ich zvoliť, to bolo na mojom rozhodnutí a v mojom vlastnom záujme. Čo sa mi páčilo v školskom systéme v Poľsku,

bolo to, že sa striedali teoretické hodiny s cvičeniami. To znamená, že tie cvičenia zahŕňali rôzne aktivity, ktoré nadväzovali na to, čo sme sa naučili na predchádzajúcich hodinách teórie. Okrem štúdia som sa v Krakove zúčastnila niekoľkých aktivít v zariadení pre seniorov, napr. Mikulášskej besiedky, vyrábania vianočných ozdôb, workshopov, posedenia pri jedličke, spievania kolied, predaja vianočných ozdôb na univerzite tretieho veku, sprevádzania seniorov do jedálne, ako spoločníčka pri rozhovoroch a mnoho ďalších. Angažovala som sa v projekte „Srdce srdcu“, v ktorom išlo o to, že mali byť oslovené dve zúčastnené strany v projekte. Na jednej strane sme oslovili rodinu malého chlapčeka, ktorý potrebuje operáciu srdca a na druhej strane sme oslovili zariadenie pre seniorov. V zariadení pre seniorov sme pripravili prezentáciu o chlapčekomu a seniorom sme povedali, že chlapčovi chceme finančne pomôcť aj s ich pomocou. Po školách

sme vylepovali plagáty o našom projekte. Rodina malého Jaša bola veľmi rada a pomoc prijali. Pripravila som si vlastné materiály a so seniormi sme s láskou vyrábali krásne vianočné ozdoby, ktoré som po tom následne predávala za dobrovoľný príspevok na univerzite tretieho veku. Vyzbierané peniažky sme odovzdali chlapčekom. Tento deň bol aj sfilmovaný a zverejnený na internetovej stránke. Taktiež som sa vo vlastnom záujme zúčastnila stretnutia s Janom Koczym – zakladateľom a súčasným riaditeľom Nadácie Fushenfu, misionárom a členom Spoločnosti Božieho Slova (Verbisti). V Ekvádore pracuje od roku 1997. Bolo to pre mňa veľmi zaujímavé a obohacujúce stretnutie, pretože takéto dobrovoľnícke akcie pre deti a mládež z chudobných rodín sú pre mňa veľkou výzvou a raz v budúcnosti o tejto činnosti určite budem uvažovať. Univerzita pre nás organizovala aj rôzne zaujímavé výlety. Navštívili sme mesto Wadowice a múzeum Jana Pawla II., kde sme ochutnali typický

koláč „kremufka“, ktorý bol jeho obľúbeným. Navštívili sme Osvienčim a Schindlerovo múzeum, židovský cintorín, kostoly, zámok Wawel, obhliadku centra Krakova sme absolvovali turistickým mikrobusedom, Krásne chvíle sme prežili na spoločnej poľskej vianočnej večeri v luxusnej reštaurácii. V piatok večer sme sa my „erasmáci“ zvykli stretávať a šli do mesta alebo sme pozerali filmy typické pre krajinu, z ktorej sme pochádzali. So spolužiakmi sme komunikovali po anglicky a aj na výletoch sme mali anglicky hovoriacich sprievodcov. Na univerzite v Krakove bola v tom čase aj návšteva z Inštitútu Juraja Páleša v Levoči, ktorý patrí pod Katolícku univerzitu v Ružomberku. Bola som oslovená sprevádzať ich Krakovom. Spoznala som ďalších nových ľudí, s ktorými som strávila pekné dni. Dostala som pozvanie do Levoče, kde ich tiež určite navštívim. Ak máte záujem zažiť niečo obohacujúce, spoznávať, bádať a prijímať nové výzvy, tak program Erasmus+ je určený

práve pre vás. Študijný pobyt v zahraničí poskytuje množstvo nezabudnuteľných a neopísateľných chvíľ, strávených popri štúdiu, a tiež poskytuje veľa možností získať neoceniteľné skúsenosti, vďaka ktorým, mňa osobne, už žiadna výzva k študijnému pobytu v budúcnosti neodradí od toho, aby som o nej neuvažovala. Odporúčam všetkým študentom prijať a vyskúšať túto možnosť, získať skvelé skúsenosti do života. Zároveň sa chcem poďakovať pánovi prodekanovi PBF PU PhDr. Andrejovi Nikulinovi, PhD., za jeho ochotu a pomoc pri vyplnení potrebných dokumentov a tiež mojim profesorom za nadobudnuté vedomosti a fakulte za možnosť zúčastniť sa tohto pobytu.

Natália Hrabčáková
Študentka 3. roč. študijného programu preventívna sociálna práca
Katedra kresťanskej antropológie a sociálnej práce
Pravoslávna bohoslovecká fakulta
Prešovskej univerzity

KLUB ŠTUDENTOV MANAŽMENTU ZORGANIZOVANÝ DALŠÍ ROČNÍK MANAGER PARTY

Medzi tradičné plesy v rozvrhu Prešovskej univerzity v Prešove patrí bezpochyby aj ples Fakulty manažmentu. Udalosť s názvom Manager Party je ikonická práve vďaka svojmu formálno-priateľskému charakteru, ktorý tak otvára priestor pre spoločenské vyžitie v kruhu študentov, pedagógov a iste i priateľov. Manager Party sa mohli zúčastniť študenti, ale aj široká verejnosť dňa 01. 12. 2016 pod strechou PKO Čiernej orol, kde sa zišlo vyše 220 hostí, ktorých čakal lákavý program, chutné jedlo i hodnotná tombola. Ples svojím príhovorom neotvoril nikto iný, než samotný dekan Fakulty manažmentu **prof. Ing. Dr. Róbert Štefko, Ph.D.** Nasledoval pestrý program, ktorého súčasťou bolo aj husľové vystúpenie **Nikolety Kováčovej**, tanečno-akrobatické

vystúpenie formácie **Jogabatic** alebo niekoľko sólových hudobných vystúpení špičkového slovenského saxofonistu **Mária „Gapu“ Garberu**. Na pestrú tombolu sa tešili všetci, no najväčšiu radosť urobila vyše štyridsiatim úspešným výhercom. **Tí si odniesli rôzne ceny, ako napríklad niekoľko wellness pobytov, drevených motýlikov alebo LCD televízor, ktorý bol hlavnou cenou. Do tanca hral počas celého večera DJ Johnny, ktorého po polnoci vystriedal špeciálny hosť. Ten v deň Manager Party priletel až z anglického Readingu – DJ Bothwell Johnesy, pôvodom zo Zimbabwe. Pohodový večer sa tiahol až do skorých ranných hodín, čo naznačuje, že o zábavu bolo naozaj postarané.**

Organizátorom Manager Party je Klub študentov manažmentu, ktorý hodnotí udalosť veľmi pozitívne. **Prispel k tomu aj fakt, že vyše 80 % lístkov sa predalo „už v predpredaji“ – dva dni pred oficiálnym spustením predaja.** Rovnako tak aj pozitívna spätná väzba nie len od zúčastnených hostí, ale aj personálu, ktorý pomáhal Manager Party zrealizovať. S nadšením sa k plesu vyjadril aj DJ Bothwell:

„When I got invited to come and DeeJay for the party I did not know

what to expect. I just thought it was going to be an ordinary party but to my surprise, this is one of the best party I have ever DeeJayed at. The venue was perfect and everything was very organised. The entertainment available on the night was amazing, Everyone there was very friendly and it was a good atmosphere.“

Týmto by sme radi poďakovali všetkým, ktorí sa svojou prácou, spoluprácou, pomocou či príspevkami, alebo darom podieľali na jednej z najlepších Manager Party v histórii Fakulty manažmentu. Ďakujeme a už teraz sa tešíme na nasledujúci ročník.

Autori:
PhDr. Martin Mudrík, PhD. - Klub študentov manažmentu
Jakub Ancin - Klub študentov manažmentu
Maroš Ondo - spoluorganizátor Manager Party 2016
Foto: Archív FM

WARRIORS V NOVOM ROKU BOJUJÚ!

V prvom novoročnom zápase Warriors českému súperovi podľahli! Po viac než mesačnej pauze od posledného zápasu na domácom ľade zahájili prešovskí bojovníci rok 2017 nepriaznivo, na rozohraných českých bratrov nestačili. Tí si v nedeľu zmerali sily v poľskej Krynici, odkiaľ si po výhre 4:0 doniesli 3 body. Ďalšie im aj napriek vedeniu v prvej tretine neochotne na konto pripísali aj hráči Unipo Warriors s výsledným stavom stretnutia 2:3.

Nasadenie a dravosť bolo viditeľné na oboch stranách. Gólmána domácych ohrozoval už od úvodného hvizdu Malota, rovnako to skúšal Faschingbauer, neskôr sa k neúspešným strelcom pridal Sequens. Strelecké pokusy na oboch stranách prinášali do hľadiska čoraz väčšie napätie, kto vsietí úvodný gól zápasu. Akademici v plnej zbroji nenechávali nič na náhodu a využívali každú možnú šancu na strelenie gólu, o čom svedčí aj štatistika striel na bránu s vyšším počtom pre súpera 27-19. Skóre zápasu otvoril za asistencie Mistrika pohotovou dorážkou domáci Hrivňák (UNIPO). Malota a Tichý (ACA) sa snažili dorovnať skóre, ale prešovská defenzíva bola proti. Stav po prvej tretine, ktorá bola bohatšia na tresty, než na góly, keď si miesto na trestnej lavici vymenili Hrušovský, Mihal (UNIPO) a Baxa (ACA), bol 1:0 pre domácych Warriors.

Druhá tretina bola vyrovnaná, plná striel, ale s neúspešným zakončením. Miestami mal divák pocit, že na ľade sa viac korčuľovalo, sácalo a padalo, než hralo. Výborný výkon podali obaja gólmáni, keď počas celej tretiny nevpustili do siete ani jeden gól. Strelecky to najmä skúšali Ozom, Muchka, Polívka (ACA) a domáci Mihal, Maliňák, Hrušovský. V jeden moment publikum zatajilo dych, keď v Ice Arene nastalo ticho a zmätočné hľadanie puku, ktorý však Warrior Cmorej prikryl a obral súpera o gólovú radosť. Ale nie na dlho. Záverečná tretina súboja už bola v réžii hostí. Dve vylúčenia na strane domácych pomohlo Akademikom k dorovnaní stavu 1:1 rýchlym Faschingbauerom (as. Polívka, Pokorný). Hráči Prešova si po zápase sami priznali, že pociťovali menšiu únavu a na českých rivalov v závere stretnutia už nestačili. Svedčia o tom ďalšie dve úspešné strely premenené v góly, v 51. minúte pod taktovkou Franeka (as. Pondělík, Baxa) a o vedenie českého tímu nad slovenským sa postaral Fiala za asistencie Muchku (ACA), keď využili oslabenie domácych. Prešovskí

bojovníci mali čo robiť, tesne pred koncovým hvizdom zabrali v správny moment a Paľa s asistenciou Mihala vsietil druhý gól. Posledné minúty po oddychovom čase domácych tesne pred koncom stretnutia už nepriiniesol žiadnu zmenu skóre. Diváci si dorovnanie jednogólového rozdielu nevychutnali a po hlasitom odpočítavaní konca zápasu odchádzali domov smutní, rovnako ako prešovskí bojovníci za stavu 2:3 v prospech súpera. Kapitánom tímu Unipo Warriors sa v pondelokovom zápase kvôli nepriaznivému zdravotnému stavu Tomáša Lopáčka stal Martin Jesenský, asistentami Jakub Mistřík a Alexander Mihal. "Dnešný zápas bol veľmi ťažký, určite nielen pre hráčov, ale aj pre nás, keďže sa konal takmer po dvojmesačnej pauze, čo sa týka zápasového zaťaženia. Tlačí sa mi na jazyk sklamanie a menšia nechúť z toho, že v poslednej tretine sme opäť prehrali zápas a prehrali sme ho o jeden gól. Dá sa povedať, že po našich chybách, takže dnešok sa mi naozaj ťažko hodnotí." skonštatoval snahu svojich zverencov tréner HK Unipo Warriors Peter Zachar.

"Tím súpera prišiel zhruba v takom počte ako my, včera mal náročný zápas, ale dokázal sa s tým lepšie popasovať ako my. Je možno skúsenejší v lige, ale nerád by som sa už vyhováral na to, že sme neskúsení. Máme už za sebou ôsmy zápas. Myslím si, že v hokeji rozhodujú detaily a dnes to bol opäť zápas, v ktorom rozhodli naozaj malé detaily." dodal na margo českých súperov. Pri otázke ako sa hralo

na východe Slovenska kapitánovi tímu Akademici Plzeň odpovedal s úsmevom: "Dobre, ale bolo to ťažké. Ako zápas, tak aj súper. Teraz, keď už máme zápas za sebou, som spokojný. V prvej tretine nás trochu "zmáčkli", ale myslím si, že potom sme to vyrovnali a boli sme lepším tímom a zaslúžene sme vyhrali. Myslím si ale, že na nováčka je prešovský tím veľmi dobrý, no potrebujú nabrať trochu skúseností. V tejto lige je to ťažké, keďže je to špecifická liga, kde sa toľko netrénuje, musia si ešte trochu k tomu sadnúť. Ale myslím si, že je to naozaj kvalitný súper a dnešok bol pre divákov pekný hokej." priznal svoje pocity Jakub Faschingbauer.

Text: Stanka Bratková

Warriors vycestovali do Plzne!

Hokejisti z prešovskej univerzity vyrazili na zatiaľ najvzdialenejší zápas. Na Plzenskom ľade sa 7. februára o 10. 00 hod Warriors postavili proti Akademikom, ktorí aktuálne v sezóne EUHL vedú. Z posledného zápasu v Prešove si body za výhru odniesli práve Akademici Plzeň i keď bol zápas spočiatku veľmi vyrovnaný. Warriors mali možnosť opäťovať Akademickom prehru pred domácim publikom. I keď to spočiatku pre prešovských hokejistov vyzeralo veľmi sľubne, keď stretnutie otvoril úspešnou strelou Warriors Mistrík. Prvé dve tretiny boli o „doťahovaní“ a oplácaní gólov. Do poslednej tretiny vstupovali oba tímy s vyrovnaným skóre 2:2. Zlom prišiel práve v poslednom dejstve stretnutia, keď Akademici oklieštený káder bojovníkov ukorčuľovali a vsietili im ďalších 5 gólov. Československý zápas Európskej univerzitnej hokejovej ligy medzi Warriors Prešov a Akademikom Plzeň skončilo pre Prešovčanov nelichotivo 7:2.

Výnimočnosťou stretnutia Warriors a Akademikov bolo jeho prepojenie so športovým projektom „Z lavíc až na zimák“, do ktorého sú zapojené základné i stredné školy v Česku. Stretnutie Prešova a Plzne sa konalo tiež pod záštitou celonárodného projektu „Legenda pomáha“, ktorý je venovaný pamiatke legendárneho českého hokejistu a trénera Ivana Hlinku. Výťažok zo stretnutia poputuje do nadačného fondu zosnulého Ivana Hlinku, ktorý pomáha súčasným i bývalým športovcom v ich ťažkých životných situáciách.

Text: Andrea Čajová

ODVETA SA NEKONALA, DOMÁCI UNIPO WARRIORS S TESNOU PREHROU PROTI UK PRAHA

HK UNIPO Warriors v pondelok privítal súpera z Univerzity Karlovej v Prahe na domácom ľade. Aj tentoraz sa šťastena naklonila na stranu hostí, ktorí si 5 sekúnd pred koncom vypätého hokejového stretnutia odniesli z Prešova do stavebnice krásy na Vltave výhru 3:2.

(2:1, 0:0, 0:2)

Už v tretej minúte prvej tretiny otvoril strelecký účet na prešovského gólmána Karel Herr, ale po úspešnom zblokování strely domáceho kapitána

bola snaha súpera o prvý gól zápasu zmarená. Ten prišiel krátko na to zo strany domácich, kde sa svojím prvým gólom zapísal nováčik v prešovskom tíme Marek Magic pukom odrazeným od mantinelu a následnou pohotovou dorážkou do súperovej brány. Priam ideálna prvá tretina pokračovala ďalej, keď UKáčko síce hrozilo z protiútokov, no Warriori ich prekorčuľovali a snažili sa o ďalší gól. Pražáci sa ale nedali zahanbiť, Jan Valder šikovne prekorčuľoval pomedzi prešovskú obranu, no pokus o gól mu zmaril gólmán domácich Martin Cmorej. Výbornú aktivitu predviedol Tomáš Lopáček po tom, čo sám prešiel cez pražských obrancov, ale s neúspešným zakončením. Situáciu využili Lukáš Pastier a Jan Krégl, keď nahral Lukášovi Kasalovi a ten úspešným vsietením puku pomedzi Cmorejove betóny vyrovnal stav na 1:1. Pražský útočník sa silnými strelami pokúšal o navýšenie skóre, ale to sa po premyslenej akcii s asistenciou Samuela Hrivňáka podarilo v 13. minúte Tomášovi Lopáčekovi, čím si upevnil status najproduktívnejšieho hráča UNIPO Warriors v tejto sezóne. Záver prvej tretiny patril rachotu striel na bránu na oboch stranách, ale gól už diváci nevideli.

V druhej časti duelu si súper merali sily nielen v korčuľovaní, ale aj v zámerom faulovaní. Až jedenásť vylúčení behom jednej tretiny – 7 hráčov UK Praha a 5 hráčov UNIPO Warriors si menili miesto na triedačke pomaly častejšie ako na ľade, čo sa prejavilo na nižšej produktivite hry a vyššom napätí a následne agresii. V hre vsadili domáci na taktiku častejších výmen medzi sebou a následných striel. Až o tri za sebou sa pokúsil bojovník Jakub Mistrík, ale gólmán Matěj Oliva už do brány nepustil ani

jednu. Publikum ožilo pri ofenzívnom nájazde Matúša Sochu a Alexa Mihála na Olivu, ale česká obrana už gól nedopustila. Na ľade bola čoraz napätiejšia a bojovnejšia atmosféra a prerušenia hry kvôli dohovorom s rozhodcami. Náročný duel vzali oba tímy doslova bojovne.

Záver stretnutia začalo UKáčko zhurta. Domáci gólmán mal čo robiť, aby ustriehol a vychytal nekompromisné pokusy o dorovnanie skóre. Jeden moment však predsa vyšiel hosťom, keď Peter Novák prejavil svoju šikovnosť a prihrávku Aleša Hyršla premenil na gól - 2:2. Rovnako sa dorovnávalo aj napätie s ubúdajúcim časom na možnosť víťazného gólu. Ataky striel a faulov z oboch strán, povzbudivé výkriky z hľadiska, korčuľovanie z posledných síl. Domáca výhra nebola nereálna, predĺženie hry vzbudzovalo v divákoch nádej na výherný gól domácich. Šťastie však zahrlo do karát súperovi v čase 59:55, kedy po skrumáži pred domácou bránou a následné odrazenie puku od Kasalovej hokejky už Cmorej nestihol prikryť, a tak sa trojnásobný majster EUHL v záverečných sekundách zápasu tešil z víťazného gólu, čím si pripísal ďalšie body na svoje konto. Stav stretnutia 2:3 v prospech súpera.

Dekan fakulty športu a zároveň prezident klubu HK UNIPO Warriors, doc. PaedDr. Pavel Ružbarský, PhD., ktorý nechýba na žiadnom domácom zápase sa počas druhej tretiny cítil veľmi dobre, pretože Prešovčania v čase rozhovoru vyhrávali a tešil sa, ako napíše kolegoví z fakulty telesné výchovy a športu z univerzity Karlovej, že zápas dotiahneme do víťazného konca, čo sa síce nepodarilo, ale ďalej dodal: „Dúfam teda, pretože potrebujeme získať

nejaké body a bolo by to úplne geniálne, keby to bolo práve na úkor Prahy, ktorá vyhrala posledné tri ročníky. Dáva nám to ako takú šancu pomýšľať na úspech aj v Play-off, pretože podľa mojich informácií by sme mali postúpiť a budeme hrať práve s tými najlepšimi v rámci tohto ročníka EUHL.“ Na otázku či si všimol progres našich hráčov odpovedal nasledovne: Ťažko povedať, či progres, lebo to, čo som si všimol vždy závisí od situácie ako sa dokážu dať hráči dokopy, čo znamená, že niektorým hráčom nedovoľujú hrať pracovné povinnosti alebo zdravotné problémy. Minulý týždeň v Plzni sme v útoku dokonca hrali aj s obrancami, takže veľmi ťažko hovoriť o nejakom prograse. Skôr je to vždy o tom, v akej partii, v akom zložení sa dokážeme dať dokopy na konkrétny zápas.“

„Bola to pre mňa česť dať prvý gól za nový tím, ale v konečnom dôsledku to bol v podstate náhodný gól, takže som z neho nemal radosť a aj finiš zápasu nám nevyšiel. Nie je teda podstatný ten gól, kto ho dá, ale uhrať zápas, čo sa nám nepodarilo.“ Prezradil strelec prvého gólu, zároveň nový člen HK UNIPO Warriors, Marek Magic. Prešovčan hrajúci v drese UK Praha Matúš Baláž: „Ja som sa sem tešil, po siedmich rokoch tu hrám znova zápas, takže myslím si, že to bolo v pohode. Nervozita nebola, akurát ma mrzí, že na konci sa trochu strhla hrana na korčuľu, tak som to posledných 5-6 minút nemohol dohrať, to ma jediné mrzí.“ O tíme prezradil, že robia veľa zbytočných faulov, z ktorých aj v pondelok pramenili zbytočné vylúčenia, kvôli ktorým hral český tím častejšie v oslabení. Uznal, že tretia tretina bola trochu o šťastí, ale s úsmevom dodal, že šťastiu treba ísť

naproti. „Teraz sa priklonilo na nás, mohli by už aj na nich.“ doprial šťastie prešovským bojovníkom. Viedli sme po prvej tretine, dokonca aj v druhej, aj keď súper bol korčuľarsky vyspelejší, lepší. V tretej tretine sme sa trochu snažili s ňou popasovať, keďže vieme, že v záverečnej tretine máme slabiny a dá sa povedať, že väčšinu zápasov prehrávame v tretích tretinách. Dnes sa to opakovalo. Súper dostal šancu po našej obrovskej chybe, vyrovnal na 2:2 a tie štyri sekundy pred koncom naozaj s takým šťastím ako my sme dali prvý gól, tak oni dali ten tretí, čo nás veľmi, ale veľmi mrzí.“ Priznal po prehratom zápase kouč HK UNIPO Warriors Peter Zachar.

Text: Stanka Bratková

DOMÁCI ĽAD BOJOVNÍKOM NEPOMOHO!

V 12. kole Európskej univerzitnej hokejovej ligy sa na prešovskom ľade stretli WARRIORS Prešovská univerzita a DIPLOMATS Pressburg. Hokejistom z Prešovskej univerzity sa na poslednom zápase v pondelok 20. februára nepodarilo prelomiť šnúru prehíer. Z bodov za výhru so skóre 4:1 sa nakoniec tešili Diplomati.

Warriors Prešovská univerzita - Diplomats Pressburg (0:1;1:3;0:0)

Góly a asistencie: 3. Kraus (Demo, Holeš), 28. Mistrík (Lopáček), 32. Zvara (Holeš, Mučka), 33. Winkler (Holeš), 39. Krahulec (Hegely) Rozhodovali: Smrek M., Koval' J., Nazarej P.

Warriors Prešovská univerzita: Konečný, Cmorej, Maliňák, Jursa, Hrušovský, Gábriš, Choma, Magic, Lopáček, Štofanič, Mistrík, Weiss, Mihál, Vinc, Starovič, Socha, Hrivňák, Masaryk,

Tomčo, Dimun, Polivka.

Diplomats Pressburg: Beliansky, Brincko, Demo, Harakaľ, Hegely, Holeš, Loydl, Just, Krahulec, Kraus, Kučera, Mega, Mučka, Mucha, Pravda, Rutkovský, Šoltis, Winkler, Zvara.

Vylúčenia: 4:9 na dve minúty

Po poslednom spoločnom zápase medzi bojovníkmi a diplomatmi to vyzeralo, že sa v pondelok na zimnom štadióne v Prešove odohrá poriadna bitka. Hoci nastúpili domáci Warriors do zápasu s odhodlaním, šťastie bolo už od začiatku na strane hostí. Už v tretej minúte otvoril gólom priebeh stretnutia diplomat Kraus za spolupráce Dema a Holeša. K útočníkom sa pridali Just, ale šancu na ďalší gól mu zmaril gólman Konečný, keď vyrazil letiaci puk beštónmi. Warrior Polivka puk zachytil a prekoračľoval až k bratislavskej obrane, tá ho však ďalej nepustila. Puk ale ostal v obrannom pásme Diplomato, spracoval ho Lopáček, prihrál Mistríkovi a vystrelil na Megu, od ktorého sa puk odrazil. Ani snaha domáceho kapitána Lopáčka o úspešné gólové zakončenie nevyšla šťastne, napriek tomu, že strelený puk len tesne lízol brankárovu vyrážačku.

Druhá tretina priniesla domácim obrovské šance, konečne sa jednu podarilo využiť mladému obrancovi Mistríkovi po nabití od Lopáčka a vyrovnáť na priebežných 1:1.

O podobnú akciu sa pokúsili krátko na to Mihal s Mistríkom, ale gólman Mega strelu do brány nepustil. Rýchlym prekoračľovaním sa chytil šanca Socha, spracoval si puk a mieril na Megu, vystrelenie mu však zmaril Mučka. Prešovskí bojovníci sa neubránili ofenzíve Diplomato, ktorí šikovne prenikali pomedzi obranu domácich a v priebehu dvoch minút uštedrili Warriorom Zvara a Winkler s Holešovou asistenciou dvojgólovú nádielku. Domáci však hlavy nevešali, Lopáček šikovne pripravil puk pre Magica, diváci sa už dvíhali zo sedadiel, aby si vychutnali ďalší gól, ale bratislavský gólman puk do svojej svätyne nepustil, z čoho vzišlo ďalšie neúspešné zakončenie a následná šanca pre Krahulca s Hegelym navýšiť stav na 1:4.

Záver stretnutia sa niesol v znamení šancí domácich, žiaľ, nezúročených. Warriori síce začali viac korčuľovať, zdalo sa, že dohovor v kabíne priniesie svoje ovocie, o čom svedčali častejšie nájazdy a strely na súperovu bránu – samotná hra sa

presunula do obranného pásma Diplomátov. Ataky na súperovu bránu z hokejok Mistríka, Lopáčka, Masaryka aj Staroviča, skončili na pozorom góľmanovi hostí.

V pondelok sa ale naskytla nemilá príležitosť záchranárom, ktorí museli ošetriť kapitána bratislavského tímu Christiána Krausa po nešťastnej náhode, ktorej dôsledkom je jeho rozťatá lícna kosť a následná mesačná rekonvalescencia. Hráči Diplomats Pressburg si tak z Prešova neodnášajú len víťazné body, ale aj zážitok z nečakanej návštevy prešovského monobloku.

„Myslím si, že to bolo vyrovnané a že sa to zlomilo v druhej tretine, kde sme mali trochu viac šťastia, podržal nás brankár. Našťastie sme udržali oslabovky, nedostali sme gól a myslím si, že to bol vyrovnaný hokej, že to mohlo byť dnes naopak, ale zabojovali sme a vyhrali sme.“ Sme ubolení, v stredu je ďalší zápas, dúfam, že sa dáme dokopy. Taký je hokej, ale verím, že to nie je až také vážne, jeden spoluhráč ešte išiel na zašitie, ale nemalo by to byť vážne, pretože dohral stretnutie a myslím, že to bude v pohode.“ Holeš Cyril (Diplomats Pressburg)

„Neviem, čo mám povedať k tomuto zápasu. Je to už neviem koľký zápas v poradí, ktorý sme prehrali vlastnými chybami. Vkuse začneme hrať až tretiu tretinu, keď už je neskoro, keď

chceme doháňať zápas alebo si ho v tretej tretine pokazíme. Veril som v to, že ak sme nedali ten prvý gól, dokážeme vyhrať, lebo aj v Bratislave sme prehrávali a dokázali sme to otočiť zo stavu 6:3 a bol to iný, tvrdší zápas a dnes sa nám to nepodarilo, bohužiaľ. Nemôžeme sa spoliehať na to, že to dobehneme v ďalšej tretine. Bol to dobrý pocit dať vyrovnávajúci gól, myslel som si, že nakopnem tím a že budú padať góly iba do súperovej brány, ale opak bol pravdou.“ prezradil sklamaný obranca Jakub Mistrík. Skormútený bol aj jeho spoluhráč,

útočník Jozef Štofaník, ktorému sa po zápase neľahko hľadali slová: „Ťažko sa opisuje zápas, keď sme prehrali. Podľa dnešného výkonu by sme sa mali zlepšiť asi vo všetkom – zakončenia, v hre do tela, na puku, kombinačne, presilovky, nič nám dnes nevyšlo. Snažíme sa, ale neviem, kde to viazne. V prvej, druhej

tretine nebolo vôbec také nasadenie ako v tretej, keď sme sa snažili asi najviac. Tlačili sme sa do zakončení, ale v prvých dvoch tretinách to bola taká búchaná trepaná, ale neviem prečo, ťažko sa to teraz hodnotí.“ „Neviem či sa mi nehládali ťažšie slová k zápasu ako dnes, pretože asi všetci sme očakávali, že ten zápas bude vyzeráť úplne inak a nakoniec je výsledok obrovským sklamaním nielen pre hráčov, ale určite aj pre nás trénerov a celý realizačný tím. Hľadáme dôvody, prečo sa tak deje. Riešime to zakaždým, po každom zápase, ale naozaj dnes môžem povedať, že ten výkon bol veľmi slabý z našej strany a aj keď si nemyslím, že súper hral zle, mali sme nejaké šance, ktoré sme nepremenili, nešli sme do každej situácie, do každého zakončenia na sto percent a to sa nám vypomstí. Trafili sme dve tyčky, nedali sme góly do prázdnej brány, čiže naozaj, keď si nepôjdeme na proti tomu šťastiu, tak ho nikdy nebudeme ani mať, nepadne nám ten puk na hokejku, namiesto tyčky nedáme gól... Je to veľmi ťažká situácia. Dnešná slabina hráčov bola vo viacerých veciach – či už korčuľovanie, nasadenie alebo zakončenie. To dnes bolo veľmi, veľmi slabé.“ zhodnotil nepodarený zápas skormútený kouč Peter Zachar.

Text: Andrea Čajová
Foto: Lukáš Molnár

MEMORIÁL ŠTEFANA STANISLAYA S MEDZINÁRODNOU ÚČASŤOU

V príjemnej atmosfére sa 26. januára 2017 uskutočnil v hale Prešovskej univerzity v Prešove 25. ročník Memoriálu Štefana Stanislava v skoku do výšky mládeže a vysokoškolákov. Vydarené podujatie usporiadal atletický klub TJ Slávia PU Prešov v spolupráci s Fakultou športu PU v Prešove. Mladí atléti a atletickí zánietenci tak vzdali hold najvýznamnejšiemu prešovskému atlétovi, československému reprezentantovi a rekordérovi, trénerovi a funkcionárovi Štefanovi Stanislavovi, ktorý žil v rokoch 1902 až 1986. Organizátorov potešila účasť atletickej omladiny z poľského klubu UKS Maraton Sekowa – patria už medzi tradičných účastníkov memoriálu. Najviac sa na tomto podujatí darilo mladým skokanom z UKS Maraton Sekowa, ZŠ v Prešove na Šmeralovej ulici a ŠŠK JAK Bardejov. Skvelú atmo-

sféru pretekov svojím vystúpením umocnili členky klubu gymnastických športov TJ Slávia PU Prešov Terézia Oriňáková, Diana Molnárová a Veronika Turáková pod vedením trénerky docentky Kvetoslavy Perečinskej.

Vysokoškoláci, juniori: 1. Palenčár (Prešov) 170 cm, dorastenci: 1. Stan-ko (ŠŠK Junior Prešov) 170, dorastenky: 1. Uličná (ZŠ Prešov, Šmeralova ul.) 140, starší žiaci: 1. Przybyłowicz (UKS Maraton Sekowa) 145, staršie žiačky: 1. Naďová (ZŠ Prešov,

Šmeralova ul.) 150, mladší žiaci: 1. Draganovský (ŠŠK JAK Bardejov) 145, mladšie žiačky: 1. Sučková (ZŠ Prešov, Šmeralova ul.) 125, najmladší žiaci: 1. Pawelczak 125, najmladšie žiačky: 1. Zelem (obaja UKS Maraton Sekowa) 115.

(jac)

VOLEJBALISTI VK MIRAD PU PREŠOV SENZAČNE VYHRALI SLOVENSKÝ POHÁR

Stará Ľubovňa, 12.02.2017 (Mestská športová hala)

Prešovskí volejbalisti obhájili triumf v Slovenskom pohári. Po ťažkom sobotňajšom semifinále s Prievidzou dnes v Starej Ľubovni zdolali v kvalitatívnom finále obhajcu titulu a lídra extraligy VKP Bystrina SPU Nitra a po rokoch 2005 a 2016 získali do klubovej vitríny cennú trofej tretíkrát.

Nitra vstúpila do finálového duelu lepšie. Veľmi dobre bránila, robila minimum chýb a po útoku Slovinca Gruta viedla 6:3. Po Ťatkovom bloku bolo už 11:5 pre úradujúceho majstra. Prešov sa pri Mackovom servise dostal do hry, keď znížil na 12:15. V koncovke ešte prešovskí volejbalisti pri podaní Sopka znížili na 19:21, ale Nitra koncovku nepustila a prvý set získala v pomere 25:21.

Začiatok druhého setu patril Prešovu, ktorý vyhrával 4:0. Diváci v zaplnenej hale v Starej Ľubovni sledovali obojstranne kvalitný volejbal. Po Drobňákovom ese a Červeňovom bloku vyhrával Prešov 10:5. Obhajca trofeje si udržiaval náskok a druhý set vyhral 25:19.

Po vyrovnanom úvode tretieho setu sa do mierneho náskoku dostal Prešov a po bloku Červeňa viedol 13:10. Nitra zásluhou Kubša znížila na 13:15 a veľká volejbalová bitka pokračovala. Potom si však Prešov vypracoval náskok a blížil sa k zisku tretieho setu. V závere sa Nitra snažila zmazať manko a pri podaní Hollého upravila na 18:21. Koncovku však Prešov zvládol, set vyhral 25:21 a od obhajoby pohára ho delil jeden krok.

Na začiatku štvrtého setu sa stav prelieval z jednej strany na druhú, ale ani jeden tím dlho neodskočil o dva body. Ako prvá sa do úniku dostala Nitra, keď pri podaní Reháka a bloku Hollého viedla 15:11. Potom však Prešov najmä vďaka najskúsenejším hráčom Červeňovi a Sopkovi otočil na 19:18 a dostal sa bližšie k celkovému triumfu. V závere bol Prešov na pozitívnej vlne, štvrtý set vyhral 25:22 a obhájil triumf z minulého roka v Nitre.

Jaroslav Vlk, tréner VK MIRAD PU Prešov: "Po jedenástich rokoch som sa vrátil do Pre-

šova a opäť sa mi podarilo vybojovať Slovenský pohár. Je to skvelý pocit. V sobotu sme mali ťažký zápas s Prievidzou, vo finále nám ušiel úvod prvého setu, ale potom sme sa rozbehli. Chalani ťahali, vynikajúco bránili v poli, hrali

obetavo a patrí im veľká vďaka. V dôležitých momentoch zabrali všetci hráči. Výborne hral v útoku Lux, skvele rozhadzoval lopty Halaj, perfektné výkony podali aj Sopko a blokári Červeň s Mackom aj libero Lampart a čiernu robotu spravil Drobňák. Podali sme vynikajúci výkon a sme radi za víťazstvo v Slovenskom pohári. Podaril sa nám prvý vrchol sezóny a spravíme všetko pre to, aby sme uspeli aj v lige. Ak sa dostaneme do finále proti Nitre, tak to bude ťažké, pretože majú vynikajúci tím a vyhrať s nimi sériu bude náročné."

Marek Kardoš, tréner VKP Bystrina

SPU Nitra: "Opäť sme s Prešovom prehrali po vlastných chybách. Trápi nás vec, v ktorej sme dominovali, že sme po negatívnom prijíme, respektíve po obrane v poli dostali loptu na našu stranu a dohrávali sme rýchlo. V tomto bol vo finále lepší Prešov a uhrával ťažké lopty. Bol to pekný zápas, aj keď so zlým koncom pre nás. Musíme z toho vyniesť dôsledky, pretože posledné dva týždne nehráme dobre a bojujeme sa pritlačiť. Prehra nás mrzí, pretože po prvom sete sme to mali vo vlastných rukách, ale namiesto toho, aby sme ich zatlačili, tak sme čakali na súperove chyby, čo si proti Prešovu nemôžeme dovoliť."

Slovenský pohár, Stará Ľubovňa, finále mužov:

VKP Bystrina SPU Nitra - VK Mirad PU Prešov 1:3 (21, -19, -21, -22)

Zápas trval: 109 min, rozhodovali: Hodoň, Daruľa, 600 divákov.

Nitra: Kubš 6, Ludha 2, Rehák 20, Grut 7, Kašper 11, Ťatko 3, libero Turis (Hollý 1, Horník 5, Malina 8, Szászvai 0). Tréner: M. Kardoš.

Prešov: Halaj 5, M. Sopko st. 15, Macko 10, Lux 22, Drobňák 7, Červeň 13, libero T. Lampart (Rajduga 0). Tréner: **J. Vlk.**

Zdroj: SVF

REPREZENTANTI PREŠOVSKÉJ UNIVERZITY MEDZI TOP ŠPORTOVcami MESTA PREŠOV A PREŠOVSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA ZA ROK 2016

Historická sála Čierneho orla bola 18. januára dejiskom päťdesiateho šiesteho oceňovania najúspešnejších športovcov a športových družstiev mesta Prešov. Reprezentanti Prešovskej univerzity dosiahli v roku 2016 viacero pozoruhodných úspechov a tak si prevzali ocenenia za športovú reprezentáciu mesta Prešov.

Laureátom tradičnej ankety - za rok 2015 bol jej víťazom - sa stal líder extraligových volejbalistov VK Mirad PU Prešov Martin Sopko. Patrí medzi najlepších slovenských volejbalistov, smečiarov a podávajúcich hráčov v extralige. K svojim povinnostiam pristupuje profesionálne a zodpovedne, jeho individuálne výkony výrazne pomáhajú tímu k úspešným výsledkom. Charizmatický a pracovitý Martin po prevzatí ocenenia povedal: „Veľmi si to vážim. Teším sa z toho, že divákovi máme čo ponúknuť. Usilujeme sa o to, aby naša hra bola pekná, ľudí bavila a tešila ich. S Prešovom chcem získať ďalšie trofeje.“ S úctou sa o Martinovi Sopkovi vyjadril moderátor galavečera a suverénna jednotka medzi slovenskými športovými komentátormi Marcel Merčiak: „Je to inteligentný, rozvážny človek a vynikajúci hráč, požíva veľkú úctu.“ Volejbalistom VK Mirad Prešovská univerzita Prešov patrila strieborná pozícia v ankete o najúspešnejšie športové družstvá dospelých. Pod vedením trénera Ľuboslava Šalatu dlhodobo patrili k najlepším tímom pôsobiacim v extralige SR. V roku 2016 dosiahli druhé miesto v najvyššej súťaži a stali sa víťazmi Slovenského pohára. Prešovčania sa prezentovali kvalitnou hrou, tvorili súdržný tím, ktorý mal charakter

a vnútornú silu. O majstrovi sa v kvalitnej a dramatickej finálovej sérii rozhodlo až v siedmom súboji - Nitra ju vyhrala 4:3 na zápasy. Šarišania bojovali, nepoddávali sa napriek tomu, že im chýbali dlhodobobo zranení Lux a Feňo, počas finálovej série sa zranil Macko, líder tímu Martin Sopko hral so sebazaprením, zranený bol i Halaj. Aj pod taktovkou staronového a skúseného trénera Jaroslava Vlka - s Prešovom získal v sezóne 2004/2005 historicky prvé double: titul majstra Slovenska a víťazstvo v Slovenskom pohári - si počinajú úspešne a bojujú o najvyššie priečky. Manažér klubu Marián Palenčar poďakoval za vytvorené podmienky vedeniu Prešovskej univerzity a spoločnosti Mirad. Ocenené boli aj mládežnícke družstvá TJ Slávia PU Prešov. Juniorskému triu gymnastických aerobických klubu gymnastických športov TJ Slávia Prešovská univerzita Gabriele Sečkovej, Simone Perečinskej a Eme Kovalčíkovej pod vedením trénerky docentky Kvetoslavy

vy Perečinskej vyšiel súťažný rok 2016 na výbornú. Stali sa majsterkami Slovenska, z prvej priečky sa tešili na Pohári federácií v Nitre. Boli vo finále medzinárodných súťaží v Zlíne a Budapešti. Na majstrovstvách Slovenska v gymnastickom aerobiku jednotlivkyň získala Gabriela Sečková druhé a Simona Perečinská tretie miesto. Vodní pólisti TJ Slávia PU Prešov do jedenást rokov sa stali majstrami Slovenska pod vedením trénerského triumvirátu Peter Hrubý, Lukáš Džurný a Marek Horváth. Na slovenskom šampionáte vyhrali osem stretnutí, prehrali len jeden duel a to o jeden gól s Novákmi. Bol to prvý majstrovský titul pre vodné pólo v Prešove. Laureátmi ankety o najúspešnejších športovcov a športové družstvá Prešovského samosprávneho kraja za rok 2016 sa stali volejbalista Martin Sopko a volejbalisti VK Mirad PU Prešov (druhé miesto za hádzanármi Tatranu Prešov).

(jac)

ISSN 1337-9208

9 771337 920002

www.napulze.unipo.sk

NA PULZE – Ročník X, číslo 1, marec 2017 – Periodicita vydávania: štyrikrát ročne

Evidenčné číslo: EV 2836/08, ISSN 1337-9208 (tlačené vydanie), ISSN 1339-3448 (online vydanie)

Vydavateľ: Prešovská univerzita v Prešove, Ul. 17. novembra 15 – IČO 17 070 775 – **email:** redakcia@unipo.sk

Redakcia: Andrea Čajová (šéfredaktorka) – Ing. Peter Halčko (zástupca šéfredaktorky)

Redakčná rada: prof. PhDr. Peter Kónya, PhD., doc. Ing. Ladislav Suhányi, PhD., PhDr. Miron Pukan, PhD. ThLic. Emília Halagová, PhD., PhDr. Branislav Frk, PhD., Mgr. Richard Fedorko, PhD., Mgr. Radoslav Rusňák, PhD., PhDr. ThDr. Maroš Šip, PhD., Mgr. Lenka Tlučáková, PhD., PhDr. Iveta Ondriová, PhD., RNDr. František Franko, PhD., Mgr. Veronika Drábová

Obálka a sadzba: Marek Sedlák

Foto na obalke: Jaro Ondo, Snežienôčky, 2017

Tlač: GRAFOTLAČ Prešov, s.r.o.

Príspevky prešli jazykovou a redakčnou úpravou. Za obsah príspevkov redakcia nezodpovedá.

Univerzitný časopis NA PULZE je pokračovaním časopisu akademickej obce Prešovskej univerzity v Prešove.